

CATALUNYA+ CRISTIANA

SETMANARI D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSA

«La lectura és com l'aliment, el profit no està en proporció del que es menja, sinó del que es digereix»
Jaume Balmes

Any XXIII • Núm. 1.166 • 1,50 €

24 • gener • 2002

Països tradicionalment laics es replantegen l'ensenyament de la religió a l'escola

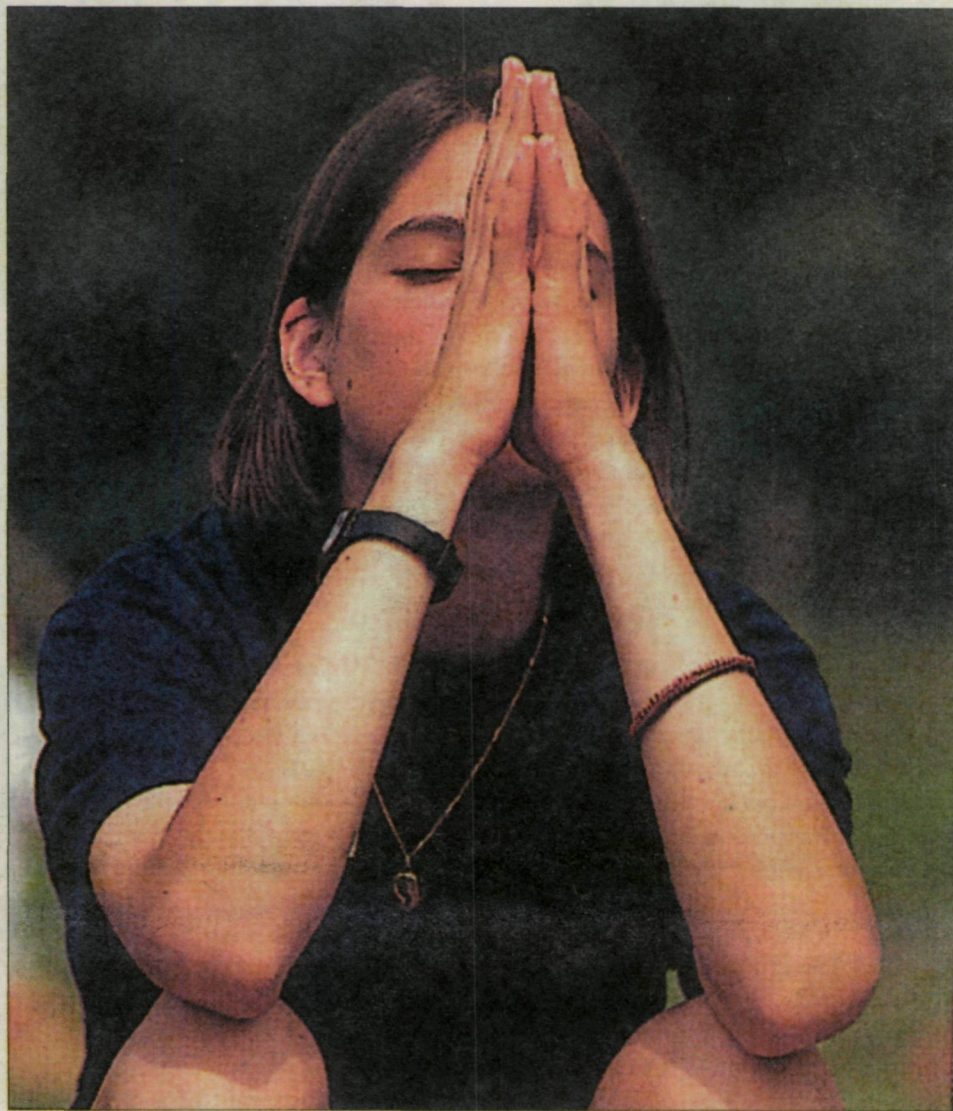
Occident retorna a Déu

Els mitjans de comunicació en parlen, antics ateus declarats n'escriuen llibres. Déu i la fe tornen a estar en boca de tothom, quan fa pocs anys tractar el tema gairebé semblava un anacronisme. El retorn a la religió no és una moda, sinó una veritable necessitat. Una civilització necessita un art, una literatura, una política concreta, i encara més tenir present Déu.

La secularització de la societat occidental al llarg de l'època contemporània semblava no tenir aturador. El progrés econòmic, tècnic i polític havien creat una sensació de benestar tan gran que la religió semblava totalment prescindible. Amb la sobrevalorització del materialisme les creences havien perdut la seva funció d'explicar tot el que els ulls no poden cap-

tar. Ara, però, tot apunta a un renaixement de la fe, si més no a un interès força general per tot allò que té a veure amb la religió. Els atemptats de l'11 de setembre potser hi han contribuït, però la nova onada de fe no té l'origen en aquest fet puntual. S'ha d'entendre més aviat com una recerca d'una gran mancança en la civilització del primer món. Perquè, si bé, les necessitats més evidents, les materials, han estat satisfetes pel progrés de la nostra cultura, no ha passat el mateix amb les espirituals. S'ha pensat durant massa temps que amb la raó i els avenços tècnics i científics ho podríem controlar tot. Però l'ànima humana es nodreix d'una cosa ben diferent: la fe. És l'hora, doncs, de tornar a Déu.

Pàg. 2, 3, 4 i 5

Jornada d'estudi sobre el nou Martirologi

Enguany se celebra el quinzè aniversari de la creació com a institut superior de l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona, vinculat a la Facultat de Teologia de Catalunya i fundat i dirigit per Mons. Pere Tena. Amb aquest motiu se celebrarà una tanda d'actes en què s'inclou ja la jornada d'estudi sobre

El P. Évenou va detallar les dificultats i criteris seguits en la revisió del Martirologi.

el nou Martirologi Romà de l'11 de gener passat. Una de les aportacions més destacades de la jornada, que va tenir lloc a la sala Sant Jordi del Seminari Major de Barcelona, va ser la del P. Jean Évenou, protagonista indiscutible de l'elaboració àrdua de la revisió del Martirologi a través de la seva activitat a la Congregació per al Culte Diví, on, d'altra banda, va coincidir durant diversos anys amb Mons. Pere Tena. Precisament el bisbe auxiliar de Barcelona va presentar durant la jornada el nou Martirologi com a llibre litúrgic i, per tant, per ser utilitzat en l'interior de la litúrgia. En aquest sentit, va destacar la necessitat de llegir-ne la introducció —els *praenotanda*—, on es donen pautes acurades d'aplicació pastoral. Les altres dues intervencions van anar a càrrec d'Alexandre Olivar, que va parlar de *La història del culte dels sants i dels martirologis*, i de José Aldazábal, que va presentar *El Martirologi: testimoni de la santedat en l'Església*.

Pàg. 17

Dos nous preveres i un diaca a Vic

Des del 23 de desembre passat el bisbat de Vic compta amb tres nous mossens, dos preveres i un diaca, que han decidit respondre a la crida de Crist a través de l'orde ministerial. Són els preveres Josep Molist i Enric García i el diaca Ramon Casademunt. Aquesta ordenació és, sens dubte, una bona notícia en un moment de crisi vocacional que, any rere any, fa disminuir la mitjana d'ordenacions a totes les diòcesis catalanes, situada en els disset sacerdots l'any. Al bisbat de Vic, la mitjana és lleugerament superior a un capellà cada any si es contemplen els últims trenta anys, però és inferior si el període que es té en compte són els últims deu anys.

Pàg. 24

Sumari

Pàg. 7 «Les religions, lloc de trobada per a la pau», afirma fra Gendrau

Pàg. 10 Mons. Sebastián reflexiona sobre el terrorisme d'ETA

Pàg. 19 La parròquia de la Sagrada Família amb els immigrants

Pàg. 22 Centenari del naixement d'Escrivà de Balaguer

Pàg. 23 La provincial de les escolàpies parla de Paula Montal

L'any 2001 a la vida de l'Església catòlica

Repàs als esdeveniments més destacats de l'any passat en clau eclesial

Pàg. 20 i 21

Editorial

Crisi de fe?

Algunes interpretacions malintencionades sobre estudis sociològics afirmen que la fe està en crisi als països occidentals més desenvolupats, és a dir, en l'anomenat primer món. Per argumentar-ho fan servir dades del descens de participació en les celebracions eucarístiques dominicals, o en el nombre de vocacions al sacerdoci o a la vida religiosa.

Les dades estadístiques són fredes però clares, no hi ha dubte del descens del compromís cristià en alguns països de l'Europa comunitària o d'Amèrica del Nord. Però d'aquí a afirmar que és la fe el que està en crisi hi ha un salt molt gran. De fet, les mateixes estadístiques ens diuen que el nombre dels qui es declaren ateu no és gaire elevat i encara que hi hagi associacions d'agnòstics militants influents, la quantitat d'activistes no és considerable en relació amb els qui afirmen creure en Déu.

Per valorar unes dades d'aquest tipus és necessari fer una anàlisi de la forma de viure de les nostres societats tan modernes i tecnificades, on el ritme de la majoria dels ciutadans és frenètic i queda molt poc espai per a la reflexió i la vida interior. Només en aquest ambient es pot entendre, encara que no justificar, la dificultat de molts creients per viure més a fons la seva fe i participar de les activitats de l'Església.

Però la fe és aquí, una mica adormida o letàrgica però viva en el cor de les persones i en alguns moments brilla amb tota la seva força i la seva profunditat. Ho hem pogut comprovar als Estats Units, al centre del capitalisme universal, quan un terrible atemptat terrorista ha trencat la pau i la rutina a milers de famílies, quan la destrucció i la mort s'han apoderat de Nova York, els cristians han deixat enrere els seus complexos i les seves pors i han manifestat la seva fe, la seva confiança en Déu, i la seva oració sincera pels qui han perdut la vida, perquè puguin participar en la felicitat eterna.

En d'altres països també occidentals s'ha experimentat un ressorgiment de la vitalitat i la fe de molts cristians. No hi ha hagut situacions especialment crítiques com als Estats Units, simplement de

manera inesperada ha augmentat la participació activa dels fidels i el seu compromís eclesial. Fins i tot els analistes menys sospitosos de proximitat al cristianisme ho afirmen, sorpresos, però ho reconeixen sense pal·liatius.

Potser són realitat aquestes prediccions que diuen que el segle XXI serà un temps més contemplatiu i espiritual. Potser el nostre món més desenvolupat està ja una mica cansat de tant consumisme, d'una societat tan materialista, de tenir aparentment de tot però interiorment sentir-se molts cops buit. L'espectacular expansió de les organitzacions no governamentals (ONG) demostra que les persones necessiten en la seva vida alguna cosa més que treballar, comprar i desplaçar-se, necessiten viure uns valors com la solidaritat, la defensa dels discriminats, dedicar-hi temps desinteressadament... De la mateixa manera que molts han necessitat apostar per incorporar a la seva vida uns valors humans que necessitaven, també molts optaran per afegir uns valors espirituals i transcendents que donin sentit a la vida i que porten ja implícits la generositat, la solidaritat, i l'ajuda al necessitat.

En alguns casos el desprestigi mediàtic de l'Església dificulta aquest salt, però encara que n'hi ha que s'entesten a intentar allunyar els ciutadans de la Mare Església, arriba un moment en què els sentiments no es poden controlar ni manipular, i a més l'Esperit Sant també actua encara que sigui de forma silenciosa i misteriosa.

Els que pronostiquen el declivi i la fi progressiva del catolicisme estan molt equivocats, ja ho van fer molts altres en anteriors etapes de la història i l'Església està aquí creixent dia a dia, amb comunitats especialment vives en països que en un altre temps anomenàvem de «missió», potser d'aquí a poc ens tocarà el torn a nosaltres.

La fe no està en crisi, només s'han de donar les circumstàncies adequades perquè es deixi veure i les persones puguin expressar sense por els seus sentiments més profunds. Que la nostra oració, que és una forma de manifestar la fe, no falti mai perquè puguem veure-ho el més aviat possible.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Lluís Serra i Miriam Díez ROMA; Guillem Ferrer, ILLES BALEARS; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Fàtima Alemany, VIC

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteiras, Joan Antoni Mateo, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja, Joan Manuel Gutiérrez

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

E-mail: catcris@ibernet.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Secretaria i subscripcions: Victòria Camps, Antònia Canals

Administració i comptabilitat: Isabel Giralt

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 75,02 € (12.480 ptes.)

Resta d'Europa: 137,92 € (22.950 ptes.)

Amèrica i Àfrica: 169,49 € (28.200 ptes.)

Àsia i Oceania: 235,01 € (39.100 ptes.)

LA TIRA

Per Pilarín

en primer pla

Redescobrir la religió

■ A Occident es percep que augmenta l'interès pel transcendent

Si fa vint anys molts donaven gairebé per fet que la religió quedaria com una cosa residual davant l'èxit econòmic i les teories polítiques, ara Déu torna a estar en boca de tothom. I no només per la situació internacional. El nostre sistema de viure occidental no acaba de saciar la part espiritual de les persones i això sembla que és la causa d'un lent però notori retorn a la fe.

Des dels atemptats de l'11 de setembre els mitjans de comunicació es van fer ressò d'una reacció molt significativa entre els nord-americans: s'abocaven a les esglésies, mesquites i sinagogues a pregar. La sensació d'indefensió va fer que fins i tot els no creients s'hi sentissin empesos. El retorn a la religió, però, no s'ha d'entendre només com una reacció concreta i exclusiva als fets d'aquell dia, sinó que ve de més lluny. De fet ja fa anys que en tot el món occidental es percep un ressorgiment de la fe, un interès creixent per la religió. Algunes dades ho il·lustraran millor: segons un estudi fet dos anys enrere a Internet hi havia quatre milions de pàgines amb el terme *Déu*, i uns sis milions que contenien la paraula *religió*.

Occident i la religió

La religió ha acompanyat des de sempre i en totes les societats la història de la humanitat. Ja des del començament la religió forma part de forma intrínseca de tota societat, de manera que sense ella es fa impossible entendre totes i cada una de les cultures en les seves diverses manifestacions (art, música, literatura, política...). En gairebé totes les cultures la religió reconforta davant d'un món sovint hostil, ens aixopluga. També dona explicació de tot allò que l'home no pot comprendre i que l'angoixa: com es va crear el món, d'on ve l'home, qui ho va crear tot, per què hi ha mal, per què val la pena viure si al capdavant ve la mort i què hi ha després d'ella. La religió posa en contacte la criatura humana, feble i finita, amb Déu,

totpoderós i infinit. Perquè en definitiva la paraula *re-ligió* significa exactament *re-lligar*, tornar a unir l'home a Déu. El món cristià i occidental no ha estat pas una excepció, almenys fins a l'edat mitjana. Lentament però l'Europa cristiana es va començar a desmarcar d'aquesta tònica general; el moviment humanista dels segles XVI i XVII posava un especial èmfasi en la importància de l'home, entès com la criatura més perfecta que Déu havia creat. Tan perfecte que tenia la capacitat de decidir per ell mateix, l'únic ésser en la creació capaç de fer-ho. L'humanisme, és clar, no trencava amb la religió, però oferia una nova manera d'entendre l'home i el món absolutament revolucionària: l'home tenia la capacitat de descobrir, ell sol, tots els misteris independentment de la religió. Però l'humanisme encara reconeixia que si l'home tenia aquesta capacitat era gràcies a Déu, que l'havia volgut crear així.

A partir de llavors la confiança en les possibilitats de l'home es reflecteixen sobretot en l'avenç de la ciència, que de mica en mica anirà desvetllant els misteris que fins aquell moment només tenien una explicació divina. Les descobertes en el camp astronòmic seran cabdals. De mica en mica tot allò abans tan incomprensible es fa entenedor, i tot gràcies a l'esforç de raonar, d'intentar trobar lògica a allò que ens envolta. Paral·lelament la mateixa raó ajudarà a perfeccionar la tècnica, que al-

hora ajudarà en les investigacions científiques. És l'època de Descartes, amb la seva afirmació que l'home és un animal racional. Així, el camí cap a l'imperi de la raó s'estava traçant. El segle XVIII veu sorgir la Il·lustració, un corrent intel·lectual que enaltia la raó com el bé més preuat de l'home, mitjançant el qual l'home seria capaç de governar el món amb harmonia. La raó, allò que diferencia l'home de la resta de la creació, també és capaç d'assolir tots els coneixements, res

no se li escapa. L'enciclopèdia és el millor exemple d'aquesta mentalitat: tots els coneixements haguts i per haver aplegats i a disposició de tothom. Un pas més radical va ser el de la Revolució Francesa, que fins i tot va arribar a entronitzar, paradoxalment, la deessa raó.

(continua a la pàg. 4)

En moments de dificultat ens adonem que la religió és fonamental.

no se li escapa. L'enciclopèdia és el millor exemple d'aquesta mentalitat: tots els coneixements haguts i per haver aplegats i a disposició de tothom. Un pas més radical va ser el de la Revolució Francesa, que fins i tot va arribar a entronitzar, paradoxalment, la deessa raó.

D'altra banda la tècnica també havia evolucionat i l'exemple més clar en va ser la revolució industrial de tot al llarg del segle XIX. La tècnica, una creació de l'home, feia que l'home no se sentís tan limitat ni desvalgut. Surt també llavors la teoria social de Marx amb les seves tesis materialistes. Paral·lelament la ciència avançava cada cop més de pressa i el darwinisme donava ex-

BLAISE PASCAL: CIÈNCIA I FE

Blaise Pascal (1623-1662) és un dels principals científics i filòsofs francesos del segle XVII. Va ser un dels iniciadors del càlcul de probabilitats i va fer nombrosos estudis sobre la pressió atmosfèrica. La seva intensa i valuosa activitat científica, però, no van privar Pascal de ser un gran pensador cristià i escriure extensament sobre religió. A partir d'un moment concret de la seva vida es va adonar que tot i la utilitat dels seus coneixements només la fe en Déu omplia de debò l'ànima. L'home, doncs, no és només un animal racional i prou, hi ha una part d'ell que la raó no pot entendre, la part divina.

ARRAN DE L'11 DE SETEMBRE

El Congrés dels Estats Units debatia el dia 10 de setembre una llei amb què es volia prohibir pronunciar el nom de qualsevol Déu a les escoles públiques. L'endemà, 11 de setembre, de sobte els nord-americans van tornar a omplir esglésies, mesquites i sinagogues. El cop havia estat duríssim i inesperat, inexplicable, irracional. Trobaven el consol en la religió. Mesos després d'aquells fets la tendència és la mateixa en una societat que ja abans d'aquella data recuperava els costums religiosos. Així se sap que el 90% dels nord-americans resava regularment, encara que no cada dia. Ara la xifra encara deu ser superior. Tot allò relacionat amb la religió, especialment amb el cristianisme i l'islam, pren rellevància. Així per exemple la venda de música cristiana, principalment el Gospel, ha augmentat un 9% des de llavors, cosa que significa una xifra de gairebé 30 milions de discos. Així mateix la Bíblia torna a ser un dels llibres més venuts. En el país més avançat tecnològicament, un cop la població s'ha adonat de la seva fragilitat recorre a Déu.

se controlar. En aquesta situació la seguretat que des de sempre havia ofert la fe ara semblava sobrer, fins i tot, als ulls dels més crítics, falsa. I així el món occidental va anar arraconant les creences religioses al llarg del segle XIX i XX, perquè la tècnica i la ciència el feien sentir prou segur. Ja no li feia falta creure en coses que no es veuen.

La situació avui

Als anys seixanta i setanta del segle XX es va arribar al mínim de pràctica religiosa a Occident. Evidentment aquest declivi de la religió no es deu a un atac directe de tots els fets i corrents històrics que hem mencionat, que en general no eren antireligiosos. És més aviat una conseqüència de la seva visió del món.

La secularització és pròpia de l'occident desenvolupat. Això fa que avui els països amb més nombre de cristians siguin tots del tercer món. En aquests països el procés secularitzador o bé és lleu o bé inexistent. Pel que fa a les altres religions, tampoc han vist una secularització tan acusada com en el cas del cristianisme. Més aviat al contrari. És el cas de la fe islàmica, que després del cristianisme és la més estesa (uns 1.300 milions de fidels arreu del món).

Ha arribat un punt, però, en què tot indica que aquest procés secularitzador ha tocat fons, i que fins i tot reula. El

La fe forma part de la humanitat des de temps immemorials.

retorn de Déu (o potser n'hauríem de dir el nostre retorn a Déu) es pot explicar per diverses causes. Una seria, en paraules del bisbe Joan Carrera, que «fins i tot els que s'han refredat en la fe o l'han perduda, en el nostre país continuen formant part de la cultura cristiana». És evident que segles de cristianisme deixen una profunda petja, i per tant ignorar aquesta herència equival a ignorar la pròpia cultura. I en un moment en què justament l'intercanvi cultural va a l'alça és més important que mai saber d'on ve la tradició de cada u.

Però la raó de fons que pot explicar el retorn de la fe és una altra; totes les comoditats de la nostra societat avançada són útils i serveixen de molt per resoldre els nostres problemes materials. Això sovint ens ha fet creure més immunes del que som, encoixinats com estem en el benes-

tar. Hem viscut, doncs, en una exagerada sensació de seguretat. Però la necessitat de l'home de transcendir, d'anar més enllà d'allò merament material i de trobar recer continua sent-hi i el coneixement racional no la pot satisfer. L'angoixa també hi continua sent. Tots els èxits de la nostra civilització no serveixen de res a l'hora de tractar la part espiritual de la persona. I en moments extremament difícils es recorre a la fe —com tothom va poder comprovar l'11 de setembre—, encara que durant anys se l'hagi tingut oblidada. Ciència i tecnicisme ens han fet la vida més

fàcil, però ens han fet perdre la sensació de fragilitat, de total indefensió davant la natura. Però continuem sent fràgils, i no en som conscients.

A més la religió pot portar beneficis generals a la nostra societat, perquè per la seva naturalesa pot actuar com un autèntic fre a l'onada excessivament economicista en què es troba immers el nostre món. Com afirma el filòsof José Antonio Marina en el seu nou llibre *Dictamen sobre Dios*, «la religió es pot entendre com el rebuig a admetre el tancament del món natural, pragmàtic, economicista i tècnic. Si es mira bé, la religió és una actitud de rebel·lia poètica i creadora».

Finalment, podem dir que la civilització reprèn el camí vers Déu, s'hi lliga de nou, s'hi relliga, adopta la religió. (E.B.)

«La necessitat de l'home de transcendir, d'anar més enllà d'allò merament material, continua sent-hi i el coneixement racional no la pot satisfer»

L'EXEMPLE DE FRANÇA

A França, la nació laica i republicana per excel·lència, la fe torna a moure la població i el tema ha pres fins i tot importància d'estat. El cas de Régis Debray, un excompany de guerrilla del Che Guevara que ha escrit un llibre on tracta sobre la importància de la fe, s'ha fet sentir per tot el país. El mateix ministre d'Educació, Jack Lang, ha demanat oficialment la seva col·laboració en els programes d'ensenyament escolar. Es replanteja doncs l'ensenyança de la religió a les escoles.

El llibre en qüestió es titula *Dieu, un itinéraire* («Déu, un itinerari») i revisa la importància de les creences en la humanitat. Debray posa en dubte les possibilitats de la raó per fer un home absolutament areligiós: fins fa poc encara es creia que «com més raó hi hagués, menys superstició hi hauria, que com més plenes fossin les escoles, més buits serien els llocs de culte. Que el factor religiós es dissoldria en la geometria. Però s'ha vist que no ha estat així. Després del científisme, religió de la ciència, es retorna a les religions del Llibre. Els laics hi haurien de reflexionar».

L'autor també afirma que la riquesa material d'occident no compensa la seva profunda pobresa espiritual, i que en l'àmbit de la fe es troba absolutament desarmat. Els fidels de les altres religions, en canvi, tot i viure majoritàriament en la pobresa material, tenen una fe religiosa molt més ferma, no han perdut els seus referents culturals. Occident, doncs, sense perdre tot el que ha guanyat en benestar, s'ha de plantejar que segurament val la pena recuperar la pròpia tradició religiosa.

Régis Debray.

Portada del llibre «Dieu, un itinéraire».

EL POSITIVISME

El positivisme va ser un corrent filosòfic del segle XIX que basava el seu coneixement en allò material, en l'experiència dels sentits, i el seu màxim exponent va ser Auguste Comte (1798-1857). Tot i el seu carisma poc espiritual, el positivisme en si no pretenia desbancar la religió. El mateix Comte creia que la ciència no aconseguia unificar espiritualment una societat, que no es podia demanar als matemàtics que guessin les necessitats de cohesió que una civilització necessita. El gran filòsof del positivisme tenia ben clar que l'àmbit del saber era autònom, però que no podia pretendre governar també en el de la fe. Amb els anys, però, aquesta diferenciació tan important es va anar oblidant, cosa que va afavorir l'arraconament de la religió.

EL CRISTIANISME EN EL MÓN

El segle XX ha suposat un canvi en el mapa del cristianisme, que s'inclina clarament cap als països pobres. Si just abans de la Segona Guerra Mundial els estats amb més nombre de catòlics eren França, Itàlia i Alemanya, avui són Brasil, Mèxic i les Filipines. Pel que fa al protestantisme el primer país en nombre de fidels són els Estats Units, però seguits de Nigèria.

Una altra constatació sorprenent és que la majoria d'anglicans són africans. Tot això vol dir no només que l'augment demogràfic al tercer món és alt, sinó que en aquells països la fe no va de baixa, tot al contrari del que passa als del primer món.

Anàlisi

Anàlisi

Anàlisi

Anàlisi

Anàlisi

Anàlisi

Influència dels atemptats de l'11 de setembre

Se n'ha escrit molt i encara se n'escriurà més, sobre la influència de l'atemptat del passat 11 de setembre. A la magnitud de l'acte terrorista, revestit d'una especial crueltat difícilment improvisable, s'hi afegeix el fet de ser retransmès en directe per les cadenes de televisió. En aquells moments les consciències de moltes persones reunien dues experiències contradictòries: el dolor i la ràbia per la crueltat de l'acció, i una fascinació, molts cops involuntària, pel poder desplegat pel mal.

Si el mal és sempre paràsit del bé i no podria existir sense ell, sembla que per aconseguir legitimar-se necessita augmentar el mal per sobre del mal. En els atemptats contra les torres bessones de Nova York, així com en altres atemptats que se succeeixen al llarg del món, existeix una mena de lògica secreta que pretén legitimar allò que és inacceptable. Així, alguns han llegit aquells esdeveniments com la reacció legítima enfront de l'imperialisme americà o l'atac a un centre neuràlgic de poder (World Trade Center), i no falta gent que ho ha situat en el context d'altres manifestacions (com la de Gènova) contra la progressiva globalització del planeta.

«UN PROFUND SENTIMENT DE POR»

Joan Pau II, reflexionant sobre les conseqüències de l'horrible atemptat de l'11 de setembre, ha escrit: «Des d'aleshores, tot el món ha pres consciència amb una nova intensitat de la vulnerabilitat personal i ha començat a mirar el futur amb un profund sentiment de por fins ara desconegut» (Missatge per a la Jornada Mundial de la Pau, n. 1). En el discurs pronunciat al cos diplomàtic acreditat davant la Santa Seu nou dies més tard assenyalà: «L'horitzó es presenta certament fosc i molts dels qui han conegut el gran moviment cap a la llibertat i el canvi dels anys noranta se sorprenen avui en veure's afectats per la por d'un futur cada cop més incert.»

LA REACCIÓ DELS HOMES I LES DONES DEL CARRER

Els mateixos mitjans de comunicació que aconseguiren que aquells atemptats afectessin no només les víctimes innocents i els ciutadans de Nova York, sinó persones de tot el planeta, ens dugueren també la notícia de l'augment de la religiositat en els dies posteriors a la catàstrofe. Es deia que augmentava la pràctica religiosa i que les esglésies de diferents confessions eren més plenes que mai. En altres llocs d'Amèrica i Europa, malgrat que amb una menor intensitat, es notà un apropament a Déu: hi va haver persones que van tornar a resar i pares i mares que van pensar aleshores en la conveniència de batejar els seus fills.

És un fet que no es pot negar. Tanmateix en la premsa nacional i especialment en la de Barcelona, començaven a aparèi-

xer articles en els quals es responsabilitzava la religió de la nova escalada del mal. No era un argument nou; ja durant la guerra del Balcans es digué moltes vegades que aquell era un conflicte de religió i, en els llibres que han utilitzat diverses generacions d'alumnes, es posaven les creences religioses com a causa immediata de la guerra. Per als participants en l'encontre interreligiós promogut per la Comunitat Sant Egidí la perplexitat era encara més gran.

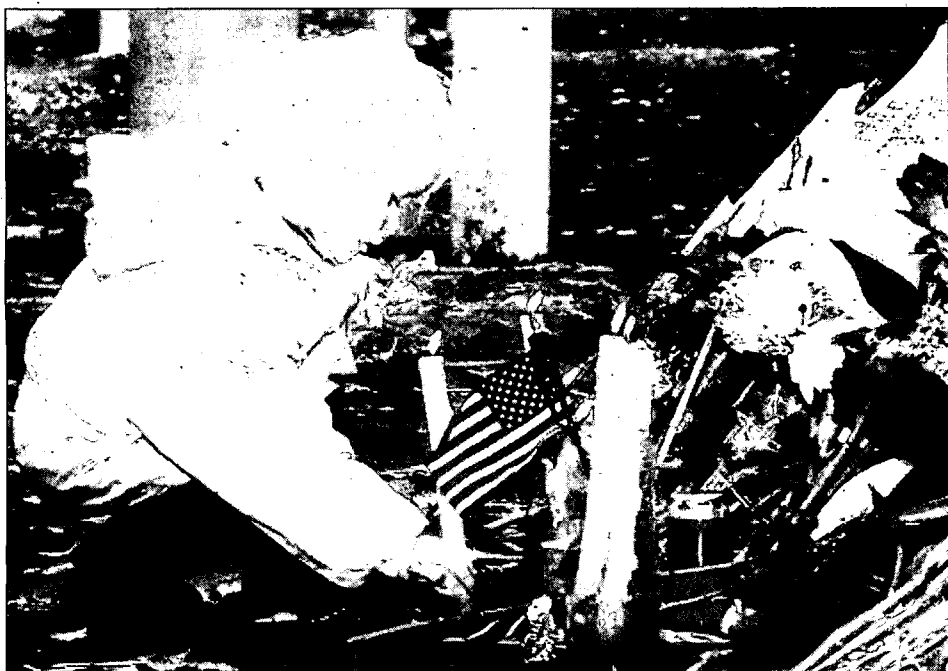
COM LLEGIR ELS ESDEVENIMENTS?

El terrorisme té la rara habilitat d'instrumentalitzar-ho tot per aconseguir els

dran conèixer veritablement Déu són els pobres.

La riquesa endureix el cor i les nacions opulentes tendeixen a relegar Déu a les sagristies perquè tot es planifica des de l'economia. Però Déu no és un comptable especialitzat a fer quadrar les balances quan sorgeixen imprevistos.

Per això, el retorn a la religiositat quan els colpeja la desgràcia pot ser només transitori. És possible que col·lectivament passi el que tants cops passa en el si d'una família quan mor un ésser estimat. Per un moment es retorna a Déu, s'oficien uns funerals dignes i sentits per tornar després a la normalitat de viure com si Déu no existís.

El món sencer recorda les víctimes.

seus objectius. És capaç d'utilitzar un sentiment nacional, una ideologia, una conjuntura econòmica i, com estem veient últimament, instrumentalitza les persones i fins i tot, Déu. L'essència del terrorisme no és cap fi específic fora del terror, de suscitar por o de guanyar adeptes per la capacitat de fascinar amb la seva potència destructiva. Per això la gran temptació és la d'allistar-se amb el mal. El que de vegades s'experimenta a petita escala quan pensem que si obrem el bé no aconseguirem el que busquem o que ens quedarem al marge del desenvolupament social, es produeix a gran escala.

Però no són pocs els qui davant d'aquesta temptació recorren a Déu, que és més poderós que el mal i és el Senyor de la Història. En el discurs al cos diplomàtic abans citat, el Papa diu que la situació actual ens dona l'oportunitat de reflexionar sobre nosaltres mateixos i sobre Déu. «L'home només és vertader quan es posa davant Déu en actitud de pobresa. Només és conscient de la seva dignitat quan reconeix en ell i en els altres la importància de Déu» (n. 5).

Ara, com fa dos mil d'anys i com serà fins al final dels temps, els únics que po-

dran conèixer veritablement Déu són els pobres.

TORNA LA RELIGIÓ?

S'ha posat de moda el mètode comparatiu. L'essència d'aquest mètode consisteix a mesurar la bondat d'alguna cosa per relació amb altres. El comparatiu és germà del relativisme. S'utilitza per mesurar índexs econòmics (malgrat que ningú no acaba de saber per què tot i que el nostre PIB sigui superior al d'altres vivim necessàriament millor), per calibrar la qualitat educativa i també per valorar la religiositat d'un poble. Per això és difícil saber si hi ha més religiositat que abans simplement per les estadístiques comparades. Hi ha altres mètodes de mesura més adequats. Jo no puc mesurar l'índex de lectura dels alumnes d'una escola comparant-los amb els d'una altra (n'obtingré un valor relatiu). Però el puc mesurar per la capacitat de comprensió que tenen d'un text, per exemple.

El mateix passa amb la fe. Joan Pau II va dir fa temps que quan la fe penetra de debò en un poble, es fa cultura. En el nostre passat europeu trobem molts vestigis d'una cultura transfigurada per la fe. Per això un índex vàlid seria aplicar el que Joan Pau II va dir en el Missatge per a la Jornada de la Pau: «No hi ha pau sense justícia; no hi ha justícia sense perdó.»

Aquesta no és una idea nova en ell. Ja en l'encíclica *Dives in misericordia*, dedicada a tractar de Déu Pare i del seu Amor, ens deia que un món sense misericòrdia, un món que pretengués construir-se únicament sobre la justícia, acabaria sent necessàriament injust.

El perdó revela en nosaltres una cosa que està per sobre d'allò humà, és com una manifestació de la gràcia. En perdonar ens convertim en representants de Déu perquè fem quelcom que Ell fa contínuament. La capacitat de perdonar manifesta veritable religiositat i, al mateix temps, fa que els esdeveniments (sigui l'excés de béns materials, sigui la desgràcia que ens sorpreni) no determini el transcurs de les nostres vides. Pel perdó som capaços de contribuir positivament a escriure la nostra pròpia biografia i a no quedar exposats als esdeveniments. El perdó expressa una generositat que, en el terrible atemptat de l'11 de setembre, es posà de manifest en les persones que van donar les seves vides per intentar salvar les víctimes del terrorisme. Potser la imatge més eloqüent és la d'aquell franciscà del cos de bombers de Nova York que va perdre la seva vida mentre administrava sagraments. Allí vam poder constatar que Déu no és lluny dels qui sofreixen i que nosaltres ens allunyem de Déu quan per comoditat o egoisme eludim el lloc i la missió que Déu ens ha donat en la història.

En alguns casos, les religions provenen de tenir aspectes de contrapès de predomini economicista o viceversa, d'introducció de les teories economicistes imperants. En l'Església catòlica, l'anomenat contrapès no és acceptat, i sí combatut, pel neoliberalisme (recordem els escrits de Joan Pau II pel que fa a la doctrina social). N'hi ha d'altres, tanmateix, que són no tan sols ben acceptats sinó també fomentats, com ara esglésies pentecostals, universals i un llarg etcètera, que s'introdueixen amb gran rapidesa i ajuda als estats anomenats laics. En el cas de moltes d'aquestes esglésies el missatge és clar: «Deixeu de patir», i per això fomenten les propostes més diverses amb la finalitat específica de fer oblidar la fam, la corrupció i l'exploació que sacseja aquests països (com Àfrica o Llatinoamèrica). La influència d'aquests postulats és tanta que dins la mateixa Església catòlica hi ha cercles en què fins i tot després de la desintegració de l'exUnió Soviètica i la fi de la ideologia comunista, tota tendència de l'aplicació de la doctrina social de l'Església és catalogada de teologia alliberadora o secta. Citaria l'informe Rockefeller del 1969 com a referent d'alguns dels últims presidents americans amb el qual justificaven una hipotètica infiltració de teories marxistes en l'Església catòlica. La realitat és ben diferent: facilitar l'expansió d'un cristianisme homogeneïtzat que faciliti un neoliberalisme triomfant.

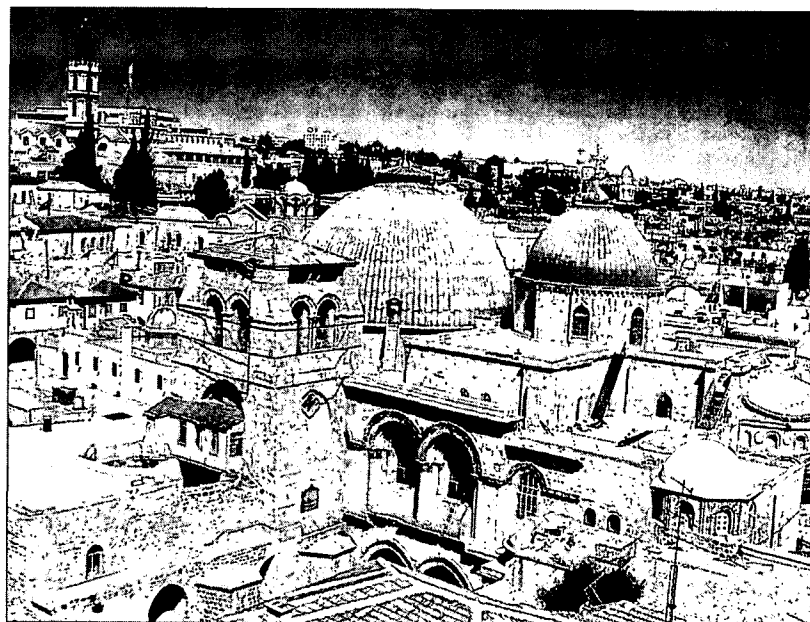
Joan M. R. Mestre

AVÍS IMPORTANT

Pelegrinatges a TERRA SANTA

«*Pelegrins de la Paraula*» al país de Jesús

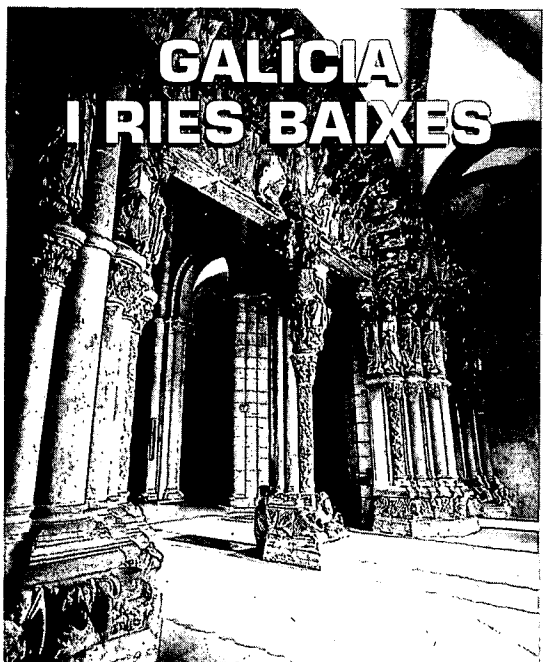
- Sempre estan en els nostres programes.
- Tant bon punt s'hi pugui anar, els reprendrem.
- Ens és molt útil tenir una llista de persones que esperin poder-hi anar.
- No dubteu a inscriure-us sense cap compromís per part vostra.

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

GALÍCIA I RIES BAIXES

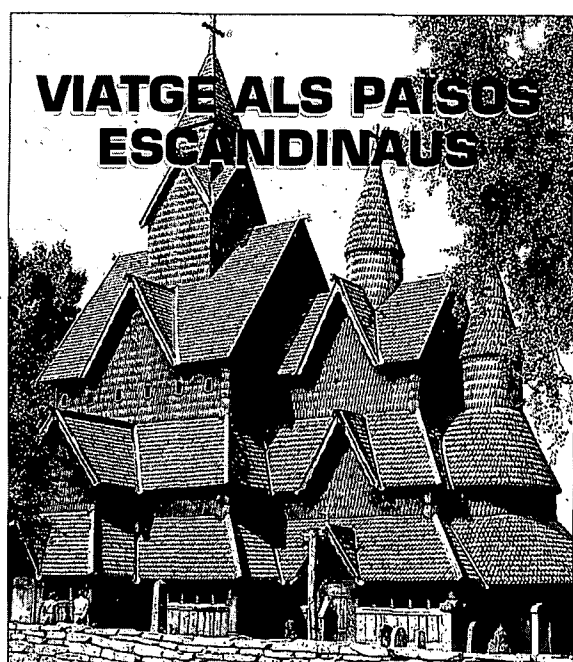
Del 3 al
10 d'abril

La terra i els seus
homes: tradicions
i costums.

De l'1 al 15
de juliol

- Noruega
- Cap Nord
- Lapònia
- Finlàndia
- Suècia

Impactes
escandinaus:
capitals / fiords /
sol de mitjanit / la
meravellosa
naturalesa àrtica
amb la cultura
lapona.

VIATGE ALS PAÏSOS ESCANDINAVS

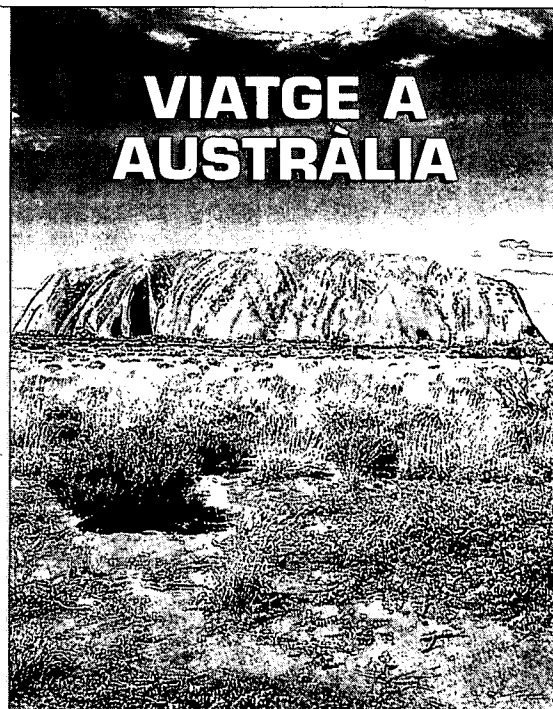
DEMANEU INFORMACIÓ JA DES D'ARA

Del 19 al 26 d'agost

VIATGE A SARDENYA/ALGUER

Antigues terres indòmites enmig de la mar blava.

VIATGE A AUSTRÀLIA

Del 18 de
novembre
al 4 de
desembre

Les comunitats
humanes de
l'altre extrem del
planeta: els
nostres
antípodes i el
seu medi

església en el món

Fra Josep Gendrau i Valls, o.f.m., és superior del convent de Sant Antoni de Barcelona

«Les religions han de ser lloc de trobada per a la pau»

El 24 de gener Joan Pau II convida els representants religiosos del món a participar en una trobada de pregària per la pau a Assís. Tal com va fer el 1986, el Papa torna a convocar una jornada de pregària interreligiosa «perquè en aquest moment històric, la humanitat necessita veure gestos de pau i sentir paraules d'esperança». Els actes principals de pregària se celebraran a la basílica i al sacre convent d'Assís, regit pels franciscans conventuals.

—Per què aquesta nova convocatòria del Papa?

—El Papa sempre ha tingut aquesta inquietud per la pau al món i ja el 1986, el 27 d'octubre, es va fer una trobada interreligiosa a Assís, al voltant de la capella de la Porciúncula, dita també capella del Perdó. En aquesta petita església, san Francesc va obtenir la gràcia que tothom que visités aquell lloc, penedit dels seus pecats i amb desig de reconciliació, aconseguís el perdó i la pau. Certament, va impressionar aquell gest del Papa. Veient que aquella trobada va donar un bon resultat i veient el moment actual en què es considera presumpte culpable el món musulmà, el Papa convoca aquesta trobada el 24 de gener per reunir-nos en particular cristians i musulmans per proclamar que la religió no ha de ser mai causa de conflicte, d'odi ni de violència. El món necessita pau i totes les religions, tot i les nostres diferències, en aquest tema estem bastant d'acord.

—Joan Pau II ha dit que en aquesta trobada «no es tracta de resar junts, sinó d'estar junts per resar per la pau».

—Ens volem reunir per proclamar junts que les religions han de ser lloc de trobada per a la pau. Hem de cercar el que ens uneix, no el que ens separa i buscar l'harmonia en el món. Només podem ser creïbles amb el testimoni. Hem de treballar per la humanització del nostre món. Tots ens hem de mentalitzar que no es tracta només de pregar, sinó que la pregària ha de tenir com a conseqüència un estil de vida. Per això hem de viure la pau. La pau del món comença per la pau dins meu, per la pau amb qui m'envolta. La trobada del dia 24 ha de ser una nova ocasió per encarnar l'esperit d'Assís, l'estil de sant Francesc tal com ell ho va viure i ens va confiar. Necessitem gestos de pau i sentir paraules d'esperança.

—Fa falta un compromís més gran per part dels creients?

—Ser cristià no es limita a resar rosaris ni a anar a missa els diumenges. Ser cristià és tenir fe en Déu, una fe que has d'alimentar cada dia. El cristià s'ha de comprometre

amb els valors humans, que són valors cristians. Jesucrist predicava l'amor, per tant el respecte a les persones... aquesta idea de germanor la va assumir sant Francesc, que vivia aquesta fraternitat. D'aquí aquesta urgència del Papa per fer alguna cosa conjunta i treballar per la pau. Per viure en pau cal rebaixar-se i això fa mal. No ens volem rebaixar davant de ningú i això no vol dir deixar-nos trepitjar. Jesús ens diu que qui es rebaixi serà enaltit. Es tracta de fer-se petit. Aquell que es faci petit en aquest món, que és el més difícil de fer, posa pau perquè no té res propi, tot és

per als altres. Això és l'esperit d'Assís, l'esperit de senzillesa, d'eliminar conflictes, de la no-violència que proclamava Gandhi... en aquest sentit, personatges d'altres religions ens donen exemple que és possible construir un món sense bombes, sense armes, sense guerra...

—El pare general dels franciscans, Giacomo Bini, ha dit que aquest iniciati-va interpel·la personalment la família franciscana. De quina manera?

—Sant Francesc d'Assís és el símbol de la pau, de la reconciliació, de la fraternitat..., en la salutació franciscana diem «Pau i bé»..., tenim aquella pregària tan preciosa per la pau..., per això el P. Bini ens demana als franciscans que siguem els predicadors i els animadors d'actes litúrgics, de vespres, vetlles de pregària, dejunis, conferències... però no només nosaltres ens sentim interpel·lats, sinó tota l'Església universal. El carisma de sant Francesc és Evangeli pur. L'Evangeli és prerrogativa de tothom i la pau és fruit de l'Evangeli. Quan Jesús es presenta als seus apòstols els diu: «Pau a vosaltres.» I durant la missa resem cada dia la pregària de la pau.

—En aquests moments, sant Francesc està més d'actualitat que mai?

—Sant Francesc sempre ha estat actual. No ha escampat mai divisions, només va viure l'Evangeli: creure en Jesús i convidar a seguir-lo. Cercava la reconciliació amb tot el que estava al seu voltant perquè tot ho considerava un regal que ens ha donat Déu perquè ens estima. L'esperit d'Assís és un esperit de diàleg, de compartir les coses, de respecte, de tolerància... sant Francesc ens va ensenyar a ser pregoners de la pau des de la humanitat. No ens hem de presentar com qui té la veritat absoluta, sinó viure l'Evangeli amb pobresa i senzillesa.

Rosa Maria Jané Chueca

Fray Josep Gendrau.

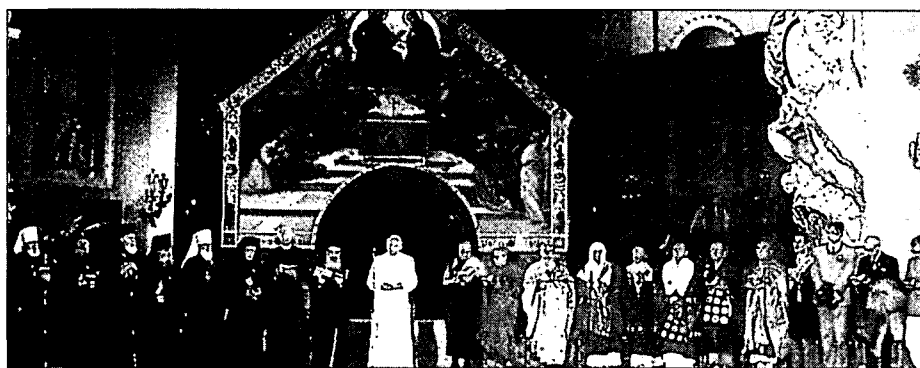
Pregària de la pau de sant Francesc d'Assís

Senyor, feu de mi un instrument de pau.
Que on hi hagi odi, hi posi l'amor.
On hi hagi ofensa, hi posi perdó.
On hi hagi discòrdia, hi posi la unió.
On hi hagi error, hi posi veritat.
On hi hagi dubte, hi posi fe.
On hi hagi desesper, hi posi l'esperança.
On hi hagi tenebres, hi posi la llum.
On hi hagi tristesa, hi posi l'alegria.
Oh, mestre!
Feu que jo vulgui més aviat consolar que ser consolat;
comprendre, que ser comprès;
estimar, que ser estimat.
Perquè és donant que es rep,
oblidant que es troba,
perdonant que s'és perdonat,
i morint que es ressuscita a la vida eterna.

La jornada, pas a pas

Les principals religions del món han confirmat la seva assistència a la trobada de pregària per la pau a Assís. A la plaça inferior de sant Francesc d'Assís pronunciaran el seu testimoni de pau representants de les diferents confessions cristianes, de l'hinduisme, de les religions tradicionals africanes, del budisme, del judaisme i del món musulmà. El programa deixa clara la indicació que el Pontífex ja havia donat per a la primera jornada d'aquestes característiques, que també es va celebrar a la ciutat de sant Francesc, el 27 d'octubre del 1986: «No es tracta de pregar junts, sinó d'estar junts per pregar per la pau.» Per aquesta raó, després dels testimonis inaugurals, que conclouran amb el discurs del Papa, els representants de les diverses religions es traslladaran a diferents llocs per pregar segons la seva pròpia tradició i ritu.

El bisbe de Roma presidirà la pregària dels cristians a la basílica inferior de Sant Francesc d'Assís. Després d'un dinar fraterno de tots els líders religiosos al convent franciscà d'Assís, tindrà lloc el segon gran moment de la jornada: els representants de les religions assumiran un «Compromís

El Papa va convocar per primer cop aquesta jornada el 1986.

comú per la pau». El text serà llegit en anglès, àrab i italià. A continuació, Joan Pau II encendrà un ciri del canelobre, seguit de tots els representants de les diferents religions, i pronunciarà una breu exhortació.

Aquesta jornada té per objectiu donar un nou impuls a l'entesa entre els creients, arran de les tensions sorgides en l'escenari internacional amb els atemptats de l'11 de setembre. La Conferència Episcopal Espanyola ha designat el bisbe de Sant Sebastià, Juan María Uriarte, perquè la representi a la trobada interreligiosa.

Argentina

Els bisbes criden a reconstruir el país

BUENOS AIRES.— Després d'una històrica reunió amb el president Eduardo Duhalde, els bisbes argentins han ratificat la seva disposició per assumir el destacat paper de ser mitjancers en els diàlegs entre els diferents sectors socials i oferir «un àmbit espiritual» a les converses.

Els bisbes han manifestat la seva disposició a col·laborar en un diàleg multisectorial davant l'agreujament de la crisi. A mitjans de desembre, el titular de Càritas, Mons. Jorge Casaretto, va oferir la seu d'aquesta entitat de l'Església per a una reunió de gairebé tots els principals líders polítics, empresarials i sindicals. Aquell primer pas va quedar truncat per la renúncia de Fernando de la Rúa a la presidència.

En un document titulat *Reconstruir la pàtria*, els prelatos han fet una crida a ciutadans, institucions i polítics a «examinar-se amb sinceritat». En el text, expliquen que «els argentins ens equivoquem si consideréssim aquest moment crític com un més, i no poséssim els remeis morals i institucionals necessaris». Segons els bisbes, la crisi és producte d'una «claudicació greu en la

moral social, en la responsabilitat de la conducta respecte la societat i els seus diversos components». Per a l'episcopat argentí, el camí a seguir és reconèixer els errors i adoptar canvis profunds de mentalitat i de comportament.

Segons els bisbes, «la superació de la crisi que pateix el país exigeix conrear els valors morals. Especialment: el sentit de l'equitat i de la justícia, la cultura del treball, el respecte de la llei i de la paraula donada». Així, consideren que cal elevar la qualitat de l'educació; transformar l'orientació de fons dels mitjans de comunicació; augmentar l'ocupació; promoure la reforma de l'estat i de la política; refermar la justícia i evitar el malbaratament dels fons i béns públics.

«També els pastors ens hem d'examinar», remarquen. I afegeixen: «En un país que es professa majoritàriament

cristià no és fàcil explicar la crisi sense una fallada greu en la coherència entre la fe i la vida.» Aquest examen de consciència és imprescindible per entaular un diàleg. I per conrear el diàleg cal «buscar sincerament el bé comú, formular amb honestat la pròpia proposició i escoltar atentament el pròxim. (...) L'Església, dins de la seva pròpia missió, respectant plenament les institucions de la República, i cercant només la pau i el progrés integral del poble argentí, està disposada a encoratjar iniciatives de diàleg entre els diversos sectors socials i polítics».

L'episcopat recorda que el moment de gran humiliació d'un poble pot esdevenir el començament de la seva recuperació. «N'hi ha prou que reconeguem la situació amb honestat, unim forces i no perdem el temps a donar-nos les culpes pel que ha passat, sense obviar per això el paper de la justícia. I que tots els ciutadans i els diversos sectors socials treballem amb constància per la reconstrucció espiritual i material.» (ACI)

MÈXIC

Mons. Arizmendi demana la reconciliació a Chiapas

MÈXIC.— Amb ocasió de l'any nou, l'arquebisbe de San Cristóbal de las Casas, Mons. Felipe Arizmendi, ha llençat un missatge per a Chiapas titulat *Justícia i Perdó: fonaments de la pau*. La carta assenyala que seguint l'exemple de Jesús, els cristians han d'«unir els que estan dividits; convocar a la reconciliació els qui estan enemistats; col·laborar amb tothom perquè faci alguna cosa per la pau; convidar a la conversió dels cors perquè trobin els camins de la pau». Mons. Arizmendi recorda que «no es restableix completament l'ordre trencat, si no es conjunten la justícia i el perdó». Per aquesta raó, proposa per a l'any 2002 a Chiapas: treballar «perquè no morin nens i dones per manca de malalties» i que «a ningú no li falti l'aliment necessari, un treball digne i una casa amb els serveis indispensables, que hi arribi la llum elèctrica, la carretera, les escoles i l'aigua potables» i que «els productes dels camperols adquireixin el seu veritable valor»; que no hi hagi empresonats innocents, que s'eliminin el racisme contra els indígenes i el menyspreu de la dona, que s'ofereixin als minusvàlids oportunitats per a la seva integració en la societat; que el govern, l'EZLN i els legisladors siguin creatius en la recerca d'alternatives per reprendre el diàleg.

Segons Mons. Arizmendi, «la nostra diòcesis ha assumit el compromís de treballar més durament a la recerca de processos cap a la reconciliació en les comunitats, ja que estan molt fragmentades i enfrontades». (ACI)

EL CLERGAT NADIU PROMOU LA IMPLANTACIÓ DE L'ESGLÉSIA ALS PAÏSOS DE MISSIÓ

AJUDEM ELS SEMINARISTES NADIUS I DIGUEM BEN ALT QUE...

...la llavor ha arrelat i el clergat nadiu és el fruit d'unes terres que necessiten l'ajut de l'Església.

...els missioners passen el testimoni a mans de bisbes i sacerdots nadius.

...el clergat nadiu és el futur de la nostra Església i ara més que mai aconseguirem que les vocacions no es perdin per manca de mitjans.

...100.000 seminaristes joves es preparen per servir els seus pobles ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFICIES. També ajudem els noviciats femenins i masculins de Missions.

Enguany aquests quatre Seminaris majors depenen especialment de la nostra col·laboració per garantir el futur de l'Església en aquests països.

St. Joseph's Seminary Aboke	Lira (Uganda)	180 alumnes
Seminario Mayor Cristo Sacerdote	La Ceja (Colòmbia)	170 alumnes
Seminari Major Morning Star	Calcuta (Índia)	186 alumnes
Queen of Apostles College Seminary	Tagum (Filipines)	113 alumnes

Constatem que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor de les Esglésies joves de Missions

- ☐ UNA BECA de 1.800 E facilita 6 anys d'estudi
- ☐ MITJA BECA de 900 € facilita 3 anys d'estudi
- ☐ UN CURS SENCER per 300 €

PER A INFORMACIÓ I DONATIUS adreceu-vos a les Delegacions Diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 BARCELONA
C/ Bisbe, 5
Tel. 932 701 014

43003 TARRAGONA
Pla de Palau, 2
Tel. 977 233 412

25003 LLEIDA
C/ Canonge Brugulat, 11
Tel. 973 267 639

17004 GIRONA
C/ Albareda, 15
Tel. 972 203 297

25700 SEU D'URGELL
Bisbat
Tel. 973 350 054

25280 SOLSONA
Bisbat
Tel. 973 480 619

43500 TORTOSA
C/ Cruera, 5
Tel. 977 440 700

08500 VIC
C/ Santa Maria, 1
Tel. 938 832 655

Vaticà

El missatge d'Escrivà de Balaguer, a examen

■ Un congrés ha reunit 1.200 membres de l'Opus Dei a Roma

ROMA.— La santedat està a l'abast de tothom. En el centenari del naixement del fundador de l'Opus Dei, aquesta és la premissa que els seus seguidors volen presentar al món d'avui. Els organitzadors del congrés titulat «La grandesa de la vida cor-

rent», que ha aprofundit a Roma del 7 al 12 de gener els ensenyaments del beat, afirmen que la trobada «no ha volgut ser una exaltació de la figura d'Escrivà de Balaguer sinó un aprofundiment en el seu missatge».

En la conclusió de la trobada amb motiu del centenari del naixement del beat Josep-maria Escrivà de Balaguer, en què han participat 1.200 persones de 57 països diferents, el Papa va rebre els participants i els va animar a viure la grandesa de la vida quotidiana com a moment de santedat. Joan Pau II, en el seu missatge als cinc mil fidels que van assistir a l'audiència concedida especialment amb motiu de la inauguració del centenari, va dir que «santificant el propi treball respecte les normes morals objectives, el fidel laic contribueix eficaçment a edificar una societat més digna de l'home». Els temes tractats en la trobada es vertebren a partir dels eixos de la família, el desenvolupament, l'educació i la integració social segons els ensenyaments del beat Josepmaria que aviat serà elevat als altars.

El prelat de l'Opus Dei, Mons. Echevarría, va explicar que «redescobrint Déu a la vida quotidiana es pot reconstruir un món a l'alçada de la dignitat de l'home». Echevarría, que va obrir el congrés, va recordar el nucli del missatge del fundador de l'Obra, segons el qual «la santedat no es pot concebre com un fenomen d'elit».

Paral·lelisme entre el judaisme i l'Opus Dei

Les intervencions centrals del congrés van estar dedicades a posar en relleu el missatge d'Escrivà i la seva actualitat. En les comunicacions es van tractar temes més específics. Les més concorregudes van ser les de caràcter interreligiós. El rabí cap Angel Kreiman, vicepresident internacional del Consell Mundial de les Sinagogues i cooperador de l'Opus Dei, va fer un paral·lelisme entre el concepte de treball en la

tradició talmúdica i aquella predicada pel beat Escrivà. El rabí va aprofitar la seva comunicació per animar cristians i jueus a treballar junts a favor de causes humanitàries com l'ordre social, la droga, la fam, la lluita al consumisme privat d'espiritualitat i la pobresa.

El caràcter plurireligiós del congrés es va fer palès també amb la intervenció d'Alberto Ribera, director general de l'Euro-

arquebisbe de Lima i primat del Perú; Fernando Ocariz, vicari general de la prelatura de l'Opus Dei; Mons. George Pell, arquebisbe de Sydney; Jaan Haaland Matlary, professora de política internacional a la Universitat d'Oslo; Antonio Aranda, professor de la Pontifícia Universitat de la Santa Creu; Giormi Rumi, professor d'Història Contemporània de la Universitat de Milà; Maria José Cantista, catedràtica de

Filosofia de la Universitat d'Oporto; Mireille Heers, professora de l'Institut d'Estudis Polítics d'Estrasburg; Pierpaolo Donati, un dels sociòlegs més reconeguts a Itàlia, professor a la Universitat de Bolonya, i Ombretta Fumagalli Carulli, parlamentària italiana i professora de Dret Canònic a la Universitat Catòlica de Milà.

El Congrés ha resseguit el pensament del beat pel que fa a la recerca de Déu en la vida ordinària. Precisament el tema del congrés, «La grandesa de la vida corrent», prové del títol d'una de les seves nombroses

homilies i resumeix el sentit de la prelatura. Amb motiu del centenari, correus italians (Posta Italiana) ha editat cinc milions de segells dedicats a Escrivà de Balaguer. Pel que fa a activitats lligades al centenari del seu naixement, la prelatura ha presentat noves iniciatives socials i mèdiques que van a càrrec de l'Opus Dei, projectes com els recentment creats en països com el Congo, Colòmbia o Nigèria. A Barcelona es dona un nou impuls a l'ONG Raval Solidari i a altres indrets del món es creen organismes solidaris i assistencials.

Quant a les celebracions eucarístiques, es van succeir al llarg de tot l'any dedicades a la memòria del beat. Encara no s'ha fet pública la data de la canonització, prevista segurament per al mes de maig.

Miriam Díez Bosch

La professora Mireille Heers durant la seva intervenció.

Arab Management School, projecte de la Lliga Àrab i la Unió Europea. Per a Ribera, no té sentit parlar d'un «xoc de civilitzacions» sinó d'un «conflicte creat pels prejudicis i la ignorància recíproca». La proposta de Ribera també va ser la de la col·laboració i cooperació entre creients de diferents religions. El filòsof rus ortodox Eugeny Pazukhin, primer biògraf d'Escrivà al rus, va presentar la figura del beat com a possibilitat d'unió entre catòlics i ortodoxos i va dir que «el missatge d'Escrivà és un fort senyal per a la unitat de l'Església de Crist». També va lloar l'optimisme del beat, definint-lo com un «gran regal de Déu per als russos».

Al congrés han participat, entre altres, el cardenal François-Xavier Nguyen Van Thuân, president del Pontifici Consell Justícia i Pau; el cardenal Juan Luis Cipriani,

Document papal sobre delictes dels sacerdots

ROMA.— Joan Pau II ha publicat un document en el qual estableix que algunes ofenses dels sacerdots als sagraments i els costums seran jutjades exclusivament pel Tribunal de la Congregació per a la Doctrina de la Fe. És un text breu, d'una pàgina i mitja, que fa referència a un altre document més ampli de la Congregació per a la Doctrina de la Fe. Com a ofenses greus a l'Eucaristia considera «prendre, guardar o llançar la Santa Espècie amb finalitats sacrílegues; atemptar contra la litúrgia del sacrifici eucarístic o parodiar-la; celebrar amb sacerdots de comunitats eclesials que no segueixin la successió apostòlica o no reconeixin la dignitat sacramental de l'ordenació sacerdotal; consagrar per raons sacrílegues una de les matèries (pa o vi) sense l'altra o consagrar les dues fora de la celebració eucarística». Ofenses greus al sagrament de la Penitència serien «donar l'absolució a qui s'ha fet còmplice (del sacerdot) d'un pecat contra el sisè manament; convidar amb motiu, en el moment, o amb el pretext de la confessió a pecar contra el sisè manament; violar directament el secret de confessió». El delictes contra els costums reservat a la jurisdicció exclusiva del Tribunal de la Congregació per a la Doctrina de la Fe és la pederàstia, «pecat contra el sisè manament comès entre un menor de divuit anys i un capellà».

Segons aquestes normes emanades per la Congregació de la Fe per encàrrec del Papa, qualsevol bisbe o superior d'orde o congregació religiosa que tingui coneixement d'aquestes ofenses o delictes comesos per sacerdots està obligat a «fer investigacions» i a enviar les actes a la congregació vaticana. El secretari de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, Mons. Tarsicio Bertone, ha explicat a Ràdio Vaticana que aquest text respon a la necessitat d'adaptar aquestes normes al nou Codi de Dret Canònic i als Cànons de les Esglésies orientals, i al escàndol que provoquen aquestes delictes. El prelat ha dit que cal «confirmar els fidels en la confiança en els seus sacerdots, especialment en els rectors, en els educadors». (Zenit)

GRAN BRETANYA

Històrica visita d'un cardenal a la reina d'Anglaterra

LONDRES.— «Històrica visita.» Són les paraules amb què ha qualificat Ràdio Vaticana el sermó que va pronunciar el 13 de gener el primat de l'Església catòlica d'Anglaterra i Gal·les davant de la reina Elisabet II. El cardenal Cormac Murphy O'Connor, arquebisbe de Westminster, va oferir la seva predicació a la residència de

camp de la reina durant el servei religiós anglicà del matí. A més de la reina i els seus familiars, hi eren presents unes dues-centes persones, catòliques i protestants. Ha estat el primer cop des dels temps de la Reforma que un bisbe catòlic és convidat per un monarca anglès a pronunciar un sermó. El cardenal O'Connor ha declarat

que aquesta invitació és un signe dels progressos fets en el camí cap a la unitat entre les dues comunitats cristianes. El purpurat va comentar el passatge de les nocces de Canà. «Importants transformacions en la relació entre les Esglésies catòlica i anglicana han fet possible aquesta visita», ha assenyalat Ràdio Vaticana. (Zenit)

Bon dia!

Compren materials d'enderroc (teules, radiadors, fàbriques en desús, reixes, portals, etc.) i material antic (llibres, biblioteques, botigues velles, etc.).

Truqueu a en Raimon o en Pau al
972 645 262

Espanya

Mons. Sebastián reflexiona sobre el terrorisme d'ETA

MADRID.— Els documents publicats per l'Església catòlica a l'Estat espanyol des del 1968 demostren la seva condemna total del terrorisme. Aquesta és la conclusió del llibre *La Iglesia frente al terrorismo de ETA*, publicat per la Biblioteca d'Autors Cristians. Es tracta d'un recull d'intervencions eclesials, amb un epíleg de l'arquebisbe de Pamplona, Fernando Sebastián, obra de José Francisco Serrano, cap de redacció del setmanari *Alfa y Omega*.

Mons. Sebastián constata que els cristians haurien de tenir un judici moral clar i compartit sobre ETA, cosa que no sempre passa. L'arquebisbe de Pamplona assenyalava que ETA va sorgir en un context de rebuig social contra el franquisme i que molts dels que «ara acusen l'Estat o l'Església de ser poc contundents en el seu rebuig a ETA van ser llavors indulgents i gairebé col·laboradors amb les primeres activitats terroristes d'ETA». El prelat afirma que tampoc no ajuda a tenir un judici clar el fet que ETA es presenti com «un moviment d'alliberament polític del poble basc», cosa que li ha permès camuflar-se en el món nacionalista «i li ha fet gaudir d'una certa indulgència per part de persones honestes, enemics de la violència».

L'arquebisbe recorda que els actes terroristes no poden ser mai justificats, «una

altra cosa és tractar de comprendre per què els terroristes actuen com actuen i posar-se en condicions d'aclarir les coses i suprimir en la mesura que es pugui els processos que han dut els terroristes a les seves actuacions d'odi i de mort». Així, es refereix a persones i famílies que tenen a ETA parents, amics o paisans: «Sabem que fan mal, (...) però a l'hora de condemnar-los són incapaços d'enfrontar-s'hi i més incapaços encara de formar bloc amb els de fora, amb els castellans en contra de la seva gent.»

Mons. Sebastián assegura que ETA no és una realitat aïllada, sinó que és més aviat «la secció armada d'un moviment d'alliberament basc de natura revolucionària i marxista que assoleix caràcters d'una insurrecció social i política, enquadrada en una ruptura cultural». És una organització armada que viu en una estricta clandestinitat

i que actua de manera violenta, relacionada amb una àmplia corona d'organitzacions polítiques, incloses en les institucions de l'Estat i mantenida pel vot de moltes persones. Així mateix, assenyalava la seva influència cultural en col·legis, associacions juvenils...

«Es diu que ETA va néixer a les sagristies», diu el prelat, «segons el meu parer és conseqüència directa dels esdeveniments de la guerra civil i de la situació del nacionalisme durant els anys de franquisme. (...) Una aspersió sobreafegida de Teologia de l'Alliberament aplicada a la situació minoritària del poble basc completa la fórmula i la fa atraient per a no pocs cristians i uns quants, pocs, clergues».

Judici moral i responsable

L'arquebisbe de Pamplona remarca que davant de les activitats d'ETA «la consciència cristiana obliga a dir que les activitats terroristes són absolutament incompatibles amb una consciència moral recta, cristiana i simplement humana». Per això, destaca que no és lícit donar suport a ETA de manera directa o indirecta i que els bascos no «estan sotmesos a cap injustícia objectiva ni pateixen aquesta restricció dels seus drets i llibertats polítiques que justifiquin la insurrecció ni la lluita armada».

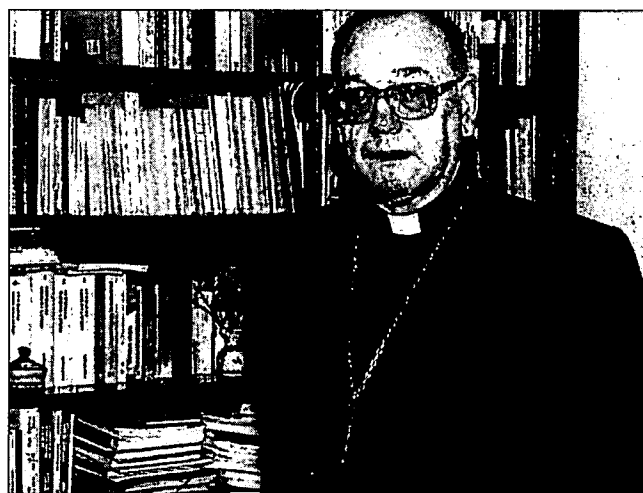
D'altra banda, afirma que «una opció política nacionalista pot ser legítima i perfectament compatible amb una consciència cristiana» i que «el nacionalisme democràtic es troba en l'obligació moral de formar un front comú amb les altres institucions democràtiques de l'Estat per lluitar eficaçment contra ETA. (...) La coincidència amb la presència i els objectius d'ETA contamina les activitats de qualsevol altra organització nacionalista, llevat que hi hagi alhora una clara negació de qualsevol coincidència amb ETA».

Mons. Sebastián també recorda que els no nacionalistes tenen dret a expressar les seves opinions sense represàlies, i que «tenen l'obligació de respectar la llibertat d'opinió i expressió dels nacionalistes, sense pretendre condemnar qualsevol manifestació nacionalista unificant-la o relacionant-la amb les activitats terroristes d'ETA. (...) No es pot donar per bona l'existència d'un "conflicte" com ho entenen ETA i el nacionalisme més o menys radical, però tampoc no es pot negar la peculiaritat d'aquests territoris i d'aquestes societats». Sobre l'ús de la llengua basca, l'arquebisbe indica que «cal seguir valorant-la i protegint-la com el que és, un tresor cultural, un senyal d'identitat d'un poble i d'unes persones, un instrument de comunicació i una descripció de la realitat i de la vida. Els no nacionalistes no han de caure en la sospita contra el basc i

contra el que és basc». La singularitat de Navarra també mereix una atenció especial per part del prelat.

Què pot fer l'Església?

Mons. Sebastián explica que l'Església ha de denunciar i condemnar la violència, recomanar i donar suport a tot el que afavoreixi la pau i la reconciliació. A ETA li demana que deixi de matar, que renunciï a la violència, que entri en la democràcia; als nacionalistes democràtics els recorda que «no es poden desconèixer els lligams i responsabilitats comunes amb les altres institucions democràtiques en contra de la violència i dels radicalismes; als partits constitucionalistes els diu que «la pau i la

Mons. Fernando Sebastián.

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

ASIA APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 169,49 €** ☐
Àsia i Oceania: 235,01 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
 Adreça
 Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐
 Titular Data
 Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: **CATALUNYA CRISTIANA**
 Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

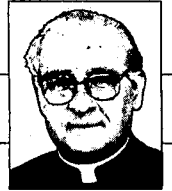
justícia no arribaran del tot mentre no hi hagi una voluntat política eficaç de trobar una resposta raonable a les pretensions més o menys independentistes de la meitat nacionalista de la població basca. Ells no poden imposar les seves idees als altres, però tampoc seria just no tenir-les gens en compte». L'arquebisbe afirma que pot ser necessària la repressió policial i penitenciària, però «la solució definitiva tan sols vindrà pel camí del diàleg i de l'enteniment entre les forces polítiques veritablement democràtiques i desitjoses d'establir amb amplitud de mires, respectar les opinions i els drets de tothom, buscar punts de trobada i d'interès comú».

L'Església pot fer molt en una línia educadora i promoure la pau i el rebuig a la violència. Mons. Sebastián subratlla la importància de seguir pregant per la pau i per la conversió dels terroristes, així com la tasca per «relativitzar les diferències entre persones i grups, afavorir el diàleg i la comunicació entre aquells que pensen de manera diferent, lluitar contra la fanatització de la política i fomentar la tolerància». També apunta la possibilitat de fer manifestacions, crear opinió pública, formar dirigents socials i polítics, acompanyar les víctimes del terrorisme, visitar els familiars dels presos, els mateixos presos d'ETA...

L'arquebisbe ratifica que «on hi ha Déu no creix el terrorisme. I on creix la immoralitat es prepara la terra perquè broti la injustícia i la violència. (...) La política que no admet el contrapunt de l'Església no admet tampoc l'autoritat de Déu i es veu fàcilment dominada per les terribles aspiracions del totalitarisme. (...)».

Mons. Sebastián acaba l'escrit expressant el seu desig sincer d'aconseguir la pau. «Aquesta és la meva pregària de cada dia.» (C.C.)

Carta Dominical

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

«He retrobat la fe, sóc catòlic»

Qui es trobés a la carretera entre Dusay i Dourdan el matí del 14 de juny de 1912, potser s'hauria sorprès de trobar-se amb dos insòlits vianants que caminaven a bon pas cap a la catedral de Chartres: el poeta Charles Péguy, d'uns quaranta anys, i el seu amic Alain Fournier, un jove elegant de grans ulls foscos. Aquells viatgers, tan diferents, caminaven a bon pas i no semblaven tenir necessitat de parlar entre ells.

Caminaran plegats tot el dia fins a Dourdan, des d'on el seu amic Fournier tornarà amb tren a París. Péguy va fer 130 km, de Lozère a Chartres i tornada, en tres dies.

Als 17 anys va declarar haver arxivat el cristianisme, i als 27, recordant aquell temps, confessarà que els 11 i 12 anys de formació religiosa, acollida sincerament i fidelment, han passat sobre ell sense deixar rastre. Contrau matrimoni civil amb Charlotte Baudouin, de 18 anys, d'idees semblants a les seves. Per aquella època un amic seu professa al monestir benedictí de Solesmes i s'afanya a proposar-li una via de conversió definint-lo

com «un home ateu enfrontat a qualsevol Déu».

D'aquesta terra no cristiana, que considera el cristianisme com quelcom passat, prové Péguy quan, vuit anys després, ja pot confiar al seu amic Joseph Lotte, que l'ha visitat quan està malalt al llit: «No t'ho he dit tot... He retrobat la fe, sóc catòlic.»

Retrobar la fe és una afirmació precisa: no és trobament, sinó, sempre, retrobament. De part de Déu perquè ens porta en el pensament des de l'eternitat. El nostre trobament amb ell no va tenir inici: vam ser sempre un pensament ple d'amor cap a la nostra futura existència. I de la nostra part, perquè, encara que inconscientment, qualsevol persona que es tingui per no creient no ha deixat de trobar-se freqüentment amb l'alegria, l'amor, la bondat, la pau... i molts altres fruits de l'Esperit de Déu, esperit de Crist. Tota vida està repleta de retrobaments amb Déu, encara que no identificats com a tals. És cert el que afirma Corneille en un vers: «La gràcia toca els cors quan menys se l'espera.» Quin goig, si en aquest

any 2002 ajudem moltes persones a retrobar la fe!

Però el que antecedeix no és per a Péguy un problema merament personal; Maurras, Mac Mahon, Maritain, ell mateix i altres intel·lectuals es plantegen com posar en contacte la veritat eterna del cristianisme amb el món modern.

Respecte d'això, a propòsit de certa polèmica, escriu Péguy: «No crec haver parlat mai del món catòlic. He parlat freqüentment de l'Església, de la comunió.»

Església i comunió; heus aquí dues realitats existents ja, però també en necessari creixement, que no es poden maltractar sense que l'evangelització quedi tocada. A la nostra diòcesi, com a totes, cal reaccionar contra els corrents que volen absolutitzar la comunió a partir d'una línia pastoral que vol imposar-se des d'algunes instàncies. No hi ha més comunió que la que ens ve de la unió amb el Papa i amb els pastors que, en comunió amb ell, formen l'Església, en comunió viscuda, desitjada i sentida.

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Viure la fe

Hi ha una munió de persones que treballen pel progrés i pel desenvolupament de la salut, de l'educació i de la cultura. Hi ha, certament, moltíssims homes i dones que es comprometen per la justícia. La recerca moral i espiritual és l'obra de tots els qui es preocupen pel futur de la humanitat.

Podem dir que l'aspiració a la llibertat i a l'alliberament és un dels principals signes dels temps. Però, perquè la humanitat, que es va alliberant gradualment mitjançant el progrés tècnic, econòmic, social i polític, recau a cada pas en diverses formes d'alienació i veu néixer noves formes d'esclavatge? Els creients tenim la certesa que entre Déu i la llibertat humana hi ha una complicitat vital: Déu és l'autor de la llibertat i ens ha fet lliures.

La vida cristiana, abans de ser una moral, és una bona nova. La seva originalitat no rau en la referència a determinades paraules de Jesús, sinó en la referència a la seva vida, mort i resurrecció i al do de l'Esperit Sant.

Quan s'acull aquest misteri que renova les relacions entre els homes i Déu i les relacions dels homes entre ells, es participa del misteri pasqual.

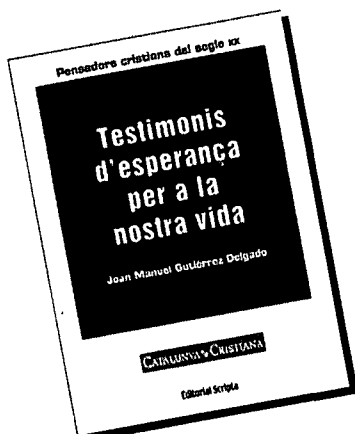
La fe cristiana il·lumina per llegir i comprendre la realitat del nostre món, i es llegeix l'actualitat tenint en compte la Bíblia. Aquesta Escriptura revelada descriu la vida dels homes d'una manera alhora semblant i diferent de com la presenten els diaris escrits i parlats. Semblant perquè des de les primeres pàgines del Gènesi tenim davant nostre la bellesa del món i de l'home, però també el llastimós espectacle dels embolics humans: la mentida, les lluites fraticides, la disbauxa i tot el caos de la història. Tanmateix, per al creient, Déu manté les seves promeses, i això els diaris no ho diuen. Déu dona cada vegada més força a les seves promeses. Les ha realitzades donant-nos el seu Fill. I, pel seu Fill, sabem que la humanitat, encara que enfangada en el pecat, entra dia rere dia en una nova creació.

Morir a les forces de l'egoisme i de l'orgull ressus-

citant amb Jesucrist a una vida nova, no és només una qüestió privada, sinó que concerneix pregonament el futur de la humanitat. La moral cristiana és una bona nova perquè eixampla el cor de l'home i de la dona tot fent-lo acollir el do de Déu, que és fe, esperança i caritat.

Els testimoniatges dels creients no sempre traspua que hem rebut la salvació de Jesucrist. Això és cert, i això significa que després del baptisme la nostra conversió no s'ha acabat i una gran part de la nostra existència roman en un nivell precristià. El qui és conscient de la gràcia del baptisme aprèn dia a dia a tenir confiança, a posar fe en el Senyor, més que no pas en les seves pròpies forces. Com més hi confia més s'adona de qui és Déu per a ell, amb quin amor l'ha estimat i per quin amor és realment habitat. Per al qui creu, la llum brilla enmig de les tenebres. La fe és una invitació a viure en la llum que ve de Déu i que il·lumina la realitat del món.

Si t'han agradat els
«Pensadors cristians del segle XX»,

**JA TENIM
EL LLIBRE**

Regala't el llibre i ajudaràs el setmanari

Desitjo rebre el/els llibre/s: Testimonis d'esperança per a la nostra vida
Testimonios de esperanza para nuestra vida

català: _____ castellà: _____ total llibres: _____ a 9,62 € = _____ €
(com a donatiu, despeses d'enviament incloses)

Nom: _____

Adreça: _____

C.P.: _____ Població: _____

Forma de pagament:

☐ gir postal ☐ enviament xec ☐ es pot presentar un càrrec a:

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Entitat Oficina DC Compte

ENVIA LA BUTLLETA A:

Catalunya Cristiana, Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014-Barcelona

opinió

Punt de vista

Dolors Voltas *

Màquines de preservatius

El debat introduït per la Conselleria de Sanitat sobre l'oportunitat d'instal·lar màquines de preservatius als centres de secundària de Catalunya perquè els nois i les noies sàpiguen més sobre la sida obliga a reflexionar seriosament sobre la seva oportunitat i la seva eficàcia hipotètica.

Es diu que amb la utilització de preservatius disminuiran els contagis de sida i d'altres malalties de transmissió sexual, així com els embarassos en adolescents i joves.

L'any 1987, la Food and Drug Administration nord-americana va fer una investigació sobre la seguretat del preservatiu com a preventiu de la sida, i va arribar a la conclusió següent: «L'ús del preservatiu no es relaciona de manera significativa amb la protecció contra el contagi.» També el mateix Ministeri de Sanitat i Consum d'Espanya, en la seva publicació *Boletín Epidemiológico Semanal*, núm. 1.801, de l'11 de juliol del 1988, resumia: «L'ús adequat dels preservatius en cada acte sexual pot reduir, però no eliminar, el risc de la malaltia de transmissió sexual.» I, al mateix temps, reconeixia que la seva eficàcia real és difícil de valorar.

Aquesta realitat va ser confirmada pel ministre de Sanitat italià, Donat Cattin (*La Vanguardia*, 6 de gener del 1989), quan en una carta circular a 20 milions de famílies italianes les alertava de la inseguretat del preservatiu, en els termes següents: «Campanyes de tota mena intenten persuadir que és perfectament compatible prevenir la malaltia i, al mateix temps, practicar estils de vida arriscats. La cosa no és així: qui

afirma, per exemple, l'absoluta seguretat del preservatiu, va contra el parer de tots els experts.» En la campanya d'informació dels EUA dels noranta sobre la sida s'adverteix:

«El profilàtic és avui dia l'única barrera en les relacions sexuals amb risc, però una barrera amb límits: per això la tesi que permet sense cap risc qualsevol estil de vida resulta absurda.»

El que hem de deduir, doncs, de la iniciativa de la Conselleria, és que enganya els ciutadans, perquè els oculta aquestes dades. Als països europeus en els quals es van promoció camps institucionals d'informació tècnica sobre l'ús del preservatiu es van adonar després que s'havien oblidat del factor humà. No van parlar als joves ni de tendresa ni d'amor. No els van explicar la importància que, cadascú, individualment, sigui escoltat, comprès, acollit i estimat, la qual cosa va provocar molts fracassos, tant sanitaris com psicològics.

Fer entendre que l'ús del preservatiu significa protecció total davant de la sida és una mentida cruel i interessada. Cruel perquè provoca que els nostres joves posin en perill les seves vides convençuts que estan segurs al 100%. Interessada perquè és més fàcil i dóna més diners promoure l'ús del preservatiu que no pas educar en l'ús responsable de la sexualitat. Tenint en compte que els joves són els protagonistes de la seva educació i comportament sexual, cal confiar que el seu mateix criteri sabrà valorar adequadament aquesta iniciativa que s'intenta promoure, en la mesura que s'esforcin en la recerca del significat veritable i humà de la sexualitat.

* *Metgessa. Vocal de la Comissió Deontològica del Col·legi de Metges de Barcelona*

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

El testimoniatge de la missa dominical

Diümenge significa «el dia del Senyor». Un jorn privilegiat per a la comunitat cristiana. Perquè Jesús, amb la seva resurrecció, va inaugurar la llarga cadena del diümenge. Per això, des de l'antigor cristiana, els deixebles del Senyor han estat invitats a aplegar-se el primer dia de cada setmana. Dia en què el Ressuscitat va portar als deixebles el do de la pau i de l'Esperit. El Papa recorda, en la carta apostòlica sobre el tercer mil·lenni, com, a fi de comptes, «la veritat de la resurrecció de Crist és la dada originària sobre la qual es fonamenta la fe cristiana». És el sustentacle de la fe, el centre del temps i la prefiguració de la darrera vinguda gloriosa del Crist.

Els cristians donem una importància primordial al diümenge i a l'Eucaristia dominical. Sentim el diümenge «com a dia especial de fe, dia del Senyor ressuscitat i del do de l'Esperit». És la veritable Pasqua setmanal. La participació en l'Eucaristia ha de ser el centre del diümenge. Per això mateix la celebració de la Missa, cada diümenge, «és un deure irrenunciable, que s'ha de viure no sols per complir un precepte, sinó com una necessitat d'una vida cristiana veritablement conscient i coherent».

M'ha cridat molt l'atenció com el Sant Pare escriu que la participació en l'Eucaristia és un testimoni important de tot batejat. Indica que hi ha «el repte de testimoniar amb major força... els aspectes específics de la pròpia identi-

tat». Encara afegeix que el deure de la participació eucarística és un d'aquests trets d'identitat.

El Pontífex afirma que «l'Eucaristia dominical, que congrega setmanalment els cristians com a família de Déu al voltant de la taula de la Paraula i del Pa de vida, és també l'antídoto més natural contra la dispersió. És el lloc privilegiat on la comunió és anunciada i cultivada constantment. Precisament a través de la participació eucarística, el dia del Senyor esdevé també el dia de l'Església, que pot exercir així de manera eficaç el seu paper de sacrament de la unitat».

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà (ynaraja@eresmas.net)

Després de Reis

Encara reverbera en la litúrgia el misteri de Nadal. Una de les característiques de la nostra actualitat occidental és que els individus estableixen entre si múltiples relacions personals dèbils. Per exemple, es posen d'acord per anar a un restaurant llunyà, on s'hi cuina un plat molt selecte, després d'una espera llarga, es menja el plat i ràpidament es torna cap a casa, fins a la propera vegada. I a això, o a trobades semblants, se l'anomena amistat. Pobra realitat. Aquesta no ha estat la manera d'actuar del nostre Déu. Quan va voler establir contacte amb la humanitat, s'hi va submergir totalment i s'hi va identificar profundament. I si resulta paradoxal que afirmem la nostra fe, posant la mirada en Jesús, un condemnat, no menys difícil devia haver estat per als Mags reconèixer el Rei dels jueus, Messies i Salvador, en una criatura que plorava i que, potser quan van arribar, es van trobar els bolquers bruts. El misteri de l'Encarnació està ple de detalls insignificants que, si els meditem, resulten d'un gran valor pedagògic.

Fa molts anys a Burgos vaig tenir un professor de física i química, que en realitat era botànic. Era jove i aficionat, la millor qualitat que pot tenir un catedràtic per ser un bon mestre. Encara que semblava paradoxal, atès els seus antecedents acadèmics, va tenir l'ocurrència, amb la col·laboració d'alumnes, de fer un pessebre. Devia estar ben fet, d'acord amb la seva categoria personal i la importància del tema. Posaré un exemple. Al costat de la casa hi hauria una arada, i, doncs, es va recórrer al museu d'agricultura per estudiar com eren a l'època romana. Es va trencar la punta d'unes tisores de brodar, perquè l'instrument de fusta acabés en ferro. Ho recordo molt bé i era tal com la descriuen les bones enciclopèdies que consulto ara. Quan s'ha vist això, tot i ser un dels habitants d'una petita capital de província, s'entén des de jove allò d'Isaïes que amb les espases es faran arades. Aquell pessebre va ser una meravella. Tot i la meua joventut, se'm va permetre treballar-hi i vaig poder observar la meticulositat i la perfecció de tot el conjunt. També recordo l'ocurrència de posar a sobre de la casa de la Sagrada Família una creu de vidre en comptes de l'estrella normal. De gran no m'ha sorprès gens la icona de la Nativitat amb el Nen dins d'un sepulcre, com recordava l'altre dia quan descrivia la bona manera de fer de M. Chagall, estava preparat per acceptar-ho, des d'aquella època de batxiller. Aquell pessebre va ser la meua primera escola bíblica, amb ell vaig aprendre a imaginar amb fonament com seria la vida del Jesús històric a qui reconeixia com a Déu, pels ensenyaments que a través de la família i de la catequesi havia rebut.

Des d'aleshores he adquirit moltes coses sobre això. En aquestes pàgines he descrit herbes i animals que apareixen en la Bíblia, per recrear l'ambient de la Revelació. Ara decideixo continuar la tasca tot descrivint estris, costums i oficis, que permetin conèixer millor la vida de Jesús, un bon vehicle per acceptar el Jesús de la fe. Vull que aquestes línies siguin com un homenatge i agraïment a Arturo Caballero, el magnífic antic rector de la Universitat de Barcelona, que, segurament, no imagina tot el que li devem en aquest àmbit aquells que vam ser acceptats per construir les palmeres, les cases, el palau d'Herodes i la font (ens va fer copiar l'antiga de Natzalet, molt més maca que l'actual, de la qual ni tan sols brolla aigua). La seva especialitat científica no era aquesta, però també en aquest àmbit ho va fer molt bé, i a Burgos encara en guarden un bon record.

Ajuda'ns a salvar una vida!

- Centres d'acolliment de mares amb problemes.
- Ensenyament de planificació familiar natural.
- Grups de joves PRO-VIDA que promouen una cultura de la vida.

TELÈFONS DE LA VIDA
932 047 111 i 932 805 683

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA
BONAPLATA, 42, 1º, TEL. 204 71 11 08034 BARCELONA

COL-LABORA FENT-TE'N SOCI

☐ SÍ A LA VIDA, DESITJO REBRE EL BUTLLETÍ INFORMATIU PRO-VIDA

NOM

Adreça

Població

Província

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA- BONAPLATA, 42, 1R, TEL. 204 71 11 08034 BARCELONA

Notes insignificants

Germà Adrià

Dos dormilegues

El segon dia dels euros vaig anar a l'oficina de "la Caixa" que es troba al costat del monument a Pitarrà. Hi havia unes cues interminables que cada vegada eren més llargues.

Quan entrava i sortia em vaig fixar en dos vagabunds que acostumen a dormir a les portes de la universitat Pompeu Fabra, a pocs metres de "la Caixa".

A sobre d'uns cartrons, totalment tapats per les seves mantes. De coixí, la seva bossa d'«equipatge».

Dormien plàcidament.

Els canviants de pessetes entraven i sortien, sense fixar-se en els dos dormilegues.

A pocs metres també hi havia uns contenidors plens amb tantes bosses d'escombraries que ja no hi cabien.

Els «canviats» tampoc no es fixaven en les escombraries. Escombraries humanes, escombraries ciutadanes, «indiferents» a les pessetes i als euros.

Cap dels canviants no va tirar cap euro als dos vagabunds.

Quin gest si quan s'haguessin despertat haguessin trobat les mantes amb un cobrellit d'euros...!

Però, les escombraries humanes no mereixien cap atenció dels que entràvem a buscar la nova moneda.

A la tarda, em vaig trobar amb un dels dormilegues amb la seva bossa a l'espatlla, amb la seva barba blanca, amb el seu bon abric, amb aquell somriure seu, que mai no he pogut endevinar si li surt de dins, o és senzillament una ganyota dels seus llavis.

El vaig convidar a un bar.

Els cambrers el van mirar suspicços, però van permetre la seva entrada perquè anava amb mi. Si hagués anat sol, no l'haurien deixat entrar. Les «escombraries» no són dins dels bars...

Li vaig preguntar quants euros havia canviat amb les seves pessetes... Es va posar la mà a la butxaca i va treure cinc monedes de cèntims d'euro.

—Miri tot això... Tot són euros... és gaire?

Les monedes no arribaven a un euro.

—A mi això dels euros no em va...

Tampoc no li anava allò de les pessetes. Tampoc no li va això d'un lli. Tampoc no li va això de les amistats. Tampoc no li va això de demanar per les esglésies.

No acostuma a demanar. Va per la Rambla, per Escudellers, per la plaça Reial... A vegades porta un pot a la mà i l'aguanta amb desgana. Ni tan sols l'allarga a les persones que es creuen amb ell.

Ja ningú no el saluda. Ell va a menjar a les Calcutes i, com que omplen molt els plats, ja en té prou. Després, si li cau alguna cosa al pot, és per a vi. Què millor que el vi per alegrar-lo? I a vegades, convida algun company tan afortunat com ell.

Em diu que de petit va anar dos anys a un col·legi de monges. Que el van tancar allà, i que per gust no hi hauria estat.

Que les monges l'estimaven... Que mai més ningú no l'ha estimat.

No ha tingut cap promesa. Ha dormit en algun racó amb alguna noia. I em pregunta si allò va ser pecat per a ell...

Les monges, i repeteix que eren molt bones, li van ensenyar a resar. I encara a a vegades intenta recordar el Pàrenostre. Tot i que diu que no entén gaire això de Pare nostre. Pare, de qui?

Aquest matí no en sabia res dels euros. Li explico que amb els euros podrà viatjar a l'estranger. I ell em diu que és estranger arreu.

Zoom

Eduard Brufau

Il·lustració: «The New York Times»

La malaltissa rivalitat entre l'Índia i Pakistan rebrota de nou, i fins i tot s'ha arribat a parlar de guerra oberta. És indignant veure com dos països amb milions de persones vivint en la més absoluta misèria s'han preocupat, paradoxalment, d'obtenir complexes i caríssimes armes nuclears. Els governants, enderiats a remarcar les seves diferències davant de tot el món, són incapaces d'admetre que l'últim que necessiten els seus pobles és una guerra, i tampoc no volen veure que els seus súbdits comparteixen una gran característica: la fam.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluís.serra@fms.it)

Europa

Itàlia i el Vaticà han expressat recentment les seves postures per diferents motius davant del fet de la construcció europea, polaritzada des del primer de gener per l'entrada de l'euro.

La dimissió de Renato Ruggiero, ministre d'Exteriors del Govern italià, i la decisió de Silvio Berlusconi d'assumir la seva cartera han provocat una sèrie de reaccions de tota mena i han tingut un gran ressò als mitjans de comunicació europeus. Algunes desafortunades declaracions de membres del Gabinet italià sobre la nova moneda han sembrat la idea del seu euroescepticisme. Les interpretacions són moltes i variades. L'amalgama de partits que integren la coalició dominant reflecteix les sensibilitats diferents i a vegades contradictòries sobre temes importants. S'especula si amb l'assumpció de la cartera d'Exteriors Berlusconi pretén reforçar el seu blindatge contra accions judicials a països estrangers a causa de la immunitat del seu nou càrrec. Tot i aquestes situacions, declara una vegada i una altra que té un europeisme sense fissures. Aznar, gairebé en solitari, li manifesta el seu suport. Sembla que Itàlia presenta un divorci entre la vida política i la vida social i econòmica. La política es desenvolupa des de fa anys amb canvis de gabinet continus i amb una gran inestabilitat. Fins i tot per a un observador atent les maniobres polítiques italianes resulten complexes. La vida social i econòmica presenta resultats encoratjadors. Si es produís una convergència de forces en tots els àmbits, Itàlia potser podria obtenir uns resultats esplèndids. Cal preguntar-se també per què Berlusconi, tan injuriat a l'exterior, ha obtingut tants vots al seu país. De tota manera, el paper d'Itàlia en la construcció europea és decisiu i per això preocupen les seves ambigüitats.

Joan Pau II va pronunciar un discurs al Vaticà davant dels 172 ambaixadors acreditats davant la Santa Seu. El seu balanç de l'estat del planeta mereix una reflexió tranquil·la. La integració europea va ser objecte de la seva anàlisi. Valora personalment el procés que es porta a terme a Europa, aplaudeix l'adopció d'una moneda única, vol l'ampliació... Podríem qualificar-lo d'europeista convençut. Per això no es va abstenir de formular una denúncia: «No sense una mica de pena, he vist que, entre els membres que haurien de contribuir a la reflexió sobre la "Convenció" instituïda durant la cimera de Laeken el mes passat, les comunitats de creients no han estat anomenades explícitament (...) La marginació de les religions que han contribuït i encara contribueixen a la cultura i a l'humanisme de la qual cosa Europa n'està legítimament orgullosa, em sembla que són al mateix temps una injustícia i un error de perspectiva.» I va afegir: «Reconèixer un fet històric innegable no significa gens ignorar qualsevol exigència moderna d'una laïcitat dels Estats justa i, per tant, d'Europa!»

L'Europa no es pot construir amb exclusions. Tampoc no és desitjable que les tesis d'un Estat, com podria ser possiblement França en aquest cas, s'imposin inflexiblement a tots els altres. Qualsevol nova realitat que amagui algunes dimensions importants —siguin quines siguin, i la religiosa n'és una— alimenta a l'ombra reaccions imprevisibles. El diàleg sempre és més clar i transparent quan hi ha llum i taquígrafs. La llibertat religiosa és el millor antídoto contra qualsevol manipulació. No es tracta d'imposar ni de reprimir, sinó de reconèixer i de respectar. Europa no pot oblidar-ho.

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent

24 hores

Ens desplaçem a domicili

Tramitació
d'enterramentsEn cas de defunció,
què s'ha de fer?

Truquen al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

Com podem trobar Jesús

Endinsar-nos en aquest immens oceà, ple de vida i navegar-hi, cercant un horitzó per assolir la pau o la glòria de Crist. Per poder assolir-ho en aquest immens oceà, que és infinit, on braus navegants naveguen cercant aquest horitzó. L'horitzó veritable és Déu, que és etern i no té fi.

No ens enganyem. Hem d'endinsar-nos com una gran família i donar-nos tots les mans. Així arribarem tots junts molt més lluny fins a trobar la felicitat veritable, que és la glòria, la casa del Totpoderós, formada per una immensitat d'espurnes amoroses que han cercat la llum de Déu, la glòria de Déu, que és tot amor Pare, Fill i Esperit Sant.

SALVADOR PAÑELLA LONGAN
Barcelona

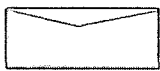
Amor i caritat

Durant les festes nadalenques passades ens hem agenollat en adoració de l'Infant Jesús fet home per a la nostra salvació. I hem rebut l'Eucaristia per ser el laboratori silenciós de divinització. Amb la Resurrecció va començar la nova història de la humanitat anguniosa, amenaçada i enfrontada amb els sofriments.

El campió ciclista Eddy Merckx va dir una vegada: «Si el meu amor a Crist pot servir per a qualsevol progrés de l'amor, estic disposat a fer apostolat de Crist en bicicleta arreu.» El que es fa per amor no cansa. El preu de l'amor és el sacrifici. El cor de l'amor és el respecte i la perfecció de l'amor és la fidelitat. Avui, malauradament, es viu la bancarrota de la fidelitat perquè no hi ha amor.

La font o origen de l'amor és Déu. Déu és amor, l'amor frontal. La pau, el

Cartes del lector

bé, la felicitat, l'alegria, la confiança i la caritat són el termòmetre de l'amor. L'autèntica espiritualitat és amor i caritat. Saber callar pel bé dels altres és la manera d'evitar els conflictes, encara que es tingui raó.

La vocació del cristià és servir, i molt especialment amb amor i caritat envers les persones abandonades, malaltes i pobres. D'aquesta manera s'imita Crist, el Salvador del món ahir, avui i sempre.

JOAN BORI BOSCH
Lleida

Déu crida cadascú pel seu nom

Escric a propòsit de l'article del germà Adrià sobre un home que es queixa d'una manera desesperança que Déu no el crida pel seu nom. La nostra fe ens diu que Déu ens crida a cadascú i per corroborar-ho explico el que li va passar a una persona que conec bé. Aquesta persona havia travessat una etapa molt dura en la seva vida, i es trobava sense cap dels seus antics amics ni amigues, sol. Però havia trobat la fe i havia començat a convertir-se. Un dia li pesava la solitud de manera anguniosa i buscava amb ànsia una companyia.

Llavors va sentir dins de si mateix com una imaginació, la presència de Déu Pare, que li deia: «Com que estàs sol com una prostituta abandonada pels seus antics amants, Jo vinc a estar amb tu.» L'alegria, la pau i el consol que aquesta persona va experimentar són ben reals. I és que per camins misteri-

osos, Déu, que és Pare infinitament amorós, crida cadascú pel seu nom.

JAVIER GARRALDA ALONSO
Barcelona

Anorèxia i bulímia

En aquesta societat de benestar proliferen els casos de trastorns alimentaris. No tan sols les persones anorèxiques i bulímiques són víctimes d'un culte desmesurat al cos, sinó que totes sentim «càrrec de consciència» després de menjar-nos un bombó o fem una tragèdia després d'engreixar-nos tres quilos. Se sol silenciar la veritable realitat de la persona, que és corpòria però també espiritual i és aquesta part la que li confereix la seva gran dignitat.

Si el cos es desgasta inevitablement amb els anys, la nostra ànima immortal pot ser esculpida a duo amb Déu, i transformar-se en una veritable obra d'art. El cisell que ens modela és la nostra submissió a la llei natural impresa en la consciència, unida a les gràcies que la pregària i els sagraments ens ofereixen. Així, llimem errors i defectes, i assolim el benestar interior amb la seguretat d'haver omplert de sentit les nostres vides.

EVA NORDBECK FERRAZ
Barcelona

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les vint línies mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar-hi l'adreça i el telèfon. Catalunya Cristiana es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, us oferim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

Lluminàries incandescentes

Tot just han passat uns dies d'ençà de la celebració de la festa de l'Epifania del Senyor, que res ja no és igual. Els rostres són més inexpressius, les salutacions fins ara amables s'han convertit en secs adéus i els cors s'han endurit. Les il·luminacions i els rètols externs amb missatges de pau i de felicitat s'han retirat tot seguit, com si tot plegat fes nosa. Un pur miratge! I si per casualitat en quedessin restes, ens trobem ara en ple període de rebaixes i després encara hi haurà l'oportunitat d'una rematada final. La qüestió és que en un curt espai de temps tot torni a la «normalitat». A la «normalitat» del jo exclusiu i d'un món particular amb ben poques implicacions vers el proïsme.

Nosaltres, els cristians, sabem i creiem que aquesta «normalitat» precisament no és gens normal i que és del tot atípica, encara que d'una praxi freqüent. Amb això penso que tots hi estem bastant d'acord, si més no, és un tema que sovint es comenta i es discuteix en qualsevol de les moltes reunions a què assistim i participem, perquè si hi ha alguna cosa que tots plegats tenim és el do de la paraula. Ara, del que potser anem un xic

mancats és del do de saber comunicar la Paraula, amb majúscula. Vull dir que és bo que ens ho parlem, que ens donem suport mutu, però aquestes qüestions en cap cas han de significar autocomplaença i conformisme. El nostre no és un Déu personal o de grupuscle, sinó personalista, perquè la tasca la tenim al carrer avui més que mai, i la vocació és el món.

La nostra és una missió evangelitzadora que ha d'anar acompanyada d'una actitud evangelitzadora. Que després d'un «nou» Nadal hem de canviar, és clar. Els rostres han de ser més alegres, les relacions han de ser millors i els cors s'han d'engrandir per poder acollir més bé. Només així podrem fer capir que Jesús de Natzaret ha nascut per a tots i per a tothom per redimir el món d'una vegada per sempre. I aquesta Bona Nova s'ha d'anunciar i fer palesa d'una manera constant i arreu, en el veí, al barri, a la ciutat... Hem de ser, doncs, les lluminàries incandescentes i perennes de l'autèntic Nadal de Nostre Senyor Jesucrist. I no patim, l'energia de l'Amor és incombustible.

ESTANISLAU FIGUEROLA GUAL
Alumne de 3r any INSF Sant Fructuós de Tarragona
Reus

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL,
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

Dominar els sentiments

—Una coneguda meva em va comentar que estava enamorada i mantenia relacions amb un home casat. Jo li vaig dir que això està malament, però em va replicar que l'amor que sent no pot ser dolent i que, a més, estava convençuda que el matrimoni en qüestió no era vàlid. Què li puc aconsellar?

—Moltes coses no van bé perquè es dona primacia als sentiments quan en realitat els sentiments s'han de sotmetre a la raó i a la fe. Sense pressuposar cap mala voluntat, la seva amiga i aquest home estan cometent un greu pecat d'adulteri i contribuint a la destrucció d'una família. No se li pot recriminar el que sent per aquella persona perquè no podem negar els nostres sentiments, però sí que és culpable de deixar-se dominar pels sentiments, sobretot quan la porten a actuar immoralment. Els antics deien encertadament que sentir no és consentir i el pecat radica en el consentiment de la voluntat. Pel que fa a la suposada invalidesa del matrimoni, cal dir que el matrimoni és vàlid mentre l'Església no declari el contrari. La manca de voluntat i de fortalesa, el sentimentalisme i l'erotisme ambientals són un veritable càncer per a les famílies i la societat sencera. El més bon consell que pot donar a la seva amiga és que rectifiqui la seva actuació, deixi de veure aquest home i, tot demanant a Déu la seva ajuda, es converteixi i visqui cristianament. En algunes situacions no es pot romancer i cal prendre com més aviat millor una decisió dràstica. Recordi aquelles paraules de Jesús: «Si el teu ull et fa caure en pecat...»

Maledicència

—Es pot dir mal d'altres persones si és veritat?

—La maledicència és un greu pecat contra la caritat cristiana. Si algú diu una cosa greument dolenta d'una altra persona sense que sigui veritat comet un gravíssim pecat de difamació i té l'obligació, per rebre l'absolució, de reparar el mal fet en la mesura possible. Si el que es diu de dolent d'un altre és cert també es falta a la caritat. Només es pot dir el mal que un altre ha fet quan es pot evitar un mal més gran i en aquest cas s'ha de fer amb la màxima reserva i discreció. Hauríem de meditar molt sovint allò que diu un salm: «Vigilaré la meua llengua per no pecar.» Jesús ens diu: «Beneïu, no maleïu.»

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a:
elconsultori@hotmail.com -
catcris@ibernet.com - www.balmesiana.org -
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

«Que el Senyor beneeixi el seu poble amb el do de la pau!»

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

Unitat i pau

«No mireu, Senyor, els nostres pecats, sinó la fe de la vostra Església, i doneu-li aquella pau i aquella unitat que vós vau demanar.» El sacerdot recita cada dia aquesta pregària abans de saludar l'assemblea amb les paraules de Jesús Ressuscitat: «La pau sigui amb vósaltres!», en el context de la preparació immediata per a la comunió. La pregària per la pau i per la unitat van unides, en la fe de l'Església, i els nostres pecats retarden l'una i l'altra. Per això cal fer una apel·lació a la fe de l'Església, santa, animada per l'Esperit Sant, sobretot quan aquesta Església actua amb la consciència de complir el manament de Jesús.

D'aquestes realitats n'hem fet una experiència visible en aquests darrers dies. La Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians, que reuneix cada any els batejats en Crist en una mateixa intenció, ha integrat aquest any, per deci-

sió del papa Joan Pau II, una trobada interreligiosa de pregària per la pau. La pregària entre cristians ha estat sobretot pregària per la unitat; la trobada interreligiosa, en canvi, ha estat un testimoni de com homes que procedeixen de diverses religions s'interessen per la pau, i invoquen l'ajuda de Déu per obtenir-la.

Un bé comú

La pau és, en efecte, un bé comú, com l'amenaça contra la pau és també comuna. És ben lògic, per tant, que hi hagi un interès comú en mantenir una situació pacífica en la convivència humana, en benefici de tots. Tanmateix, els camins de la pau no són pas entesos de la mateixa manera per part de tots els qui la desitgen. I, segurament, no tots entenen la pau exactament igual. Les jornades promogudes per la Comunitat de Sant Egidio a començament del setembre del 2001, a Barcelona, ens feien paleses

aquestes diferències. El missatge de Joan Pau II amb motiu de la darrera Jornada de la Pau, el dia 1 de gener del 2002, enllaçava la pau amb la justícia i amb el perdó.

Per als cristians, la pau és vista «en la fe de l'Església de Crist». N'hi ha prou d'acostar-se a les cartes de sant Pau, per exemple, per trobar-hi repetides afirmacions sobre la pau, que alimenten la nostra fe: «Crist és la nostra pau, Ell ha donat la pau per la sang de la seva creu a totes les coses»... Només els creients en Jesucrist podem tenir aquest concepte de pau com una realitat que ens és donada, però que cal col·laborar perquè sigui establerta en cada persona, en cada lloc i temps.

Una imatge a discernir

Els mitjans de comunicació s'esplaien en ocasions com la d'Assís, l'any 1986, i en d'altres d'alguna manera

paral·leles a aquella, en mostrar-nos el Papa, o els bisbes, rodejats de cristians d'Esglésies germanes d'Orient, o de comunitats eclesials de la Reforma; rodejats, igualment, de creients jueus, musulmans, així com de budistes i altres grups religiosos o assimilats. És una imatge a discernir.

Discernir, per exemple, en primer lloc, entre el que representa cadascú en aquest grup. Certament que hi ha un títol que semblaria que pot ésser comú, «líders religiosos». Així es diu sovint. Però precisament cal discernir la veritat o no d'aquest títol anivellador. Fotografies com les d'Assís, o les de Barcelona, no poden ésser interpretades com si fossin la versió religiosa de les fotos de família en les reunions de caps d'Estat... El Papa, el primat d'Anglaterra, un Gran Rabí, el Dalai Lama, etc., no representen pas la mateixa realitat en el seu lloc. Cal tenir-ho molt present.

Discernir, també, la relació entre si del grup de cristians amb el grup d'homes de religions no cristianes. Potser hom dirà: filigranes innecessàries? Però la resposta és molt antiga: discernir per unir! Només quan es respecta la identitat de les coses es pot establir un diàleg fructuós, i es pot esperar la pau i la unitat.

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

GENER
28

- ❑ **Va néixer a Aquino, Itàlia, cap al 1225**
- ❑ **Dominic. Un dels grans teòlegs i pensadors del cristianisme medieval**
- ❑ **Va morir a Fossanova el 7 de març del 1274. Canonitzat el 1323**
- ❑ **Patró dels teòlegs i els estudiants. Doctor de l'Església**

Tomàs d'Aquino va ser bàsicament un intel·lectual. Les seves activitats al llarg de tota la vida van ser estudiar i ensenyar. Va passar per les universitats més importants del moment com ara les de Colònia, París, Roma, Orvieto i Nàpols. L'interès que sentia per tot el coneixement en general era tant que ens n'han arribat diverses anècdotes: una d'elles conta que durant una travessa marítima el vaixell en què viatjava va ser sorprès per una tempesta molt violenta i la nau va estar a punt d'enfonsar-se. Tomàs, però, havia estat tan absorbit en la lectura d'uns textos que ni se n'havia adonat. Era, a més, un home silenciós i contemplatiu i si hi afegim que era força gras, tot plegat el feia un home especial als ulls de molta gent. A la universitat de París, per exemple, se'l coneixia afablement amb el sobrenom del *bou mut*.

Més enllà d'anècdotes, però, els

Sant Tomàs d'Aquino

fruits de la seva gran capacitat intel·lectual van ser realment de molt valor. En destaca sobretot la seva contribució a l'escolàstica, el corrent filosòfico-teològic predominant a l'edat mitjana. Va combinar elements filosòfics grecs, principalment d'Aristòtil, amb la tradició cristiana. També va deixar una quantitat important d'obra escrita, entre la qual destaca la coneguda *Summa theologiae*. El seu sistema filosòfic creà escola, amb nombrosos seguidors —i també detractors— i s'anomenà tomisme. En definitiva, es considera que el seu pensament va ser la base dels estudis filosòfics i teològics dels seminaristes durant segles. La seva contribució a l'Església, doncs, va ser reforçar amb un gran nivell intel·lectual les creences cristianes. La intel·ligència al servei de Déu va ser la raó de la seva santedat. Com que, a diferència de molts altres sants ni va patir martiri, ni va fundar cap orde ni tampoc no va fer miracles, alguns, quan va ser canonitzat, no acabaven de veure les raons per fer-lo sant. Van adreçar els seus dubtes al Papa. Aquest, Joan XXII, va respondre: «Amb cada proposició teològica que va escriure, va fer un miracle.»

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic A; ferial II)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 3)

GENER

27. Diumenge

III de durant l'any. Verd. Lectures: Isaïes 8,23b-9,3 / Salm 26 / 1 Corintis 1,10-13.17 / Mateu 4,12-23

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Enric d'Ossó i Cervelló, prev. i fund.; Vitalià, p.; Emeri (Mer), ab.; Julià, b.; Santes, Àngela Mèrici, vg. i fund.

Festa Major: a Subirats.

28. Dilluns

Sant Tomàs d'Aquino (MO) Blanc. Lectures: 2 Samuel 5,1-7.10 / Salm 88 / Marc 3,22-30. LLEIDA: *Sant Valeri (MO) Blanc.*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Flavià, mr.; Tirs, mr.; Julià, b.; Leònides, mr.; beata Gentil Giusti, mare de família.

29. Dimarts

Fèria. Verd. Lectures: 2 Samuel 6,12b-15.17-19 / Salm 23 / Marc 3,31-35. BARCELONA: *Sant Pere Nolasc (MLI).* TORTOSA: *Beat Manuel Domingo i Sol (ciutat, MO / diòcesi, MLI) Blanc.* LLEIDA: *Sant Tomàs d'Aquino (MO) Blanc.*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Valeri, b. i mr.; Sulpici Sever, b.; Julià, b.; beata Arcàngela Giralani, rel.

30. Dimecres

Fèria. Verd. Lectures: 2 Samuel 7,4-17 / Salm 88 / Marc 4,1-20

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Adelelm (Lesmes), b.; Mucià-Maria Wiaux, rel.; Santes, Martina, vg. i mr.; Jacinta de Mariscotti, rel.

31. Dijous

Sant Joan Bosco (MO) Blanc. Lectures: 2 Samuel 7,18-19.24-29 / Salm 131 / Marc 4,21-25. URGELL: Aniv. ord. episc. bisbe Joan Martí.

ALTRES CELEBRACIONS: Santes, Marcel·la, viuda.

FEBRER

1. Divendres

Fèria. Verd. Lectures: 2 Samuel 11,1-4.5-10a / Salm 50 / Marc 4,26-34

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Cecili, b. i mr.; Santes, Brígida d'Escòcia, vg.; beates Maria-Anna Vaillot i Otilia Baumgarten, rel.

2. Dissabte

La Presentació del Senyor (F) Blanc. Lectures: Malaquies 3,1-4 (o bé: Hebreus 2,14-18) / Salm 23 / Lluc 2,22-40ALTRES CELEBRACIONS: *Mare de Déu de la Candele- ra.* Sants, Corneli, b.

Festa Major: a l'Aleixar, l'Ametlla de Mar, Botarell i Vila-sacra.

Lectures bíbliques

Diumenge III de
durant l'any

Lectura primera

Is 8,23b-9,3

Lectura segona

1Co 1,10-13.17

*A Galilea dels pagans, el poble ha vist una gran llum**Poseu-vos d'acord i que no hi hagi divisions entre vosaltres*

Lectura del llibre d'Isaïes:

En temps passat, el Senyor humilià el país de Zabuló i de Neftalí, però a la fi dels temps enaltirà el camí del Mar, l'altra banda del Jordà, Galilea dels pagans.

El poble que avançava a les fosques ha vist una gran llum, una llum resplendeix per als qui vivien al país tenebrós. Els heu omplert de goig, d'una alegria immensa; s'alegren davant vostre com la gent a la sega, com fan festa els vencedors quan reparteixen el botí. Heu trossejat el jou que li pesava, la barra que duia a l'espatlla i l'agulló del qui l'arriava; tot ho heu trossejat com al dia de Madian.

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, pel nom de Jesucrist, el nostre Senyor, us demano que aneu d'acord i que no hi hagi divisions entre vosaltres; estigueu ben units en una sola manera de pensar i en un sol parer. Perquè alguns de la casa de Cloa m'han parlat de les desavinences que hi ha entre vosaltres. Vull dir que cadascú de vosaltres afirma: «Jo sóc partidari de Pau», «doncs jo, d'Apol·ló», «jo, de Queses», «jo, de Crist». ¿Com és això? ¿El Crist està dividit? ¿És que Pau ha estat crucificat per vosaltres o heu estat batejats en el nom de Pau?

Crist no m'ha enviat a batejar, sinó a anunciar l'evangeli, i a fer-ho sense recórrer a un llenguatge de savis, perquè la creu de Crist no perdi el seu valor.

Al·leluia

Mt 4,23

Jesús predicava la Bona Nova del Regne, i guaria en el poble tota malaltia.

Evangeli

Mt 4,12-23

Anà a viure a Cafar-Naüm, perquè s'havia de complir allò que anunciava Isaïes

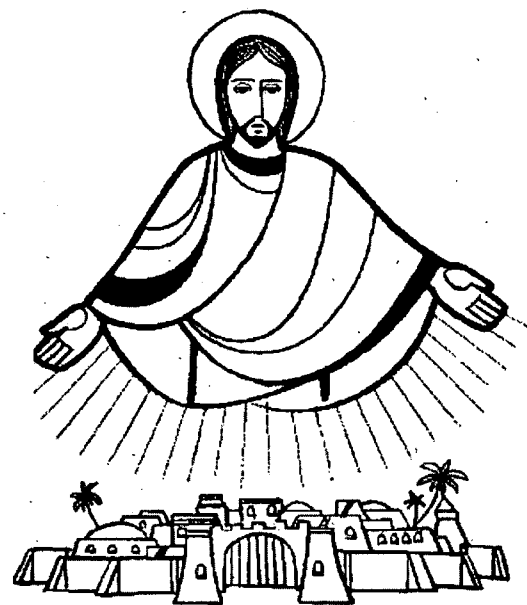
Lectura de l'evangeli segons sant Mateu:

Quan Jesús sentí a dir que Joan havia estat empresonat, se'n tornà a Galilea, però no anà a viure a Natzaret, sinó a Cafar-Naüm, vora el llac, a la regió de Zabuló i de Neftalí, perquè s'havia de complir allò que anunciava el profeta Isaïes: «País de Zabuló i de Neftalí, camí del mar, l'altra banda del Jordà, Galilea dels pagans: El poble que vivia a les fosques ha vist una gran llum, una llum resplendeix per als qui vivien al país tenebrós.»

Des d'aquell temps Jesús començà a predicar així: «Convertiu-vos, que el Regne del cel és a prop.»

Tot vorejant el llac de Galilea, Jesús veié dos germans, Simó, l'anomenat Pere, i Andreu. Estaven tirant el filat a l'aigua, perquè eren pescadors, i els digué: «Veni amb mi, i us faré pescadors d'homes.» Immediatament abandonaren les xarxes i se'n anaren amb ell. Més enllà veié altres dos germans, Jaume i Joan, fills de Zebedeu. Eren a la barca amb el seu pare, repassant les xarxes, i Jesús els cridà. Ells abandonaren immediatament la barca i el pare, i se'n anaren amb ell.

I anava per tot Galilea, ensenyant a les sinagogues, predicant la Bona Nova del Regne i guarint entre la gent tota malaltia.

Salm responsorial

26

El Senyor m'il·lumina i em salva,
¿qui em pot fer por?El Senyor és el mur que protegeix la meua vida,
¿qui em pot esfereir?

R. El Senyor m'il·lumina i em salva.

Una cosa he demanat al senyor,
i la desitjo amb tota l'ànima:
poder viure a la casa del Senyor
i vetllar pel seu temple. R.N'estic cert, fruité en la vida eterna
de la bondat que em té el Senyor.
Espera en el Senyor!Sigues valent! Que el teu cor no defalleixi.
Espera en el Senyor! R.

Barcelona

diòcesis

Jornada d'estudi sobre el nou Martirologi

■ L'acte s'inscriu en el quinzè aniversari de l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona

BARCELONA.— L'octubre de l'any passat apareixia publicada la primera edició del nou Martirologi Romà, fruit d'un llarg temps de treball que va començar el 1970 i d'un camí que ni de bon tros no ha estat planer.

En la part introductòria de la seva ponència, titulada *Criteris de composició del nou martirologi*, el P. Jean Évenou va recordar que el camí a seguir per a la revisió històrica del Martirologi Romà «va ser un camí llarg i sembrat d'«emboscades»». El P. Évenou sabia de què parlava, ja que va ser eminent protagonista de la seva elaboració durant els anys que va treballar a la Congregació per al Culte Diví, d'on va marxar el novembre del 1999 i on, d'altra banda, va coincidir durant diversos anys amb Mons. Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona i director de l'Institut Superior de Litúrgia.

Després de detallar els criteris de revisió seguits a l'hora d'elaborar el nou Martirologi i les dificultats a què va caldre fer front, Jean Évenou va presentar el seu particular judici de valors; això sí, després de reconèixer que estava mal situat per avaluar l'aportació del nou Martirologi, primerament perquè hi havia estat massa ficat per tenir-ne una perspectiva. «I també», va afegir, «perquè no conec encara l'estat últim del llibre des de la seva publicació. Només en puc emetre unes conclusions».

Així, prenent com a base la presentació a la premsa del nou Martirologi, va dir que la llista dels sants i beats ha estat finalment estabilitzada en 6.538 noms, sense comptar els grups anònims. «És molt, però la xifra ja està superada», va recordar. Així, des del 7 d'octubre passat, l'Església compta amb set nous beats. «Al ritme que porten

De tot això en va parlar l'11 de gener Jean Évenou a la sala Sant Jordi del Seminari Major de Barcelona, en una jornada d'estudi que s'inscrivía en el quinzè aniversari de l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona.

les beatificacions i canonitzacions, caldria pensar en un suplement anual: és un *aggiornamento* continu», va afegir no sense humor el P. Évenou.

Com a segona conclusió, no es va estar de precisar que pot haver-hi sants oblidats, ja que un cert nombre de diòcesis no han

En cinquè lloc, va dir que durant un temps es va buscar un nom diferent del de Martirologi per designar aquest catàleg de sants, si bé «finalment s'ha mantingut el títol tradicional, i amb raó, ja que el nombre dels màrtirs predomina, sigui el dia que sigui». I com a sisena i setena conclu-

començar a les deu del matí i va acabar al vespre. De fet, el primer de parlar havia estat el P. Alexandre Olivar, destacat historiador de la litúrgia, especialment del període patristic, el qual va parlar sobre la història del culte als sants i de la història dels martirologis.

La tarda es va encetar amb l'aportació del P. José Aldazábal, vicedirector de l'Institut Superior de Litúrgia i president del Centre de Pastoral de Litúrgia de Barcelona. Va parlar de la santedat en el cor de la vida cristiana i del martirologi com a testimoni dels cristians que més perfectament s'han configurat a Crist. Va destacar, així mateix, l'aspecte eclesiològic de la santedat, a partir sobretot del Concili Vaticà II, i la seva no-incompatibilitat amb les limitacions humanes i fins i tot amb l'experiència del pecat personal. El P. Aldazábal va afirmar també que el martirologi és un bon motiu per a l'optimisme, tant a l'interior de l'Església com a l'exterior, ja que el gènere humà també s'ha de sentir orgullós d'aquests seus membres excel·lents.

El bisbe Pere Tena es va mostrar satisfet pel nombre de participants que havien assistit a la jornada d'estudi sobre el nou Martirologi, sobretot tenint-ne en compte el caràcter especialitzat. I pel que fa al quinzè aniversari de l'Institut Superior de Litúrgia, va afirmar: «És un motiu d'alegria i d'acció de gràcies sobretot per la influència que ha tingut en els que hi han estudiat i ara són al servei de les diòcesis. En el fons, la finalitat de l'Institut és formar persones que siguin professors o tinguin càrrecs importants de cara a la pastoral litúrgica de la diòcesi.»

Carme Munté

La sala Sant Jordi del Seminari va acollir la jornada.

revisat el seu calendari, o senzillament no tenen calendari. També va dir, en tercer lloc, que els sants han estat restituïts al lloc que correspon a cadascun, en la mesura en què ho pot permetre la ciència hagiogràfica, i com a quart aspecte, que les característiques de cada sant han estat exposades de forma breu però en atenció a l'essència.

sió, respectivament, va afirmar que en la lectura del Martirologi es constata una varietat molt àmplia de formes de santedat i que la seva riquesa més preciosa és manifestar la catolicitat de la santedat en l'espai i en el temps.

L'aportació del P. Jean Évenou no va ser l'única d'una jornada d'estudi que va

Quinze anys al servei de l'estudi litúrgic

El Concili Vaticà II fomentà decididament la participació plena, conscient i activa en les celebracions, donat que la naturalesa mateixa de la litúrgia ho exigeix, i que aquesta és la font primera i necessària de l'esperit autènticament cristià. Per això els pares conciliaris afirmaven que calia l'educació litúrgica per tal de fer-ho possible, tant dels ministres ordenats com del poble fidel (Constitució sobre la sagrada litúrgia, n. 14 i 19).

En estreta coherència amb el que acabem d'expressar, el document citat afirma que «l'assignatura de Sagrada Litúrgia ha d'ésser considerada entre les matèries necessàries i més importants en els seminaris i cases d'estudi dels religiosos i entre les assignatures principals en les facultats teològiques» (n. 16).

Per altra part, no podem oblidar les paraules del papa Joan Pau II, en la carta apostòlica *Novo millennio ineunte*, on en tractar de l'oració afirma que convé educar en les seves formes litúrgiques (n. 34) i que «el màxim compromís cal posar-lo en la litúrgia, "cim al qual tendeix l'acció de l'Església i, a la vegada, font d'on brolla tota la seva força" (Constitució sobre la Sagrada Litúrgia, n.10)» (n. 35).

Recordem aquí aquests desigs i disposicions per parlar de l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona. Aquest centre docent té la seva raó de ser en la importància de la litúrgia per a l'Església, i en el fet fonamental que fa possible la seva vida en profunditat i contingut: la formació. Sense ella hom no pot esperar ni una vida litúrgica de tot el poble en plenitud de participació, ni una actuació pastoral adequada per part dels ministres ordenats. En un nivell acadèmic superior, aquesta educació l'ofereix l'Institut amb el bienni de llicenciatura i els estudis de doctorat.

El nostre centre docent, fundat i dirigit actualment per Mons. Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona i president de la Comissió Episcopal de Litúrgia de la Conferència Episcopal Espanyola, està situat en el marc de les activitats del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona i vinculat a la Facultat de Teologia de Catalunya, com a Institut Superior especialitzat. Fou erigit canònicament com a tal per la Sagrada Congregació per a l'Educació Catòlica, el 15 d'agost del 1986, per la qual cosa durant aquest curs celebrem el quinzè aniversari de la seva creació com a Institut

Superior, per bé que la seva història està lligada als mateixos inicis de la Facultat l'any 1967. Per tant, després de no pocs anys d'ensenyament, a l'inici del tercer mil·lenni, es pot presentar davant de tothom com una institució arrelada en el context educatiu, única en el seu grau i matèria a tot l'Estat espanyol.

La realitat ens parla de molts alumnes que, de procedències ben diverses, han passat per les nostres aules i han aconseguit la llicenciatura i el doctorat. Alguns d'ells són actualment professors de litúrgia en seminaris, centres de formació per a religiosos o facultats teològiques, així com responsables de la promoció pastoral de la litúrgia en l'àmbit diocesà o de la mateixa província religiosa. Tots ells són el millor testimoni de la necessitat i eficàcia de l'Institut en la seva trajectòria no pas curta. És, per tant, a tota la comunitat eclesial que aquest continua oferint els seus serveis, tot cercant una litúrgia cada cop més autènticament coneguda i celebrada.

Dr. Jaume González Padrós
Institut Superior de Litúrgia de Barcelona

Barcelona

La Congregació Sant Pere Ad Vincula escull un nou superior general

■ El XXVI Capítol General es tanca amb el compromís de crear estructures per als laics

BARCELONA.— L'elecció del P. José María Roca (Barcelona, 1951) com a superior general de la Congregació Sant Pere Ad Vincula ha estat la gran novetat del XXVI Capítol General, celebrat a Barcelona del 28 de desembre al 4 de gener. Substitueix en el càrrec el P. Benjamín García

Paíno, que després de 12 intensos anys al capdavant de la congregació passa a ser-ne ara vicari general. La nova estructura de govern incorpora també per primer cop a la història germans que fan el seu apostolat en terres de missió, concretament a Argentina i Brasil.

Nous aires semblen haver entrat a la Congregació Sant Pere Ad Vincula després del seu XXVI Capítol General. L'obertura del Consell General a religiosos que desenvolupen la seva activitat a Amèrica Llatina, cosa que fins ara no havia estat possible per problemes d'accessibilitat, ha rejuenit unes estructures que ja començaven a notar el pes dels anys. Això ha permès també que el P. José M. Roca, que exerceix el seu ministeri al Brasil des de fa 14 anys, hagi pogut ser elegit nou superior general. Pren el relleu del P. Benjamín García Paíno, que ho havia estat des del 1990 i que ara continuarà exercint tasques executives com a vicari general.

Juntament amb aquests canvis tan substancials al govern de la congregació, el XXVI Capítol General celebrat recentment a Barcelona ha pres també la determinació de comprometre's en la creació d'estructures que facilitin la incorporació de laics per viure el carisma de la congregació. Aquest compromís en ferm amb el qual ja s'ha començat a treballar ha d'enriquir a més la pròpia vida dels religiosos i ajudar a l'adaptació del carisma fisionià als temps presents.

El nou superior general, el P. José M. Roca, català de naixement i brasiler d'adopció, ha aconseguit la nova responsabilitat «amb tranquil·litat i esperança, confiant molt en la gràcia de Déu». «Ho deixo tot en mans

de Déu —afegeix el P. Roca— i a través de la pregària i el diàleg a poc a poc s'anirà descobrint allò que el Senyor ens demana i allò que la meua persona ha d'aportar als membres, comunitats i obres de la congregació.» En aquest sentit, P. José M. Roca té molt clar quina ha de ser la seva primera missió: «Ara em toca començar a escoltar, Déu i les persones, i a partir d'aquí anar concretant el que es pugui fer.»

Després de 14 anys d'intens treball al Brasil —treball vocacional, pastoral en parròquies i concretització del carisma—, ara li toca dirigir els destins d'un orde petit i sense massa recursos, però que somia anar creixent a poc a poc i continuar donant respostes a les necessitats de nois i joves en dificultats.

La màxima prioritat de la congregació fundada el 1839 pel P. Carlos Fissiaux continua sent avui l'educació dels joves, especialment els que es troben en situacions difícils. A l'Estat espanyol serà d'una manera, sobretot a través de centres escolars, i a Amèrica Llatina d'una altra, amb centres molt més específics d'atenció a nens en situació de risc o del carrer, però l'objectiu serà sempre el mateix: l'atenció

J. M. Roca (a l'esquerra) pren el relleu de Benjamín García Paíno al capdavant de la congregació.

i acompanyament dels joves.

L'elecció del P. José M. Roca com a nou superior general ha estat acompanyada per la quarantena de germans que constitueixen la congregació amb molta alegria. Aquesta novetat al capdavant de l'orde aportarà noves energies i revitalitzarà el desig de continuar consagrant-se «al servei i promoció humana i cristiana dels joves necessitats, en un esperit de família que transparenti la caritat a la qual estan cridats en un incansable exercici de les obres de misericòrdia a favor dels pobres, especialment joves».

Samuel Gutiérrez

Nou consell provincial dels maristes

BARCELONA.— Els dies 2 i 3 de gener el XIII Capítol Provincial dels Germans Maristes va elegir el XVI Consell Provincial coincidint amb el 185è aniversari de la fundació de l'Institut Marista. El nou consell ha quedat format pels següents germans: Perè Borràs Gracia, Manel Castillo Vidal, Miquel Cubeles Bielsa, Jaume Parés Casellas, Heribert Pujolàs Maset, Antoni Salat Noguera, Valerià Simon Mella i Josep M. Soterias Pons. (C.C.)

Ha mort el jesuïta José M. Alba

BARCELONA.— El P. José M. Alba Cereceda, s.i., va morir l'11 de gener passat a l'Hospital Parc Taulí de Sabadell als 77 anys d'edat, 58 de vida religiosa i 43 de sacerdot.

El P. Alba va néixer a Vargas (Santander) l'any 1924. Va entrar al noviciat de Veruela el 1943. Del 1948 al 1951 va estudiar Filosofia, primer a Sarrià i després a Sant Cugat del Vallès. Del 1951 al 1954 fa el magisteri al col·legi d'Orihuela i passa el darrer any al col·legi de Montessió a Palma de Mallorca. Durant el curs 1953-1954 va acabar la llicenciatura de Filosofia i Lletres a la Universitat de Múrcia i del 1955 al 1959 torna a la Facultat de Sant

Cugat per fer Teologia, i és ordenat prevere el 30 de juliol de l'any 1958.

Entre les accions que va dur a terme destaquem que del 1965 al 1968 va residir a la casa d'exercicis de Sarrià, on va treballar amb joves i donava exercicis espirituals. Del 1968 al 1972 fou sotsdirector de la residència d'estudiants del carrer de Fontcuberta de Barcelona, mentre que del 1972 al 1978 fou operari, donava exercicis i fou consiliari de les residències d'estudiants del carrer Boquer i després del carrer Molas. Des del 1978 estava destinat a la residència del Palau i durant aquests darrers anys ha estat consiliari religiós del col·legi Cor Immaculat de Maria de Sentmenat. (C.C.)

EDITADA PER LA URC (Unió de Religiosos de Catalunya)

GUIA DE CASES D'ESPIRITUALITAT DE CATALUNYA

Casa d'Oració Santa Maria

Societat del Sagrat Cor
Còdol, 7 - 08470 Campins
Tel.: 932 802 348 i 938 475 077

Les Religioses del Sagrat Cor ofereixen la casa de Campins a comunitats religioses, grups de preveres, comunitats cristianes, grups de pregària, de joves, de matrimonis, etc. Així doncs, aquells que estiguin interessats a compartir uns dies de pregària i reflexió amb les religioses del Sagrat Cor de Campins poden posar-se en contacte amb Marta Colomer (tel. 932 037 808), que és la germana que porta la coordinació de les demandes.

LLEGENDA

PODEU TROBAR LA GUIA A LES LLIBRERIES RELIGIOSES O BÉ A LA URC: TEL. 933 024 367

Barcelona

«Mulla't pels immigrants amb la Sagrada Família»

■ Mn. Joan M. Serra coordina una jornada solidària amb aquest lema

BARCELONA.— Els immigrants a casa nostra és una realitat que ens ha de fer pensar. I no només això, sinó que ens ha de fer actuar. Així ho creu Mn. Joan Manel Serra, coordinador d'una jornada en solidaritat amb l'immigrant en situació crítica, que

es va celebrar el 23 de desembre passat. Un mes després d'aquesta festa, Mn. Serra reflexiona sobre les necessitats i esperances dels immigrants i sobre l'actitud de la comunitat cristiana davant d'aquesta situació.

—Quin era l'objectiu d'aquesta festa solidària?

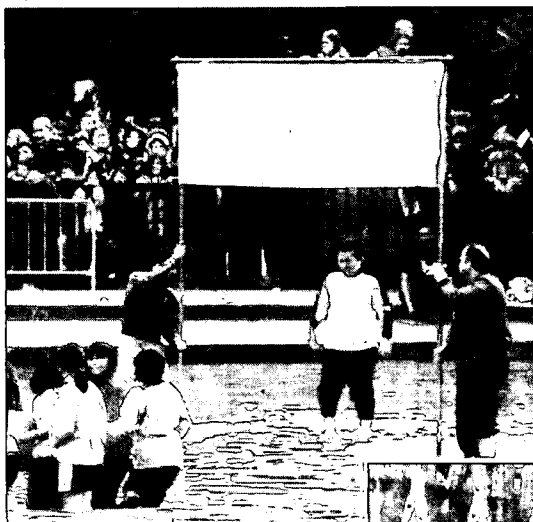
—L'objectiu del festival era recaptar diners per ajudar els immigrants en situació crítica. Aquests són les persones que estan al carrer de la ciutat: de l'Àfrica, de l'Europa de l'est i de l'oest, d'Orient i llatinoamericans. També vam voler ajudar els molts immigrants llatinoamericans que si bé majoritàriament no són al carrer, pateixen molt a causa dels deutes abusius que contruen als seus països (10, 20, 30 i fins 40% mensual) per poder arribar a Europa. Aquests deutes i la gran dificultat de trobar feina sense papers, fa que sovint es desesperin (n'hi ha que arriben al suïcidi). Per ajudar-los vam escriure a uns 150 empresaris llatinoamericans, majoritàriament del barri, demanant-los la seva col·laboració amb un fons solidari que fa préstecs al 0% als immigrants per tal que es puguin cancel·lar aquests deutes escandalosos. I també vam voler ajudar els refugiats afganesos a Pakistan, a milers de quilòmetres de distància però presents cada dia als televisors de les nostres llars.

—Com va anar?

—La Jornada solidària va ser un èxit quant a participació de persones. De fet, la participació estava garantida perquè a la Sagrada Família vénen diàriament més de 10.000 persones (5 milions al cap de l'any). El grup llatinoamericà de la parròquia va organitzar les diverses activitats. El primer acte va ser molt simbòlic: ens vam afegir a la tradicional plantada del pessebre al mig del llac davant de la façana del naixement que fan cada any els escoltes de la parròquia. Hi vam afegir una pancarta amb aquest lema consensuat amb l'agrupament escolta: «Mulla't pels immigrants amb la Sagrada Família. Tots ho som (d'immigrants); tots venim d'Àfrica.» Va col·laborar també amb nosaltres un col·lectiu de 33 subsaharians de Ghana i Sierra Leone, que estava malvivint al carrer i al qual arran de la Jornada l'estem ajudant a sortir-se'n. Vam cuinar un plat típic de l'Equador, el *Seco de Pollo*. Se'n van vendre i regalar unes 6.000 racions. El que vam recollir va servir per pagar despeses i prou. Dels 150 empresaris que vam convidar no en va venir cap. Potser era un mal dia ja que es tractava de les vigílies del Nadal.

—Com és la seva feina amb els immigrants?

—Dedico moltes hores la setmana a escoltar-los. M'interessen enormement les

Moments de la jornada.

seves històries personals, perquè són històries sovint apassionants des del punt de vista humà. Són gent valenta, plena d'il·lusió pel futur, amb moltes ganes de lluitar per aconseguir un futur millor per a la seva família. Sovint les dones em par-

len emocionades dels seus fillots que han deixat enrere i que esperen poder portar un dia, i pels quals ho pateixen tot amb una força admirable. Sovint celebren la missa del vespre a la cripta del temple on assisteixen majoritàriament immigrants llatinoamericans. Després de la missa ens reunim a la sala del consell de la parròquia, comentem l'evangeli, parlem de temes de fe i d'actualitat i acabem sempre amb una estona de pregària. De fet, la jornada solidària va sorgir d'aquesta reunió de comentari de l'evangeli i de pregària.

—Aquesta realitat de la immigració, quina resposta demana a la comunitat cristiana?

—M'agrada molt la formulació de la pregunta perquè he arribat al convenciment personal que, efectivament, la realitat de la immigració, demana d'una manera molt especial una resposta a la comunitat cristiana. I això és així perquè el fet d'emigrar és quasi connatural al cristianisme. En el recent Congrés protestant de Catalunya, al qual vaig assistir com a reporter ecumènic, un pastor de Sabadell, va recordar amb entusiasme unes paraules del gran teòleg alemany, Tillich, que deia que «el cristianisme comença amb una emigració: Crist baixa del cel a la terra». I per això, deia, perquè Crist ha emigrat de la seva comoditat per salvar-nos, perquè

de veritat ens estima, nosaltres també hem d'emigrar i deixar els nostres ídols que ens esclavitzen, i anar vers els germans necessitats on trobem, d'una manera especial el mateix Crist que ens salva, que ens estima. És en la mesura que emigrem, o no, de les nostres falses comoditats i anem, o no, vers el germà necessitat —com va fer Crist per nosaltres, perquè de veritat ens estima— que experimentem, o no, la plenitud de què vol dir ser cristià; que som, o no, una Església engrescadora.

—Es dona aquesta resposta?

—Sí, la resposta es dona en persones i

grups concrets que realment s'estan complicant molt la vida pels immigrants, ajudant-los en tot el que poden! Però es podria fer molt més!

—Quina és la principal problemàtica que viuen els immigrants i quines poden ser les vies de solució?

—És molt diversa. La més angoixant és la de molts llatinoamericans que arriben amb un deute de 1.000 o 2.000 dòlars, amb uns interessos abusius de 10, 20, 30%

mensuals, que no troben feina perquè no tenen papers i al cap d'un temps es desesperen, alguns recorren a la prostitució («padrecito, Dios ya me perdonará pero no tuve alternativa») i altres al suïcidi. Per ajudar aquest col·lectiu, el més eficaç és el préstec solidari (0% d'interès) que permet cancel·lar el deute i anar-lo tornant quan es troba una feina. Un altre problema greu és el fet que alguns empresaris abusen laboralment dels immigrants sense papers, pagant-los molt poc o no pagant res per dies de feina. Aquí, el que cal és fer una crida a la humanitat per part de l'empresari o recórrer a la denúncia!

Tot seguit, hi ha el col·lectiu immens de gent que està al carrer, de molt diversa procedència: marroquins, subsaharians, europeus de l'Est i de l'Oest, etc. El primer que cal fer és treure'ls del carrer perquè des del carrer no es pot fer res: no pots buscar feina, no pots fer cap procés de formació, res! A diferents llocs de la ciutat funcionen unes petites xarxes solidàries, col·lectius de persones que paguen una quota mensual cadascuna i amb això es lloga un pis per a un grup d'immigrants. En el pis hi estan temporalment: el temps suficient per fer algun curs de formació i trobar feina.

—Què cal fer per a la seva integració?

—Certament que la integració de l'immigrant és sempre un repte: ha d'aprendre a estimar i a valorar una llengua i una cultura que no és la seva natal. Però no es pot estimar ni valorar allò que no es coneix. Per tant, el primer que hem de fer és explicar a l'immigrant allò que considerem que és essencial que conegui de la nostra cultura: la nostra llengua la nostra història. Amb això puc animar i facilitar el procés d'integració de l'immigrant en la meua cultura. Però la cosa no pot acabar aquí. Perquè jo no he de perdre la gran oportunitat d'enriquir-me amb la cultura de la persona que ha vingut d'un altre país. Ell o ella també té una cultura, una llengua, una història, que jo he d'aprendre a estimar i valorar. És a dir, el que cal per a la integració de l'immigrant, és una voluntat decidida d'un diàleg cordial, fet amb el cor a la mà: oferint el que sóc a l'altre i acceptant l'altre tal com és amb un gran amor, com va fer Jesús, el primer emigrant de la història!

Rosa María Jané Chueca

CEP

Centre d'Estudis Pastoral
de les diòcesis catalanes

Prof. Dr. GUZMÁN CARRIQUIRY
Sotssecretari del Pontifici Consell
per als Laics

Dimecres, 30 de gener del 2002
A les 10 del matí: sessió, testimonis i diàleg

**SESSIÓ DE FORMACIÓ
PER A PREVERES, DIAQUES,
RELIGIOSOS I RELIGIOSES,
I RESPONSABLES DE MOVIMENTS
DIOCESANS**

Material de suport: Els moviments i les noves comunitats eclesials. Editorial de «La Civiltà Cattolica», a Documents d'Església, núm. 767 de l'1 de juliol del 2001.

**LAICADO: APOSTOLADO
SEGLAR ASOCIADO:
entre pasado, presente y futuro**

30 de gener, a les 19 h
(7 de la tarda):
Sessió oberta a tothom,
especialment als responsables i
dirigents dels moviments i les
associacions laicals.

Lloc: CEP Rivadeneyra, 6, 3r
08002 Barcelona
Tel. 933 174 858 - Fax: 933 025
109 - A/e: cep@altec.com.es
Inscripcions: al CEP, fins al
dilluns 28 de gener.

Així va ser l'any 2001 en la vida de l'Església catòlica

L'any 2001 passarà a la història per l'atac terrorista que va enderrocar l'11 de setembre les torres bessones de Nova York. L'Església, a qui res humà no li és aliè, va sentir com a pròpia aquesta tragèdia, i va intensificar el seu apostolat a favor de la pau, la justícia i la reconciliació. «No hi ha pau sense justícia, no hi ha justícia sense perdó» va ser el lema de la Jornada Mundial de la Pau de l'1 de gener. Aquest frase amaga bona part del compromís papal i eclesial per la pau, una pau que sempre ha de rebutjar i condemnar el terrorisme i el fanatisme, una pau en què la justícia i la misericòrdia es troben, es necessiten i es complementen.

Els dramàtics esdeveniments de l'11 de setembre han marcat dolorosament el darrer any.

Fora d'això, l'Església va viure l'any 2001 sota la memòria agraïda i interpel·ladora del Jubileu de l'any sant 2000 i la urgència apressant per continuar evangelitzant, a l'alba del tercer mil·lenni, un món cada cop més secularitzat. En la conclusió del gran Jubileu de l'any 2000 el Papa regalava a tota l'Església una magnífica carta apostòlica per al nou mil·lenni. «*Duc in altum!*, Remeu mar endins» n'era el lema, la tornada, la consigna, el fil conductor. Conferències episcopals, diòcesis, instituts de vida consagrada, comunitats, parròquies i moviments han elaborat al llarg de l'any recentment acabat el seu nou pla pastoral. Aquesta carta apostòlica del Papa i la seva crida a «remar mar endins» ha inspirat i entreteixit aquests plans.

A la portada de la crònica eclesial de l'any 2001 també cal incloure altres esdeveniments com les respostes de Càritas, Mans Unides i altres institucions sociocaritatives de la nostra Església als terratrè-

mols al Salvador i l'Índia i a altres desgràcies naturals al Perú, Burkina Faso i Bolívia o amb motiu de la guerra a l'Afganistan. També és ben rellevant el fet que l'Església catòlica hagi assolit el 2001 la seva màxima població amb 1.038 milions de catòlics, un 1,6% més que l'any anterior. Aquesta xifra implica que el 17,40% de la població mundial és catòlica.

A l'octubre, Roma va ser el cor de l'actualitat eclesial amb motiu de la X Assemblea General Ordinària del Sínodo —el vintè Sínodo del Concili Vaticà II—, dedicada al ministeri episcopal com a font d'esperança per al món. Amb aquesta assemblea conclouïa a més un cicle temàtic en el quefer sinodal. D'altra banda, el 22 de novembre, tres anys després de l'inici de les sessions sinodals corresponents, el Papa promulgava l'exhortació apostòlica postsinodal *Ecclesia in Oceania*. Ho va fer a més per correu electrònic i Internet... Encara està pendent l'exhortació apostòlica post-

El Papa continua batent rècords i enguany ha viatjat a llocs històrics com Grècia, Síria, Damasc, Ucraïna o Kazakhstan.

sinodal de la II Assemblea Especial per a Europa del Sínodo de Bisbes.

Durant l'any passat l'Església a Espanya es va veure sotmesa a diferents i persistents polèmiques amb motiu del pacte antiterrorista i les seves conseqüències, el relleu en la direcció nacional d'Obres Missionals Pontifícies, la no-proposta de professors de Religió i Moral Catòlica o l'anomenat cas Gescartera. La CEE hi va respondre en diverses ocasions. En el primer dels casos a través d'una nota del seu Comitè Executiu el 21 de desembre sobre determinats temes polèmics de l'estiu. A la portada de la pàgina web de la CEE (www.conferenciaepiscopal.es), en el capítol titulat «L'Església respon», encara s'ofereixen diversos pronunciaments episcopals i eclesials sobre temes polèmics.

VINT-TRES ANYS AL PONTIFICAT

El 16 d'octubre es complien 23 anys de l'elecció pontifícia de l'actual papa Joan Pau II. Ha entrat ja en el seu vint-i-quatrè any de pontificat i continua sent el gran Papa dels rècords i de les intuïcions. L'any 2001 va fer tres viatges fora d'Itàlia: al maig, a Grècia, Síria i Malta; al juny, a Ucraïna, i al setembre, a Kazakhstan i Armè-

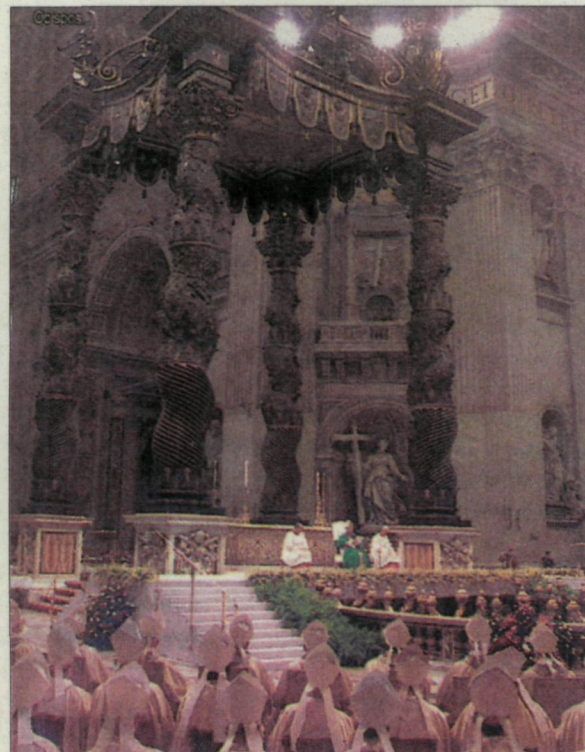
nia. Així mateix, va presidir dues cerimònies de canonització, amb nou nous sants, entre ells l'espanyola Paula Montal Fornés. En set ocasions va beatificar servents i serventes de Déu, entre ells 233 màrtirs espanyols de la darrera persecució religiosa, el bisbe Manuel González García i la religiosa M. Pilar Izquierdo Albero.

El 21 de febrer el Sant Pare imposava el capel cardenalici a quaranta-quatre nous cardenals: 2 *in pectore* del consistori del 1998, 37 anunciats el 21 de gener i 5 més anunciats, per sorpresa, el diumenge següent, 28 de gener. Entre els nous purpurats hi havia l'arquebisbe de Toledo, Francisco Álvarez Martínez, que esdevenia el cardenal espanyol número dos-cents en la història. Entre els nous cardenals prevalien els originaris d'Amèrica.

Cardenals de l'any 2001 són destacats prelats com Oscar Rodríguez, Karl Lehman, Giovanni Batista Re, Bernard Agré, Ivan Dias, Luis M. Billé, Claudio Hummes, Michel Edward Egan, Geraldo Majella Agnello, Zenon Glochowski, Julio Terrazas, Francisco Javier Errázuriz, Jorge Mario Bergoglio, Jorge Mejía, Agostino Cacciavillan, Roberto Tucci, José Saraiva Martins, Theodor Mccarrik, Desmond Connell, Sergio Sebastiani, Severino Poletto, Cormac Murphy O'Connor, Jose da Cruz Policarpo, Walter Kasper o Crescencio Sepe. Aquests dos últims respectivament van ser nomenats poc després president del Pontifici Consell per a la Unitat dels Cristians i prefecte de la Congregació per a l'Evangelització dels Pobles. L'increment en la universalització del col·legi cardenalici va ser una de les característiques d'aquests nomenaments. A dia d'avui, a l'Església hi ha 178 cardenals, dels quals 129 serien electors en cas de conclave. Hi ha cardenals de 66 països diferents als 5 continents.

ASSEMBLEES I TROBADES ECLESIALS

La ciutat de Barcelona va acollir els primers dies de setembre la Trobada internacional anual de les Comunitats de Sant Egidí. Barcelona va esdevenir la capital

Del 30 de setembre al 27 d'octubre va tenir lloc a Roma la X Assemblea Ordinària del Sínodo de Bisbes.

mundial de la pau. Paradoxalment, va ser en vigílies del mateix 11-S. També Catalunya, concretament Girona, va albergar el Col·loqui Europeu de Parròquies, que es reuneix cada 2 anys. Barcelona va ser l'escenari l'any passat de la trobada de cap d'any dels joves del Moviment de Taizé.

Per Pasqua, Estrasburg, una de les capitals polítiques d'Europa, va ser també capital ecumènica amb motiu de la Trobada Ecumènica Europea organitzada pel CCEE i la KEK. S'hi va aprovar i promulgar la *Carta Ecumènica Europea*. El Consell de Conferències Episcopals d'Europa va aprofitar l'ocasió per renovar la seva presidència: el bisbe benedictí suís Amédée Grab succeïx l'arquebisbe de Praga, cardenal Miroslav Vlk, que ha ocupat el càrrec durant vuit anys.

L'octubre del 2001 van morir José M. Conget, bisbe de Jaca, i Javier Osés, bisbe emèrit d'Ossa. Provisionalment han estat substituïts pel titular de la diòcesi de Barbastro-Montsó, Juan José Omella, en condició d'administrador apostòlic. Dos bisbes espanyols més, en complir els 75 anys d'edat, es van jubilar: Antoni Deig i Jaume Camprodon, que han estat substituïts a les respectives diòcesis de Solsona i Girona per Jaume Trasserra i Carles Soler. Les diòcesis de Zamora i Menorca van estrenar nous bisbes en les respectives persones de Casimiro López Llorente i Juan Piris Frígola. A la diòcesi d'Urgell, Joan Martí Alanís va ser promogut a títol personal, a arquebisbe, alhora que es nomenava bisbe coadjutor Joan-Enric Vives Sicília, fins aleshores bisbe auxiliar de Barcelona.

Les diòcesis de Getafe i Barcelona tenen així mateix nous bisbes auxiliars: Joaquín M. López de Andújar i Josep Àngel Sáiz, respectivament. Al febrer, el bisbe d'Ossa-Sòria, Francisco Pérez González, va ser nomenat director nacional per a Espanya d'Obres Missionals Pontificies. Com ja s'ha dit, també al febrer va ser creat cardenal l'arquebisbe de Toledo, Francisco Álvarez Martínez.

A la CEE, a l'estiu, el pare jesuïta Juan Antonio Martínez Camino va deixar la direcció del Secretariat de la Comissió Episcopal per a la Doctrina de la Fe, després d'anys de serveis fecunds. Va ser substituït pel prevere i teòleg granadenc-toledà José Rico Pavés. També a la CEE, es creava el Secretariat per a les Causes dels Sants, i n'era nomenada directora la historiadora teresiana Encarnita González Rodríguez.

DOCUMENTS I ACTIVITATS ESPECIALS

L'Assemblea Plenària de la CEE d'abril va aprovar quatre documents importants: *Principis i normes per al seguiment i inspecció de l'àrea i dels professors de Religió Catòlica*, *Drama humà i moral del tràfic de dones*, *La família, santuari de la vida i esperança de la societat i La píndola del dia després, nou atemptat contra la cultura de la vida*. Al novembre, quedava aprovat el nou pla pastoral, en espera de la seva promulgació definitiva a finals de gener del 2002. Per la seva part, la Comissió Episcopal de Missions feia públic al juny el docu-

ment *La missió ad gentes i l'Església a Espanya*.

Entre d'altres activitats desenvolupades al llarg de l'any per la CEE cal destacar la Trobada nacional de joves a Covadonga, al setembre, i el Congrés Nacional Família i Societat, celebrat al novembre. Un fet molt destacat durant l'any recentment acabat han estat els nombrosos nomenaments episcopals a preveres espanyols missioners a Amèrica: han estat vuit, més dos més traslladats. Els promoguts al ministeri episcopal són Manuel Parrado Carral, bisbe auxiliar de São Paulo; Mario Busquets Jordá, bisbe de la Prelatura de Chuquibamba; José Antonio Gentico, bisbe auxiliar de Buenos

La Trobada Internacional per la Pau, organitzada per la Comunitat de Sant Egidí, va convertir enguany Barcelona en capital del diàleg interreligiós.

Aires; Francisco González Hernández, bisbe coadjutor del Vicariat Apostòlic de Puerto Maldonado; Josu Iriando, bisbe auxiliar de Nova York; Gilberto Gómez González, bisbe auxiliar d'Abancay, i Francisco González Valer, bisbe auxiliar de Washington.

Els traslladats l'any 2001 han estat Ignacio Gorgoza Izaguirre, a Paraguai, i José González Alonso, al Brasil. El missioner combonià Juan José Aguirre, bisbe coadjutor a la República Centreafricana, va passar a titular de la diòcesi al gener.

EFEMÈRIDES ECLESIALS

L'any 2001 es complien nou-cents anys del naixement de sant Bru, el fundador de la Cartoixa. Les diòcesis de Zamora i Ossa celebraven el també IX Centenari de les respectives restauracions de les seves Esglésies particulars. Es van complir així mateix els 750 anys de l'entrega miraculosa de l'escapulari de la Mare de Déu del Carme a sant Simó Stock. És l'arrencada dels ordes del Carme. S'ha commemorat al llarg de l'any el IV centenari del naixement de l'escriptor i jesuïta aragonès Baltasar Gracián. S'ha celebrat també aquest mateix centenari del religiós francès sant Joan Eudes i de l'arribada a la Xina del missioner jesuïta italià Mateo Ricci.

L'Església a Espanya ha celebrat anys

Un any molt actiu a Catalunya

L'any 2001 a l'Església catalana, com a la resta d'Espanya, va començar força mogut. La protesta multitudinària d'immigrants, especialment a Barcelona, que es van refugiar a les parròquies per fer pública la seva lamentable situació, va monopolitzar durant gairebé dos mesos la vida eclesial. L'Església treia així a la llum la seva vessant més social, tot mostrant el seu suport i atenció als immigrants, un dels col·lectius més necessitats de la nostra societat actual.

Mesos més tard li tocava el torn a la família, una altra gran preocupació de la nostra Església, amb l'elaboració el juny del 2001 de la *Declaració conjunta dels cristians sobre el matrimoni i la vida familiar a Catalunya*.

D'aquesta manera, l'Església cristiana de Catalunya feia sentir la seva veu en matèria de defensa de la vida familiar, al mateix temps que per primera vegada les tres confessions cristianes presents a Catalunya firmaven conjuntament un document d'aquesta importància. També pel que fa als nous documents elaborats enguany hi ha el Document de Voluntats Anticipades, presentat pel Secretariat Interdiocesà de Pastoral de la Salut de la Tarraconense. Aquest escrit permet al malalt la possibilitat d'expressar per avançat el seu desig de viure de manera digna i humana els seus darrers moments.

En el marc de les celebracions també ha estat un any força prolífic, tant pel que fa a organismes diocesans, com el Seminari de Tortosa, que va complir 50 anys, com a ordes i congregacions religioses: 125 de les teresianes, centenari de la mort del beat Manyanet, centenari de la presència benedictina al Miracle i quart centenari de la canonització de sant Ramon de Penyafort.

Finalment, per tancar l'any amb bon gust de boca, el 22 de novembre passat l'assemblea plenària de la Conferència Episcopal Espanyola aprovava els estatuts de la Regió Eclesiàstica Tarraconense. El somni de molts es veia així acomplert i començava a funcionar l'organisme que ha d'afavorir la comunió interdiocesana i l'acció pastoral de les vuit diòcesis catalanes. Això no obstant, encara cal un darrer pas, tot i que es dona per fet, que és l'aprovació definitiva dels estatuts des de la Santa Seu. (C.C.)

Centenars d'immigrants es van tancar a les esglésies de Barcelona per reivindicar una vida més digna.

La Conferència Episcopal va aprovar finalment la Regió Eclesiàstica Tarraconense.

sants o jubilar en honor de la santa Creu de Liébana; de la Santina de Covadonga, en el primer centenari de la finalització de les obres de l'actual basílica; i a l'abadia benedictina de Santo Domingo de Silos, en el primer mil·lenari del naixement del titular del monestir. El camí de Santiago i la peregrinació xacobeà ha continuat gaudint de bona salut. Durant l'any passat l'han recorreguda, en les condicions prescrites per als pelegrins, 60.301 persones. A finals del mes de juliol passat es van complir 25 anys

de la firma del primer acord entre l'Església catòlica a Espanya i l'Estat espanyol, després de la renúncia del dret regi a la presentació de candidats a l'episcopat i la també renúncia, de part de l'Església, del fur eclesiàstic. En el marc commemoratiu d'aquesta efemèride, es va inscriure la visita institucional que els Reis d'Espanya van fer a la seu de la CEE el 20 de novembre passat.

(Informació elaborada pel Servei d'Informació de l'Església catòlica)

Catalunya

Centenari del naixement del fundador de l'Opus Dei

■ Eucaristies a les quatre capitals de província catalanes

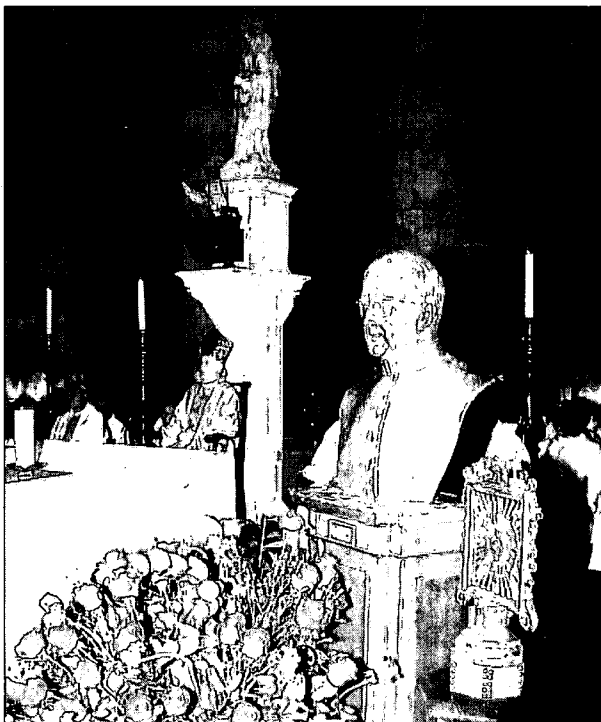
BARCELONA.— A les quatre capitals de província de Catalunya es van celebrar eucaristies solemnes el dimecres 9 de gener per commemorar el centenari del naixement del beat Josepmaria Escrivà de Balaguer. El cardenal Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona, va oficiar una missa a la basílica de Santa Maria del Mar; Mons. Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Tarragona, a la catedral; Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, bisbe de Lleida, també a la catedral, mentre que Mn. Joaquim Villanueva va oficiar l'eucaristia a l'església de Sant Feliu de la capital gironina.

Més de 4.000 fidels van assistir a la celebració eucarística a la basílica de Santa Maria del Mar de Barcelona. El cardenal Ricard Maria Carles va recordar el missatge del beat Josepmaria, que «fou un instrument de Déu per recordar-nos que els laics, tots els cristians corrents, heu de manifestar també la nostra fe, aixecant avui i en el nostre món l'Església de Déu, i heu de fer-ho amb obres magnànimes en servei dels homes, començant pels més necessitats». Tot glosant l'evangeli de la pesca miraculosa, el cardenal va convidar els assistents a «redescobrir la plena vocació cristiana dels laics» i va afirmar que «les situacions humanes d'injustícia, de manca de pau, de violència, de pobresa, de marginació,

d'insolidaritat, d'abandonament, cal omplir-les amb el treball dels qui som aquí!».

D'altra banda, l'arquebisbe de Tarragona i primat, Mons. Lluís Martínez Sistach, va presidir una eucaristia a la catedral de Tarragona, i va recordar «la intuïció del beat Josepmaria sobre el paper decisiu dels laics a l'Església, confirmat pel Concili Vaticà II». Després va dir que «el beat recordava que Déu crida els laics a la santificació de la vida corrent i a donar testimoni de la seva vida i de la seva professió, en les quals pot trobar la plenitud cristiana».

També a Lleida, ciutat on el beat Josepmaria Escrivà tenia els seus orígens familiars, es va celebrar una eucaristia a la catedral, presidida pel bisbe Mons. Francesc Xavier Ciuraneta. A l'homilia va recordar «els episodis entranyables que el beat va viure a casa

La celebració de Barcelona va tenir lloc a Santa Maria del Mar.

nostra, com quan de petit venia a examinar-se a Lleida», o quan va morir la seva mare mentre ell predicava a Lleida uns exercicis espirituals als sacerdots. Mons. Ciuraneta va recordar que el missatge fonamental del beat Josepmaria Escrivà és «la crida universal a la santedat i a l'apostolat. La inquietud per la santedat, que Déu va posar en el seu cor, la va reconèixer com un missatge de Déu per a tothom», i va afirmar que «les paraules de Crist "sigueu perfectes com el meu Pare celestial és perfecte" van dirigides a les dones i als homes de tota condició que viuen enmig del món».

L'església de Sant Feliu de Girona plena també va ser el marc que va acollir l'eucaristia per commemorar l'aniversari del beat Josepmaria Escrivà. Va ser presidida pel prevere de l'Opus Dei Mn. Joaquim Villanueva. (C.C.)

Sant Feliu de Girona es va omplir de fidels per commemorar l'aniversari.

GIRONA

Varietat d'opcions per construir la unitat

GIRONA/L'ESCALA.— Amb motiu de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians, diverses comunitats cristianes han organitzat actes a la diòcesi de Girona. El de més tradició és l'encontre de la parròquia de Sant Pere de l'Escala amb la comunitat Baptista. Enguany serà el dia 24 a les 20.30 h a la Sala d'Actes de l'Ajuntament, i es tractarà de la presentació del llibre *Història dels Baptistes a Catalunya*, de Pere Bonet, per donar a conèixer la tradició evangèlica. La comunitat de l'Escala és una de les més antigues, ja que va ser fundada el 1883.

A la ciutat de Girona la parròquia de Vista-alegre acollirà la comunitat metodista el 2 de febrer a les 20.30 h, i tornaran la visita l'endemà a les cinc de la tarda als locals de l'església evangèlica del carrer del Carme. L'apostolat de l'Oració convoca, com des de fa anys, l'octavari per la unitat durant la missa de les set del vespre al Sagrat Cor. En aquest marc, diumenge 13 de gener el bisbe Carles Soler Perdiguó va presidir l'eucaristia i va predicar. (G.F.)

Traspàs de Mn. Joan Pagès

OLOT.— Mossèn Joan Pagès va morir amb 81 anys el 12 de gener passat a Olot, la seva ciutat natal. Des de la seva ordenació sacerdotal, el 1946, va ser vicari de Salt i seguidament de Camprodon. També va ser regent de Constantins i encarregat de les Serres el 1948. El gruix del seu ministeri el va desenvolupar a les Preses, primer com a ecònom i a partir del 1985 com a rector fins a la seva jubilació, el 1999. Els tres darrers anys els va passar a la residència sacerdotal Bisbe Sivilla de Girona. El 14 de gener Mons. Carles Soler, bisbe de Girona, va presidir els funerals per Mn. Joan Pagès al centre cultural de les Preses, a causa de les obres de rehabilitació de la parròquia. (G.F.)

El beat Josepmaria i Lleida

Més de 800 fidels van omplir de gom a gom la catedral de Lleida en la solemne eucaristia commemorativa del centenari del naixement del beat Josepmaria Escrivà, fundador de l'Opus Dei, que va tenir lloc el 9 de gener passat.

El vicari general de la diòcesi, Joan R. Ezquerro; el degà del Capítol de la Catedral, Josep M. Quintillà, i dotze preveres més diocesans i de la prelatura de l'Opus Dei a Lleida concelebraren l'eucaristia presidida pel bisbe de la diòcesi, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, que en l'homilia va evocar els orígens lleidatans de la família d'Escrivà: «Ell sempre va recordar amb orgull els orígens lleidatans de la seva família i va viure a casa nostra episodis entranyables, com quan de petit venia a examinar-se a la nostra ciutat. Tampoc no va oblidar mai aquelles passejades pels Camps Elisis i altres esdeveniments decisius de la seva vida.»

El bisbe Ciuraneta va recordar com l'any 1941 el beat Josepmaria va venir a Lleida convidat pel bisbe per predicar els exercicis espirituals als sacerdots i va deixar la seva mare malalta a Madrid: «Ella sabia que el seu fill feia un gran sacrifici en deixar-la, però sempre cercava de fer el que Nostre Senyor li demanava, i que, en el seu amor apassionat per l'Església, prioritzava, sobretot, la formació dels sacerdots. Davant la imatge de la Mare de Déu va predicar amb passió sobre la missió de la mare del sacerdot. En acabar, el bisbe li va donar la notícia: havia mort la seva mare. Va entendre que Déu volia que oferís aquell sacrifici precisament pels sacerdots. Va plorar com un xiquet, buscant el consol en l'abandonament total a la voluntat de Déu.»

El bisbe de Lleida va prosseguir la seva homilia tot assenyalant que el beat Josepmaria va obrir durant la seva vida el cor de bat a bat a Jesucrist i, per això esdevingué testimoni de l'amor del pare Déu. «I per això, l'Església és a punt de canonitzar-lo», va asseverar, per afegir: «Ell va acceptar generosament els requeriments que el Senyor li va fer al llarg de la seva vida i, així, de la mà del pare Déu, va poder guiar milers de persones cap a Jesucrist. Aquest va ser el seu missatge fonamental: la crida universal a la santedat i a l'apostolat.»

El bisbe Ciuraneta va acabar la seva homilia convidant els fidels a seguir l'exemple del beat Josepmaria, «per ser cada dia millors servidors de l'Església en aquesta vocació de viure, amb amor, les circumstàncies de la vostra vida, i concretament la vostra secularitat; el fet de viure enmig del món, situació que us dona matèria abundant per a la vostra santificació. Al món heu de portar el Crist Salvador, com va fer el beat Josepmaria, que va ser un contemplatiu itinerant».

Finalitzada la concelebració i mentre es va cantar el *Virolai* en honor de la Mare de Déu de Montserrat, els fidels passaren a venerar la relíquia del beat, alhora que rebien un recordatori del centenari. Ja en entrar al temple havien rebut un llibret per seguir la missa, dignament editat, que incloïa fins i tot una reproducció dels *Goigs a Llaor del beat Josepmaria Escrivà*: «Cal seguir el diví voler / En el fer de cada dia: / Així ho féu Josepmaria / Escrivà de Balaguer.»

Jordi Curcó

Catalunya

La provincial de les escolàpies María Ester Martínez recorda emocionada la canonització de Paula Montal

«La formació com a dona continua sent necessària»

BARCELONA.—Figueres, Arenys de Mar, Sabadell, Igualada, el Vendrell, el Masnou... De mica en mica, pas a pas, Paula Montal (1799-1889) va edificar per tota la geografia catalana, i més tard l'espanyola, una xarxa d'escoles per a la formació humana, cristiana i cultural de la dona, ahora que va fundar l'Institut de Filles de Maria, religioses de les Escoles Pies. Les xifres actuals són de 800 escolàpies presents en dinou països i al càrrec d'un centenar d'escoles. María Ester Martínez, al capdavant de la província

que comprèn Catalunya, València i Balears, a Espanya, i fora, Senegal i la República Dominicana, s'emociona encara quan recorda el 25 de novembre passat a Roma, quan Joan Pau II va proclamar la santedat de Paula Montal de Sant Josep de Calassanç. Es tracta, com Mons. Jaume Camprodon es va encarregar de ressenyar, de la primera dona del santoral diocesà de Girona, diòcesi on va néixer i on va dipositar la llavor de la seva inspiració apostòlica.

María Ester Martínez fa un any que és provincial.

—Imaginem que van ser molts els moments de gran emoció i d'acció de gràcies viscuts amb motiu de la canonització de Paula Montal.

—Les escolàpies, efectivament, ho hem viscut amb molt d'agraïment. D'alguna manera, la canonització de la fundadora és com una confirmació que el camí emprat és un camí de santedat, una manera de respondre al Senyor la crida que ens fa a tots a ser sants; sants com el Pare celestial. Aquesta confirmació, doncs, l'agraïment i m'atreiria a dir que motiva també una profunditat molt més forta en la vida de la mare Paula, una vida molt normal que pot ser imitada per totes, perquè va viure la vida d'escolàpia, amb la característica singular que va ser fundadora. La seva vida es va desenvolupar al col·legi, com es desenvolupa la vida de la majoria de les escolàpies. D'altra banda, hem viscut la canonització amb molta il·lusió, tot reconeixent que les escolàpies d'avui som lesafortunades de viure aquest esdeveniment: Les anteriors van preparar el camí en el moment que es va decidir introduir la causa de beatificació; ara a nosaltres ens toca viure-ho, mentre que les futures escolàpies ho recordaran a partir del rastre que nosaltres els deixem.

—Quina era la situació de la dona a principis del segle XIX, quan Paula Montal va començar a treballar per la seva dignitat?

—La situació de la dona era molt lamentable. En realitat era la mestressa de casa, que tenia fills i se'n feia càrrec, però d'ella, se'n preocupaven ben poc. De fet, a Arenys de Mar hi havia l'escola de nens, però les nenes havien de conformar-se amb l'educació que els transmetia la família. La majoria no sabien llegir ni escriure. En el moment del desenvolupament industrial de Catalunya, les dones també treballaven en la indústria i eren víctimes de molts abusos, en l'àmbit laboral i en tots els camps. Va ser el que va captar la mare Paula i per això va dedicar tota la seva vida a la formació de la nena, però amb la mirada posada en la dona, perquè el seu lema, que ens ha estat transmès, sempre va ser: «Vull salvar les famílies tot ensenyant les nenes.» Per això, penso que, tot i que educava la nena, la seva mirada la tenia posada en la dona.

—La de Figueres ostenta el títol de

primera escola fundada per santa Paula Montal l'any 1829. Com van ser els inicis?

—El motiu de la seva fundació no està gens clar. El corrent que potser té més força entre nosaltres és que la mare Paula va anar

Mare Paula Montal.

a Figueres per iniciativa personal, motivada potser perquè ella tenia com a director espiritual un caputxí que havia estat traslladat a la capital de l'Alt Empordà. Ella ja sabia llegir i escriure i, a més, va començar a ensenyar el que sabia, a fer puntes de coixí, tot i que existeixen documents que confirmen que ella va seguir la seva formació permanent ja a Figueres i existeix, per exemple, el nom del professor que li donava classes de matemàtiques. Amb això vull dir que, tot i que va començar ensenyant puntes de coixí, ben aviat va ampliar la formació de les nenes i, per descomptat, la va igualar als plans d'estudi que hi havia per als nens i, fins i tot, la va superar en alguns aspectes.

—Quines dificultats afegides a les que es va trobar Paula Montal ofereix avui dia l'educació?

—Els col·legis ofereixen dificultats per diverses raons. En primer lloc perquè dedicar-nos a qui a nosaltres ens agradaria a vegades no és possible perquè econòmicament no podem. No obstant això, potser la dificultat més gran ve de les característiques

de la societat d'avui: la idea que hi ha de la persona, la poca dedicació als infants... Sabem que moltes famílies no els dediquen l'atenció que cal. Encara que les seves necessitats físiques estiguin molt ateses, alguns es troben abandonats quant al desenvolupament de la persona com a tal. Però malgrat totes les dificultats, educar és molt gratificant i pensem que estem contribuint al millor que es pot contribuir, que és a la formació de les persones i que es reconguin com a fills i filles de Déu. Veure el creixement de la persona amb què tractes tots els dies és molt gratificant.

—Ara que des de fa anys les escoles van passar a ser mixtes i que la dona continua ascendint en les seves cotes d'igualtat amb els homes, on queda el carisma de santa Paula Montal centrat en la promoció de la dona?

—Certament, la situació de la dona avui no és la del segle passat, però la dona continua sent utilitzada en moltes ocasions i no té un alliberament total. La seva formació com a dona, per tant, continua sent necessària. Els nostres col·legis estan oberts a nens des de fa anys i una preocupació nostra ha estat sempre la coeducació, perquè com a persones l'home i la dona requereixen una educació específica. Potser en aquest moment no tenim del tot definit en plans la manera de fer-ho, però cada vegada es valora més el tracte i l'educació personal de cadascun

dels alumnes, i és aquest tracte personal el lloc on pot fer-se més incidència en l'ésser específic de la nena com a dona i en l'ésser específic del nen com a home. Mai no podem dir que som iguals, ho som pel que fa a la dignitat de la persona, però no som iguals pel que fa a la nostra manera de viure-la. D'altra banda, la setmana passada vaig arribar del Senegal i allà tothom té necessitat d'educació, tant homes com dones. I dic el Senegal, perquè és el darrer lloc on he estat, però també conec països d'Amèrica on la dona potser està fins i tot més maltractada.

—Va ser a Sabadell, el 1846, on Paula Montal va estructurar canònicament l'Institut amb l'espiritualitat de sant Josep de Calassanç. Per què se sentia tan identificada amb aquest sant?

—Algú ha definit la mare Paula Montal i sant Josep de Calassanç com a ànimes bessones, tot i que ell sigui molt anterior. Creiem que es va tractar d'una intuïció de la persona de Paula Montal, encara que sembla molt possible que contactés amb els escolapis a Arenys de Mar, atès que ells estaven presents a Mataró. És molt possible, doncs, que els conegués i que per referència d'ells marxés a Sabadell, on es va trobar amb el P. Agustín Casanovas, que va ser un dels que més la va ajudar.

Carme Munté

BALCLI'S

SALA DE SUBHASTES

DES DEL 1979

COMPREM AL COMPTAT

ANTIGUITATS, PINTURA S. XIX I XX

MOBLES, OBJECTES

JOIES, ARGENT I RELLOTGES

PISOS SENCERS

VISITES A DOMICILI

932 175 607

C/ ROSSELLÓ, 227 BARCELONA

Vic

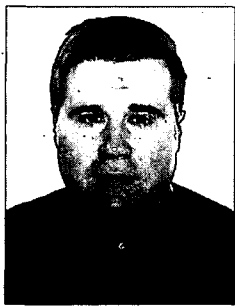
Dos nous preveres i un diaca

■ Tots tres porten ja a les seves espatlles una trajectòria de servei a la comunitat cristiana

VIC.— Des del 23 de desembre passat el bisbat de Vic compta amb tres nous mossens, dos preveres i un diaca, que han decidit respondre a la crida de Crist a través de l'orde ministerial. Són els preveres Josep Molist i Enric García i el diaca Ramon Casademunt. Tots tres porten ja a les seves espatlles una trajectòria de servei a la comunitat cristiana.

En el cas de Josep Molist i Rifà, fill de Sant Hipòlit de Voltregà, va ser ordenat diaca fa deu anys a la parròquia de Crist Rei de Manresa i actualment ofereix serveis pastorals a la parròquia de Sant Jaume de Calaf. Enric García, que és diaca des de la tardor de l'any 2000, fa tasques pastorals i parroquials a les dues parròquies de Torelló, Sant Feliu i Mare de Déu de Montserrat.

García, nascut a Campdevànol l'any 1973, va sentir ben aviat la crida a la vocació religiosa i, després d'estudiar EGB als Salesians de Ripoll, ja va ingressar al Seminari Menor de Vic. Posteriorment va estudiar teologia i filosofia a la Facultat de Teologia de Catalunya. De la seva banda, Ramon Casademunt és membre de la congregació de Sant Felip Neri de Vic. És llicenciat en

El diaca Ramon Casademunt.

prehistòria i s'ha dedicat professionalment a les arts gràfiques. El 6 de novembre passat va complir 41 anys.

La cerimònia d'ordenació, presidida pel bisbe de Vic, Mons. Josep M. Guix, va tenir lloc a la catedral de Vic amb la presència d'un centenar de capellans i nombroses persones, familiars i amics, que van voler acompanyar els tres ordenands.

En la celebració, que va durar dues hores i va ser acompanyada de la música en viu al piano, Mons. Guix va recordar les definicions que dels deixebles de Crist fan les Escripures i va fer un recorregut per l'evolució que han seguit al llarg dels 2.000 anys de l'era cristiana.

L'ordenació de dos preveres i un diaca és una bona notícia en un moment de crisi

Els nous preveres Josep i Enric.

vocacional que, any rere any, fa disminuir la mitjana d'ordenacions a totes les diòcesis catalanes, situada en els disset sacerdots l'any. Al bisbat de Vic, la mitjana és lleugerament superior a un capellà cada any si es contemplen els últims trenta anys, però és inferior si el període que es té en compte són els últims deu anys.

Fàtima Alemany

Fotos: Full Diocesà de Vic

Concert pro obres de Sant Esteve de Tavèrnoles

TAVÈRNOLES.— La parròquia de Sant Esteve de Tavèrnoles, al bisbat de Vic, va organitzar, el dissabte dia 12 de gener, un concert per recaptar fons per a les obres de restauració de la teulada de l'església, que van tenir un cost de tres milions de pessetes.

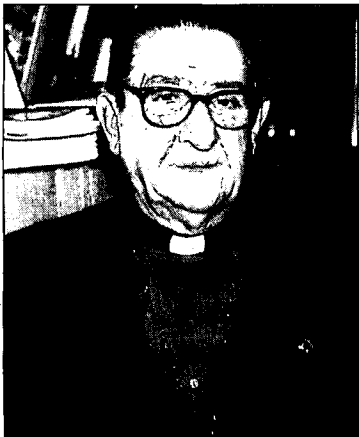
Les obres, que es van portar a terme la primavera passada, han consistit a col·locar un suport tipus ganxo a cada teula amb la finalitat d'evitar el despeniment. La forta inclinació de la teulada i l'acció de les tempestes i ventades havien afectat l'estructura fins al punt de fer caure les teules i provocar degoters a l'interior de l'església.

El concert, que va oferir el Petit Cor de Cambra sota la direcció de Paco Castelló, va presentar un repertori format per cançons i nades populars i valsos amorosos de Johann Brahms, a canvi d'una aportació mínima de sis euros (mil pessetes), que es podia completar amb donatius de caràcter voluntari. El finançament s'acabarà de completar amb la col·laboració dels fidels, a través de les col·leccions del diumenge, i de l'Ajuntament de Tavèrnoles, que té previst lliurar una subvenció.

A la petita església de Sant Esteve de Tavèrnoles, d'estil romànic, s'hi accedeix per una escala de grans de pedra. A més de la teulada, en un futur caldria intervenir el campanar, que presenta forats i esqueis, i pintar l'interior de l'església.

Actualment, a Sant Esteve de Tavèrnoles s'hi diu missa o es fa la celebració de la paraula cada dos diumenges alternativament, a un quart d'una del migdia. També s'hi diuen misses el dia de Sant Esteve i per Festa Major, i en les festivitats dels patrons relacionats amb la parròquia: sant Isidre, sant Antoni i sant Baldiri. (F.A.)

Mons. Deig, protagonista del pregó de Nadal

VIC.— Ser pregoners del Nadal va ser l'eix central del pregó que el bisbe emèrit de Solsona Antoni Deig va pronunciar el 21 de desembre passat a la sala de la Columna de l'Ajuntament de Vic, convidat per l'Agrupació de Pessebristes de Vic, que cada any organitza una exposició de diorames al sotacloastre de la catedral.

Mons. Deig va posar en relleu diverses maneres d'actuar de pregoner, en aquest sentit va referir-se a l'Advent com el gran pregó de Nadal, i a Joan Baptista com a precursor del Senyor.

La figura de Mn. Cinto Verdager va ser recordada pel bisbe Deig a través del recull editat pel qui, en vida, va ser consiliari de l'Agrupació

de Pessebristes de Vic, Mn. Lluís Alemany, el qual «va escollir deu temes de la molta poesia de Verdager dedicada a Jesús Infant i els va reunir en un llibre».

Finalment, el bisbe emèrit va recordar que Jesús «va venir, encara ve i encara vindrà», i es va convertir ell mateix en pregoner del Nadal, fet que va reafirmar amb el convenciment que «ara vivim en l'esperança d'un Senyor que també vindrà, però això les nostres pregàries han d'estar amarades d'espera. Peregrinem a la terra fins que ell torni, quan Déu serà tot en tots...», per això va encoratjar a «fer més vigilant la nostra vivència de l'amor a Déu i als germans». (F.A.)

GIRONA

El curs d'educació social tracta l'ètica del treball

GIRONA.— El dilluns 14 de gener passat va començar al Seminari de Sant Martí el quart curs sobre educació social de la fe organitzat per Càritas i l'arxiprestat de Girona-Salt. Pere Domènech, vicari episcopal, va explicar que aquesta proposta formativa va començar amb l'objectiu de «tocar qüestions frontereres» i no s'hi esperava una assistència superior de vint persones. En canvi, els organitzadors van quedar sorpresos per una assistència que aquest any va superar la setantena de participants.

La temàtica de les conferències tracta diverses qüestions però enguany es posa un accent especial en el món del treball i en la seva relació amb l'ètica. El professor de Dret del Treball a la Universitat de Girona Eduard Rojo va començar el cicle amb una reflexió sobre el món del treball amb una consideració per les seves funcions de socialització i exclusió. Segons Domènech, aquesta aportació es completa amb l'anàlisi de les queixes que arriben a la Sindicatura de Comptes, a càrrec de Lluís Solà.

A més, el sacerdot i sociòleg Joaquim Cervera donarà una visió des de les transformacions de la societat i els beneficis i desigualtats provocats per la globalització. El curs també proposa sessions sobre interculturalitat, educació i marginalitat. Les conferències són obertes i es fan els dilluns fins al 18 de febrer. (G.F.)

Desena edició del certamen Església Viva

GIRONA.— El certamen Església Viva, que organitza el Departament de Ràdio del bisbat de Girona, celebra el desè aniversari i així es consolida com una cita literària important en la qual participen una mitjana de cinquanta participants que opten a un premi de 210 euros i l'emissió radiofònica de la narració guanyadora. El termini per presentar els originals és el 4 de febrer.

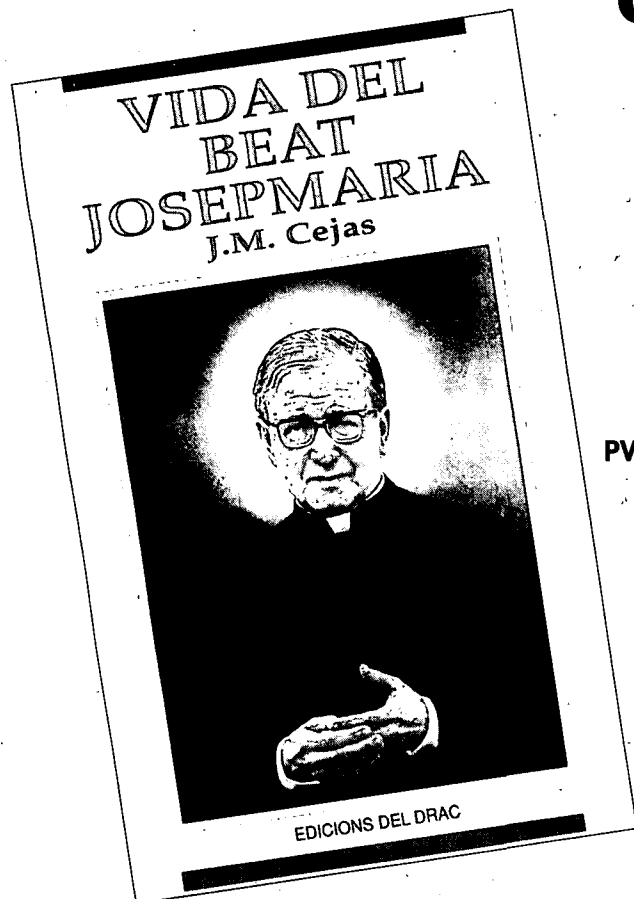
Àngel Rodríguez, director del programa que dona nom al certamen, explica que el concurs va començar com una oportunitat de permetre la participació dels oients, però ràpidament es va convertir en un certamen literari. «La intenció —explica Rodríguez— és estar oberts a persones que amb un sentiment de fe es puguin expressar a través de la literatura, però

no busquem sermons, sinó narracions o contes.»

Entre els guanyadors hi ha el periodista Pere Madrenys (1998), Rosalina Carreras, secretària de l'alcalde de Figueres (1997), o Rosa Maria Piquer, que formava part de la comunitat cistercenca de Cadins i que actualment participa en una experiència monàstica al Mas Blanc, a la diòcesi de Vic (1999).

El certamen porta el subtítol de «Memorial Josep Pont» en homenatge del que va ser delegat diocesà de Mitjans de Comunicació Social i gran impulsor del Departament de Ràdio, que va morir el 1995. Actualment el bisbat de Girona produeix tres programes que s'emeten per més de vint emissores, a més de la gravació de la glossa dominical del bisbe. (G.F.)

Centenari naixement Josepmaria Escrivà de Balaguer 1902-2002

PVP 950 ptes..
5,70 €

PVP 1.850 ptes..
11,12 €

PAPERS D'ESPIRITUALITAT

Ref.	Títol	PVP
PE.01	Com fer pregària	400 ptes. 2,40 €
PE.02	Com confessar-se bé	400 ptes. 2,40 €
PE.03	Com combregar bé	400 ptes. 2,40 €
PE.04	Quinze normes de pietat	400 ptes. 2,40 €
PE.05	Ens casem!	400 ptes. 2,40 €
PE.06	Aviat batejarem!	400 ptes. 2,40 €
PE.07	Ja ens fa la Primera Comunió!	400 ptes. 2,40 €
PE.08	El matrimoni de Maria i Josep	400 ptes. 2,40 €
PE.09	Devocions marianes	400 ptes. 2,40 €
PE.10	Sense por a la vida ni a la mort	400 ptes. 2,40 €
PE.11	Crida al sacerdoci	400 ptes. 2,40 €

MEDITACIÓ

Ref.	Títol	PVP
MD.01	Parlar amb Déu, volum 1	1.900 ptes. 11,42 €
MD.02	Parlar amb Déu, volum 2	2.280 ptes. 13,70 €
MD.03	Parlar amb Déu, volum 3	2.750 ptes. 16,53 €
MD.04	Parlar amb Déu, volum 4	(en preparació)
MD.05	Parlar amb Déu, volum 5	2.400 ptes. 14,42 €
MD.06	Parlar amb Déu, volum 6	1.900 ptes. 11,42 €
MD.07	Parlar amb Déu, volum 7	(en preparació)

CATEQUESI

Ref.	Títol	PVP
CT.01	Catequesi a casa, volum 1	750 ptes. 4,51 €
CT.02	Catequesi a casa, volum 2	750 ptes. 4,51 €
CT.03	Catequesi a casa, volum 3	750 ptes. 4,51 €
CT.04	Catequesi a casa, volum 4	750 ptes. 4,51 €
CT.05	Vaig a missa	300 ptes. 1,80 €

EDITORIAL ALBADA, S.L.

Tel. 93 788 27 12 — Fax 93 735 13 45

Distribueix: Rafel Dalmau, tel. 93 317 33 38

Parroquies, llibreries, col·legis de Catalunya, València i Balears.

Els interessats a vendre les nostres col·leccions poden dirigir-vos a:

■ Llibreria La Formiga d'Or
Barcelona Tel. 93 302 24 31

■ Llibreria Claret
Barcelona Tel. 93 301 08 87

■ Llibreria Garbí
Barcelona Tel. 93 217 54 08

■ Llibreria Balmes
Barcelona Tel. 93 317 94 43

■ Llibreria PPC
Barcelona Tel. 93 317 29 39

■ Llibreria Paulinas
Barcelona Tel. 93 301 14 88

■ Llibreria San Pablo
Barcelona Tel. 93 268 12 54

■ Llibreria Daina
Badalona Tel. 93 384 61 58

■ Llibreria Roca
Manresa Tel. 93 872 11 25

■ Llibreria Sabadell
Sabadell Tel. 93 726 05 70

■ Llibreria Egara
Terrassa Tel. 93 788 13 49

■ Llibreria Empúries
Girona Tel. 97 220 34 29

■ Llibreria Rondalles
Lleida Tel. 97 226 71 04

■ Llibreria Bonet
Santa Coloma de Queralt
Tel. 97 788 04 08

■ Llibreria Paulinas
València Tel. 96 392 28 46

Tortosa

Ordenació del primer diaca permanent

TORTOSA.— El diumenge 27 de gener, a les cinc de la tarda, rebrà el diaconat permanent Llorenç Callau Borràs. L'ordenació és especialment significativa perquè serà la primera a la diòcesi després de la reinstauració pel Concili Vaticà II.

Llorenç Callau, en el moment de rebre l'acolitat.

El candidat ha superat el tram de les proves de formació tant teòriques com pastorals. Aquestes últimes les ha dut a terme a la Delegació d'Economia del bisbat, així com ha fet altres serveis a les parròquies de Masdenverge, Arnes i Vinallop. Confessa que des de petit ha estat sempre servint diferents comunitats. Es tracta d'un prejubilat —ara té 59 anys—, casat i avi d'un nen. Va néixer a l'Ametlla de Mar i és veí de Tortosa.

D'altra banda, en la solennitat de l'Epifania, el rector de la parròquia Mare de Déu dels Dolors de Tortosa, Mn. José Insa, va fer públic el nom d'un altre candidat, molt conegut i valorat a Tortosa ciutat i diòcesi. Es tracta de Jesús Cid i Xutglà, que ha estat durant molts anys responsable de la Delegació diocesana de Pastoral Familiar. Casat amb Conxa Aranda, tenen tres fills i un nét.

Nascut a Tortosa fa 56 anys, Jesús Cid té el títol de peritatge tècnic en la branca d'electricitat. Va aprovar també els tres cursos de formació eclesialística a l'Institut diocesà de Teologia per a Laics.

En cercles eclesials hom pensa que hi ha més candidats diaconables, casats o no, a les tres zones pastorals de la diòcesi. Serien militants de base que encaixarien bé amb el perfil diaconal: maduresa de fe, formació acumulada, disponibilitat de servei, virtuts de convivència...

J. Blanc i Bahima

La tómbola de la fira de Móra, tota una tradició.

Gairebé onze mil euros per a Mans Unides

MÓRA-TIVISSA.— Recentment, l'arxiprestat de Móra-Tivissa ha entregat a la Delegació diocesana de Mans Unides 10.818,22 euros (1.800.000 pessetes) per a l'objectiu assumit el curs passat. Aquesta quantitat supera la de l'any anterior i és fruit de l'esforç unitari de tot l'arxiprestat. Tots els anys, l'última setmana d'octubre i amb motiu de la popular Fira de Móra la Nova totes les parròquies regalen queviures, roba i altres objectes per a la tómbola instal·lada al saló parroquial. Molts visitants de la fira compren bolets i a canvi la sort es vesteix de festa i sorpresa. Es tracta d'un equip plural procedent de diferents pobles el que organitza la famosa tómbola. (J.B.B.)

La ràdio amable

Freqüències

- 106.6** Barcelona
- 93.7** Catalunya central
- 103.4** Girona
- 105.0** La Seu d'Urgell
- 107.5** Andorra

Missions

TARRAGONA

La missió «ad gentes» i l'Església a Espanya

Era el mes de novembre del 1979 quan l'Assemblea Plenària de l'Episcopat espanyol feia públic el document *Responsabilitat missionera de l'Església espanyola*, on recollia els ensenyaments del decret *Ad gentes* del Concili Vaticà II i de l'exhortació apostòlica de Pau VI *Evangelii nuntiandi*.

Actualment, tenint present la *Missió del Redemptor* i la *Cooperació missionalis* de Joan Pau II, el 24 de juny del 2001, festa de la nativitat de sant Joan Baptista, la Comissió Episcopal de Missions ens oferia el document *La Missió ad gentes i l'Església a Espanya*: «La Comissió Episcopal de Missions i Cooperació entre les Esglésies, considera que l'Església espanyola ha d'impulsar una forta acció missionera, dins del dinamisme pastoral, al començament d'un nou mil·lenni.» Segons ens diu la mateixa Comissió Episcopal, vol adreçar la seva paraula «al Poble de Déu, en general, a fi d'ajudar-lo a viure en el convenciment que ser membre de l'Església és ser essencialment missioner».

Així s'adreça:

Als laics, per avivar en ells la responsabilitat missionera i la disponibilitat per ser enviats a anunciar l'Evangelí, si aquesta és la vocació a la qual són cridats per Déu; als joves, que estiguin atents a la crida del Senyor, que els convidi a ser «sentinelles del demà»; als nens, a fi que vagin col·laborant en l'acció missionera de l'Església i s'interessin pels qui encara no tenen la sort de conèixer Jesús; a les famílies, que estiguin obertes a una col·laboració més efectiva amb la missió *ad gentes* i a la cultura de la vida.

Als malalts, a fi que s'uneixin a l'Església sofrent que ofereix la seva vida per a la salvació de tots; a les persones consa-

grades, que continuïn fent present els valors del Regne, segons el seu propi carisma i les necessitats importants de l'Església, en els llocs i àmbits més necessitats; als seminaristes, que mostrin la seva disponibilitat a donar la seva vida per l'anunci de l'Evangelí a altres països.

Als sacerdots, que estiguin disposats a anar on siguin més urgents les necessitats de l'Església; als missioners, que continuïn testimoniant amb la seva vida la donació als més necessitats; als bisbes, per ajudar-los a considerar que, tot i les necessitats diocesanes, es necessari continuar cooperant amb altres Esglésies.

Diu el document: «La fidelitat al manament missioner del Senyor i a l'ensenyament de l'Església ens exigeix atendre amb diligència la necessària animació i cooperació missionera en la pastoral ordinària. Però ens ho demana, sobretot, el bé de cada comunitat cristiana, la revitalització de la qual passa per un més gran compromís amb l'acció evangelitzadora de l'Església.»

Feta la introducció el document es presenta en quatre capítols:

1. Una Església missionera.

El primer d'aquests capítols, subdividit en cinc apartats, ens vol ajudar a descobrir «com el manament missioner del Senyor té la seva darrera font en l'amor etern de la Santíssima Trinitat: la missió del Fill

i la missió de l'Esperit Sant segons el pla de Déu Pare. I el fi últim de la missió no és altre que fer participar els homes en la comunió que hi ha en el Pare i el Fill en el seu Esperit d'amor. Portar a terme el disseny salvífic de Déu a favor de la humanitat pertoca a l'essència de l'Església que peregrina per la història sortint a l'encontre de l'home per oferir-li la salvació».

2. L'Església a Espanya i la missió ad gentes.

En tres apartats ens presenta el rostre missioner de l'Església de casa, assenyalant la seva presència als cinc continents... En un dels seus apartats es fixa en un fenomen que comença a ser habitual al nostre país: «Els moviments migratoris», i ho fa tot fent-se ressò de la carta del Papa *La missió del Redemptor*: «Són molts els emigrants que van arribant i ho faran en més gran nombre els propers anys, tant al nostre país com a la Unió Europea. Respecte a ells, s'han d'adoptar des d'ara noves actituds fonamentalment de caire missioner.» Demana tenir en compte totes les realitats humanes i establir camins de diàleg.

3. Vers una pastoral de la missió.

Assenyalant estaments i camins per implicar-se en la tasca missionera: «La novetat i la radicalitat de la urgència missionera exigeix una seriosa atenció pastoral, tant des de la perspectiva de la missió universal, com des de l'específica de la missió *ad gentes*. Si l'Església és missionera per naturalesa (RM.62), pertoca a la seva pròpia essència acollir i transmetre a tots els homes la salvació. Aquest compromís missioner pertoca a tots i a

cadascun dels membres del poble de Déu.»

4. Projectes i activitats.

«La responsabilitat dels bisbes, en el marc de la Conferència Episcopal (i de la Comissió Episcopal de Missions), es concreta en l'animació i cooperació missioneres: suscitant, promovent i dirigint l'obra missional a les seves diòcesis, i fent present i visible l'esperit i el zel missional del Poble de Déu, de manera que tota la diòcesi esdevé missionera.» Suggereix diverses activitats que poden ajudar a l'animació missionera i descriu boniques realitats que van donant els seus fruits.

Segueix una conclusió

«... Cada Església particular, cada comunitat, cada associació i grup cristià ha de sentir aquesta corresponsabilitat missionera en el lloc on se situen, i cada cristià —sacerdot, religiós, religiosa i laic— té cada dia possibilitats inèdites per dur a terme la cooperació missionera en el sentit més ampli de la paraula.»

La Comissió Episcopal es fa ressò d'unes paraules del Papa: «El manament missioner ens introdueix al tercer mil·lenni convidant-nos a tenir el mateix entusiasme dels cristians dels primers temps. Podem comptar amb la força que ens dona l'Esperit del Senyor, que fou enviat per la Pentecosta i que ens empeny avui a avançar animats per l'esperança que no enganya.» El document acaba: «Encomanem a Maria, Estel de l'Evangelització, tots aquells que a l'Església treballen amb delit, a fi que l'anunci de la salvació de Crist arribi fins als extrems de la terra.»

Mn. Josep Pascual Palau

Sembradors d'estels

TARRAGONA.— Més de 500 nois i noies es van fer notar a l'interior de la catedral de Tarragona i més encara, quan en van sortir i es van escampar premeditadament pels carrers de la ciutat una tarda en vigílies de Nadal, a bona hora, tot desitjant a tothom un bon Nadal en nom dels missioners i missioneres. No és estranya l'exclamació d'agradable sorpresa per part de moltes de les persones que eren felicitades amb un adhesiu que se'ls col·locava a la solapa i que després de rebre una felicitació joiosa, i posar-se la mà a la butxaca, el noi o la noia alegrement els digués: «No, no de diners, res...!» Sí, amb tot, el desig d'un bon Nadal en nom dels missioners! A la catedral tingué lloc una senzilla i emotiva pregària entorn de la Paraula de Déu, per agrair el do del primer missioner, el Crist, i també la generositat d'aquells que l'han imitat i s'han «encarnat» en altres llocs, lluny de la pròpia terra i família, els missioners.

La pregària s'objectivà amb l'ofrena d'un cor pintat acompanyat d'una súplica. Les mans s'enllaçaren davant de Déu, amb el compromís sincer de treballar per un món més just... La llàntia encesa va ser

Carta dels nostres missioners

- Josep Cabayol Magrinyà, de la Riera, a Kampanga (Ruanda): «...Estem en mans de Déu..., motivats per l'Evangelí de Jesús, que fa que col·laborem amb Ell a escampar arreu on ens trobem la bona llum de l'amor de Déu a tothom.»
- Montserrat Tomàs Àvila, de Tarragona, a Caruaru (Brasil): «La paraula de Déu escoltada enmig del poble, en les comunitats de base, ens fa viure l'esperança i la fe que Ell arribarà a ser realitat a tot el món.»
- Júlia Foraster Roselló, de Montblanc, a Catabato (Filipines): «Tots som missioners. Des d'aquesta realitat del primer món, podeu establir ponts de solidaritat i pregar perquè Jesús toqui el cor de la gent jove i es decideixi a col·laborar en l'extensió del Regne aquí i a terres llunyanes.»

Els nens i nenes van felicitar el Nadal en nom dels missioners.

dispositada prop del dibuix del cor, com a signe d'estar a l'aguait i de deixar-se il·luminar pel Crist i alhora ser irradiadors de la seva claror. Les paraules de Sr. Arquebisbe van posar de manifest l'obra missionera de l'Església a través de missioners i missioneres de casa i d'altres indrets d'arreu. Tot això fou l'exponent d'un voler estar al costat d'aquells que amb la seva donació ens fan ben viva la realitat d'una

Església que camina i vol fer seva la pregària de Fructuós, d'estar a prop d'una «Església estesa d'Orient a Occident...».

Els nois i noies que hi van acudir amb els seus mestres i monitors, convocats per la Delegació diocesana de Missions eren dels col·legis Mare de Déu del Carme, Ensenyança, Sagrat Cor, Sant Pau, El Carme, Sant Domènec i Santa Teresa, tots ells de Tarragona. (J.P.P.)

Vetllar per la qualitat de vida de la gent gran

■ El Programa Quetzal, desenvolupat per Acfuc, va rebre el primer premi d'àmbit nacional del IX Premi de Voluntariat

L'Associació Catalana de Familiars, Usuaris i Col·laboradors de Centres Geriàtrics Assistits (Acfuc) és una entitat sense afany de lucre que va néixer el 1997 amb els objectius de vetllar per la qualitat de vida dels familiars ingressats en centres geriàtrics

assistits, oferir suport a les famílies davant de la difícil decisió que els suposa ingressar un ésser estimat en un centre geriàtric i sensibilitzar la societat en relació amb la problemàtica que pateix aquest col·lectiu.

«Davant del tràngol que suposa per a una família la difícil decisió d'ingressar un ésser estimat en un centre geriàtric, unes quantes persones vam decidir fa uns anys que calia posar fil a l'agulla per tal de donar respostes als problemes i interrogants que això planteja», explica M. Rosa Lunas, presidenta d'Acfuc. Un dels lemes de l'associació que la defineix molt bé és: «La vellesa no es cura. De la vellesa se n'ha de tenir cura.»

Acfuc, l'àmbit d'actuació de la qual és tot Catalunya, ofereix els serveis següents: defensa dels drets dels usuaris —i, si cal, dels seus familiars— davant dels organismes competents que en siguin responsables; informació sobre els equipaments geriàtrics a Catalunya; divulgació i conscienciació social pel que fa a la cultura de la vellesa a través de l'organització d'actes, conferències i campanyes; suport a qui assumeixi la guarda de fet de persones en procés d'incapacitació; col·laboració amb associacions i altres entitats vinculades al col·lectiu de geriatria assistida, i recull d'informació sobre investigació gerontològica.

Així mateix, Acfuc està constituïda com a institució tutelar de persones grans legalment incapacitades. Els receptors directes d'aquest servei són ancians susceptibles d'incapacitació, sense família o en situació de desemparament. Assumir la tutela suposa la defensa dels seus drets i deures, tan en l'aspecte personal com en el patrimonial. Acfuc aposta per una nova concepció positiva de la paraula «incapacitació», entenent-la com a «protecció

integral de la persona». Per això, l'associació disposa d'una comissió encarregada de vetllar per aquesta protecció integral: la comissió de tuteles.

Programa Quetzal

El 26 de novembre del 2001, dins del marc del Any Internacional del Voluntariat, va tenir lloc a l'Auditori l'acte de lliurament del IX Premi de Voluntariat que organitza anualment l'Institut Català del Voluntariat (Incavol). El Premi Voluntariat, que ja s'ha consolidat com un reconeixement a la tasca excepcional realitzada pel món associatiu, distingeix aquells projectes que contribueixen a fer una societat més justa i solidària.

L'Associació Catalana de Familiars, Usuaris i Col·laboradors de Centres Geriàtrics Assistits va ser l'entitat guardona-

da amb el primer premi d'àmbit nacional pel Programa Quetzal. La presidenta de l'Acfuc va recollir el guardó de mans d'Irene Rigau, consellera de Benestar Social i presidenta de l'Incavol. M. Rosa Lunas va dir en el seu parlament que el premi era fruit de l'estreta col·laboració de joves i grans per assolir un repte cabdal: treballar de valent per tenir cura de la vellesa.

El Programa Quetzal pretén integrar el voluntariat social dins dels centres geriàtrics i sociosanitaris amb la finalitat d'incorporar un plus de qualitat humana que complementi la feina que duen a terme els professionals i de millorar l'atenció dels residents en aquests centres. Pel que fa al nom del programa, cal dir que el quetzal és un ocell originari de l'Amèrica Central caracteritzat per una gran bellesa en el seu plomatge. Això no obstant, el

que el fa realment especial és el fet de ser l'únic ocell que no sobreviu en captivitat. «Quan una persona ingressa en un centre els seus lligams afectius i d'amistat s'afebleixen involuntàriament, així com la seva sensació de llibertat», diu M. Rosa Lunas. «És per això —afegeix— que el voluntariat social ha de contribuir a l'adaptació de l'usuari en el centre i a millorar-ne l'assistència integral.»

Vincles de col·laboració

Acfuc ha dissenyat tres projectes del Programa Quetzal: de dinamització i animació sociocultural, d'acompanyament afectiu, i d'estimulació cognitiva i psicomotriu. Estan pensats per cobrir les necessitats afectives, de relació, d'autoestima, d'entreteniment i d'autorealització dels residents. «El que fa realment interessant el Programa Quetzal és que per al seu desenvolupament està previst establir uns vincles de col·laboració a tres bandes: les administracions, la direcció dels centres i les famílies. Cal treballar en equip per tal de prolongar la llar dins del centre geriàtric», comenta la presidenta d'Acfuc.

Les administracions han de qualificar i potenciar els centres geriàtrics i sociosanitaris que acullen el Programa Quetzal i col·laborar en la formació dels equips de voluntaris. Per la seva banda, els directors dels centres han d'estimular la implantació del programa i aconseguir la màxima operativitat per part del personal intern que harmonitza els voluntaris i les famílies.

Acfuc té com a missió sensibilitzar tant les famílies dels usuaris, com la xarxa social i educativa de l'entorn veïnal de cada centre que estigui interessat en l'esmentat programa. «La nostra tasca ha de ser alhora generadora i servir de paraigua de voluntariat social per fer possible una més bona qualitat assistencial de la vellesa», afirma M. Rosa Lunas.

Miquel Àngel Codina

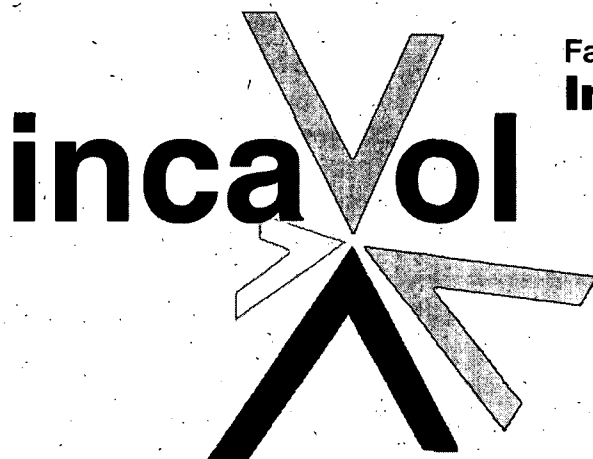

Activitat del Programa Quetzal que va tenir lloc el Nadal passat a la residència Yayo Toni de Fontpineda.

ACFUC
c/ CONSELL DE CENT, 226,
AT. 3A
08011 BARCELONA
TEL. 934 543 574
FAX 934 536 406
a/e: acfuc@hotmail.com

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

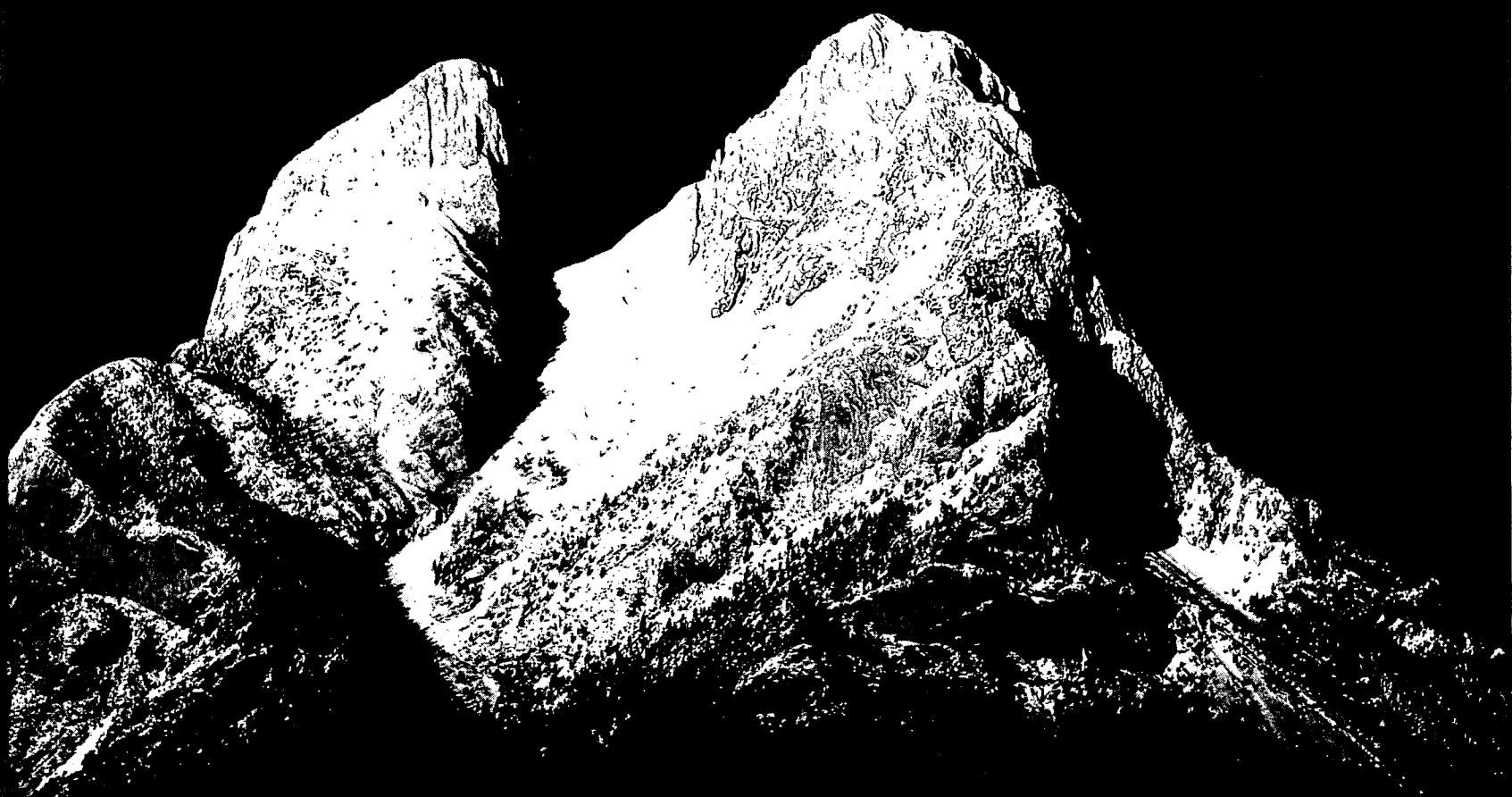
MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

Palau Robert

Centre d'Informació
Turística de Catalunya

EXPOSICIÓ

del 4 de desembre de 2001 al 30 de juny de 2002

l'ànima de la muntanya

Palau Robert
Centre d'Informació
Turística de Catalunya

Passeig de Gràcia, 107
08008 Barcelona
Tel. 93 238 40 00
Fax 93 292 12 70

www.gencat.es/probert

Horari de visita:

dilluns de 16 a 19,30 h
de dimarts a dissabte
de 10 a 19,30 h
diumenge i festius
de 10 a 14,30 h

Visites concertades:

telèfon de reserves
93 292 11 70

Com arribar-hi:

Metro: línies 3 i 5
(Estació Diagonal)

Ferrocarrils de la Generalitat;
Estació Provença

Autobusos: 6, 7, 15, 17, 22,
24, 28, 33, 34, 68 i T1

**Generalitat
de Catalunya**

Amb el patrocini de

**Mútua
General de Catalunya
FUNDACIÓ**

Ajudar els infants orfes de Bolívia

■ La parròquia de Sant Cristòfol, a Premià de Mar, duu a terme aquesta iniciativa

PREMIÀ DE MAR.— El Centre Cívic de Premià de Mar acull fins al 31 de gener l'exposició «Mou-te x Tarija», que té com a objectiu fonamental donar a conèixer a la gent el programa de cooperació que desenvolupa la parròquia de Sant Cristòfol amb l'orfenat Sagrada Família de la ciutat de Tarija (Bolívia). La Plataforma Mou-te x Tarija de la parròquia de Sant Cristòfol, a Premià de Mar, és l'organitzadora d'aquesta mostra. El proper 26 de gener, a les 19.00, tindrà lloc al Centre Cívic un xat obert amb els nens i les nenes de l'orfenat.

D'ençà que es va iniciar aquest projecte de cooperació, ara fa tres anys, són moltes les fites aconseguides. Els recursos obtinguts no tan sols cal quantificar-los des d'un punt de vista material o en diners, sinó també a través de col·laboracions, tant en l'àmbit personal com institucional.

L'estiu del 2001 es va produir un fet molt important per a la comunitat de Premià de Mar, així com per a la de l'orfenat Sagrada Família de Tarija. Un grup de sis joves d'entre 18 i 25 anys van participar directament en la vida dels vuitanta nens i nenes de l'orfenat mitjançant un camp de treball. Durant quaranta dies van conviure amb els infants. Els ajudaven a estudiar, preparaven un esplai i ajudaven en la construcció del nou orfenat.

«Fa quatre anys —explica Josep Manel Lahuerta, coordinador del projecte— la meva esposa i jo vam decidir adoptar un nen. En aquell moment ja teníem dos fills biològics. El nen, de cinc anys, vivia a l'orfenat Melvin Jones de Tarija, a Bolívia. Vam haver de viure quaranta-cinc dies en aquesta població per tal de completar tots el tràmits de l'adopció.» Josep Manel afirma que «la convivència amb aquells nens que somien amb uns pares i que viuen en unes condicions precàries va impulsar un canvi interior que ens va portar a intentar ajudar-los perquè la seva existència fos la millor possible. Des d'aleshores hem impulsat

juntament amb la comunitat cristiana de Sant Cristòfol, a la qual pertanyem, diversos sistemes per aconseguir el suport necessari per a l'orfenat. Ajudar és l'únic camí que ens va mostrar Crist».

Construcció d'un nou orfenat

L'actual edifici de l'orfenat es troba al centre de Tarija. Es tracta d'una construcció molt antiga, de l'any 1965, amb una capacitat prevista per a trenta nens i nenes, però que n'acull una vuitantena, i la demanda creix dia a dia. Això fa que visquin en una situació difícil, tot i els esforços de la comunitat de monges de les Germanes Serventes de Maria Immaculada que el porten. Fa més de cinc anys que s'està construint un nou orfenat als afores de la ciutat. Un espai que no sols tindrà una capacitat per a cent cinquanta infants, sinó que esdevindrà un centre de serveis mèdics i socials en un barri completament depauperat.

Actualment, a tot el departament de Tarija només hi ha dos centres d'atenció a infants, des de nounats fins als dotze anys, bàsicament per a orfes, abandonats i desprotegits. Les condicions de la infraestructura existent són inapropiades per a un bon funcionament que pugui proporcionar-los una formació i un creixement psíquic i físic adequats.

L'Ajuntament de Tarija ha cedit els

Joves de Premià de Mar van anar a un camp de treball a Tarija per conviure amb els infants.

terrenys del nou orfenat i s'encarregarà del manteniment de l'edifici, però de la construcció se n'ha desentès totalment. Tot s'està fent amb aportacions voluntàries. Actualment l'edifici nou està força avançat, però fan falta quatre milions de pessetes per finalitzar-lo (uns 24.000 euros).

Els objectius del programa són els següents: col·laborar en les tasques de la formació integral dels nens i nenes que acull l'orfenat; ajudar en la finalització de la infraestructura necessària i adequada per a la construcció de la Llar Sagrada Família; fer trameses periòdiques de farinetes perquè no els manqui mai un producte tan nutritiu i d'alt valor energètic, tan fàcil d'aconseguir en el nostre entorn i tan inassequible a Tarija, i engegar campanyes anuals amb caràcter monogràfic per complementar aspectes que sovint poden que-

dar en segon terme.

«Totes aquestes activitats ens han de servir per conèixer realitats diferents de la del nostre entorn i enriquir-nos com a societat, com a col·lectiu i com a persones», comenta Josep Manel Lahuerta. Hi ha la voluntat d'iniciar un intercanvi sociocultural entre les comunitats de Premià de Mar i de Tarija a partir d'un coneixement mutu i d'un creixement en tots dos sentits.

Tarija és una província situada al sud de Bolívia. La seva capital té 135.000 habitants. És una zona agrícola. Molta gent de la zona del Potosí, empobrida pel tancament de les mines, baixa a les valls, com la de Tarija, fugint de la misèria. El fet de no tenir terres els aboca a viure en barris marginals. Aquest fenomen dona lloc a un creixement urbanísticament desordenat semblant al barraquisme. (C.C.)

La campanya «Reis per a tothom» ha donat regals a mil persones

Ràdio Estel va emetre un programa especial el 5 de gener i, juntament amb el CCU, va recollir un munt de regals.

BARCELONA.— La campanya «Reis per a tothom», que organitzen cada any Càritas diocesana de Barcelona, Ràdio Estel i el Centre Cristià dels Universitaris (CCU), ha distribuït aquest any joguines a un total de 889 infants i obsequis a un centenar de persones grans. Pel que fa al repartiment infantil, s'han atès prop de 40 peticions. La dada més positiva, però, és la gran resposta en forma de voluntariat. Entre el 2 i el 5 de gener van passar per la seu del CCU (c/ Villarroel, 81 - Barcelona) uns 60 voluntaris per ajudar a preparar els regals i classificar-los per repartir-los entre la gent necessitada.

Aquesta iniciativa solidària anual consisteix en la

recollida de joguines noves i obsequis per a persones grans des de Ràdio Estel i el CCU. L'emissora diocesana, a més de recollir els regals, s'encarrega sobretot de la difusió amb l'emissió d'una falca publicitària des de mitjans de novembre i també un programa especial. La gran novetat d'enguany ha estat l'horari d'aquest espai, que es va realitzar en directe des dels estudis de Ràdio Estel, el 5 de gener de 12.00 a 13.00, amb connexions amb el CCU i la participació de nens, persones implicades en la campanya, tres patges reials i el grup d'animació infantil Cavall de Cartró. Va ser una experiència molt interessant, tenint en compte que l'estudi de Ràdio Estel té dues grans finestres que

donen al carrer. La gent que hi passava observava amb alegria els patges i l'ambient del programa.

Pel que fa a les altres dues entitats, Càritas s'ha encarregat, com cada any, de posar a l'abast de la campanya els seus transports i un magatzem, espai que aquest any ha anat a càrrec del seu centre Formació i Treball, situat al barri barceloní del Poblenou. Finalment, cal recordar que la feina del CCU és la d'acollir els voluntaris que els dies 2, 3, 4 i 5 de gener es dediquen a preparar tots els regals. «Reis per a tothom», tot i no ser una campanya massiva quantitativament, té una gran vocació educativa i la satisfacció dels seus organitzadors augmenta en aquest sentit any rere any. (C.C.)

cultura

Informatització de la Biblioteca de Montserrat

■ La segona fase del projecte, patrocinat per Telefónica, té un pressupost de 365.962 euros

MONTSERRAT.— El director general de la Fundació Abadia de Montserrat 2025, Josep Sinca, i el director general de la Fundació Telefónica, Fernando Villalonga, van signar recentment el conveni que renova la subvenció de l'empresa operadora per dur a terme la segona fase del procés d'informatització dels catàlegs de la Biblioteca de Montserrat.

En aquesta nova fase, Telefónica patrocina el projecte d'automatització del catàleg bibliogràfic i dels fons gràfics de la Biblioteca de l'Abadia de Montserrat, que té un pressupost de 365.962 euros (60.891.000 ptes.) i que portarà a terme l'empresa Ifigènia.

En el període 2002-2004 Ifigènia informatitzarà els catàlegs dels fons més antics de la Biblioteca de Montserrat, entre els quals hi ha uns 1.500 manuscrits, les fitxes d'uns 400 llibres incu-

nables —alguns dels quals van ser impresos a Montserrat al voltant de l'any 1500—, uns 4.000 llibres del segle XVI i fons gràfic format per uns 500 mapes antics i per les més de 18.000 fitxes de la col·lecció de gravats. Igualment, en aquesta fase es completarà la informatització de les fitxes no processades encara i que cobreixen altres àmbits també indispensables, com són els fons de revistes, de fascicles i de separates, i altres sectors de la biblioteca.

L'abat de Montserrat, Josep M. Soler, va presidir l'acte de signatura d'aquest conveni.

Els principals beneficiats d'aquest procés seran els estudiosos interessats, que podran consultar més bé l'àmplia oferta de la Biblioteca de Montserrat a través dels nous mitjans telemàtics.

La tercera fase del projecte d'informatització de la Biblioteca de Montserrat tindrà lloc a partir del 2004, quan s'iniciarà la digitalització del fons gràfic de les col·leccions de cartografia i de gravats (amb unes 20.000 imatges). Amb aquest projecte es contribuirà a la seva millor

preservació i, a la vegada, es farà possible el seu coneixement en un àmbit molt més extens per mitjà de la seva presentació pública: en cd-rom o per Internet.

L'acte de signatura d'aquest conveni va ser presidit per l'abat de Montserrat, P. Josep M. Soler, president de la Fundació Abadia de Montserrat. També hi van assistir el director de la Biblioteca de Montserrat, P. Damià Roure, i el director de l'empresa Ifigènia, Santiago de Torres. (C.C.)

Tresor bibliogràfic

La segona fase de la informatització dels catàlegs i la digitalització del fons gràfic de la Biblioteca de Montserrat, dedicada als catàlegs dels fons antics, és un nou pas endavant per facilitar-ne la gestió i per fer més accessible la consulta. El seu contingut està especialitzat en les humanitats i les ciències eclesiàstiques, la història general universal —especialment medieval i d'Europa— i la història de Catalunya i dels països de la Corona d'Aragó.

El moment més tràgic de la història de la biblioteca va ocórrer durant la guerra de la Independència, quan el monestir va ser destruït. Va ser quan es va perdre o es va dispersar la major part del seu tresor bibliogràfic. La biblioteca actual és obra dels abats i bibliotecaris del període de reconstrucció a finals del segle XIX i, de manera particular, de l'abat Antoni M. Marcet (1913-1946). Els 15.000 volums que l'abat Marcet va trobar en fer-se càrrec del govern de Montserrat, van augmentar sota el seu abadiat fins a la xifra aproximada de 150.000.

Les circumstàncies de la primera postguerra mundial van facilitar l'adquisició dels millors fons de l'actual biblioteca. Aquest creixement és el resultat d'un constant i laboriós interès per adquirir obres indispensables de fons històrics, filosòfics, teològics, litúrgics per a la formació dels monjos i per al desenvolupament de les activitats culturals i les empreses editorials de Montserrat, com ara la preparació de la Bíblia en català, iniciada el 1926 (28 volums) o l'edició de publicacions i revistes.

El creixement de la biblioteca va seguir en augment continu, encara que amb un ritme menys ràpid, fins a l'any 1936. La guerra civil espanyola primer i després la segona guerra mundial van interrompre tota adquisició, de manera que el treball dels últims decennis ha consistit, sobretot, en posar-la a l'ordre del dia, completant les obres i col·leccions i adquirint les noves produccions principals. L'arquitecte Josep Puig i Cadafalch va dissenyar el 1917 un pla que dotava la Biblioteca de Montserrat d'unes sales per a les seccions d'ús més freqüent.

FILATÈLIA

per Enric Graupera

La presentació Jesús al temple

Liechtenstein va emetre el 2001 una sèrie filatèlica sobre tema religiós. En aquest segell es pot veure la presentació de Jesús al temple. El vell Simeó, dret enmig del temple, sosté l'Infant Jesús entre els seus braços, mentre mira una llum divina que prové de dalt. Maria i Josep es troben agenollats davant de Jesús. A l'altar hi ha un llibre obert. Als peus de la Mare de Déu hi ha un cistellet amb ofrenes, de ben segur coloms o tórtors.

«Va anar, doncs, al temple, guiats per l'Esperit, i quan els pares entraven amb l'Infant Jesús per complir amb ell el que era costum segons la Llei, el prengué en braços i beneí Déu dient: «Ara, Senyor, deixa que el teu servent se'n vagi en pau, com li havies promès» (Lc 2,27-29).

LES RECEPTES DE

JOAN
Villaró

La senyora Rita

Jo pujava l'escala darrere seu. Abans d'obrir la porta del pis es va girar i es va adonar que jo encara era entre graó i graó. Com que era una dona molt gran semblava cansada i em va convidar a entrar a casa seva, tot dient:

«Espera, t'ensenyaré una cosa.» Jo vaig mirar el rellotge i li vaig dir: «Senyora Rita, pensi que tinc poc temps.»

No em va contestar i va aparèixer amb un cistell de vímet ple de carxofes precioses i em va preguntar com podia fer-les. «Miri, senyora Rita; primer, fregui-les amb llimona i després bulli-les lleugerament en aigua amb una mica de farina dissolta. Quedaran d'un color molt bonic. Després, ja les pot cuinar com vulgui.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402.

El simbolisme espiritual de l'àguila

■ Guido Dettoni della Grazia presenta la seva nova proposta artística

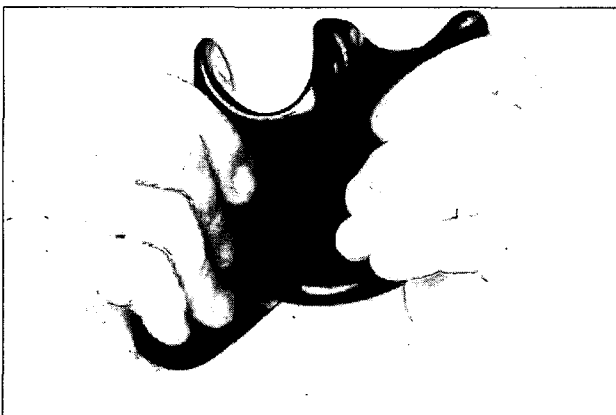
PALMA DE MALLORCA.— L'església de Sant Antoni, a Palma de Mallorca, acull fins a l'1 d'abril l'exposició *Àguiles*, de Guido Dettoni della Grazia. Es tracta d'una experiència d'aproximació sensorial i espiritual mitjançant la relació directa amb la forma.

L'àguila és un símbol de l'altura, del principi espiritual. La vida de l'àguila, que transcorre a la llum del sol, és essencialment lluminosa. La seva naturalesa participa de l'aire i del foc. Els grecs pensaven que l'àguila era l'ocell que volava més alt, el que expressava més bé la idea de majestat divina. Sant Jeroni considerava l'àguila com a emblema de l'Ascensió i de la pregària. Dante s'hi va referir com a «l'ocell de Déu». A més, és el símbol de l'evangelista Joan.

Tot el simbolisme de l'àguila és implícit en la nova experiència de Guido Dettoni della Grazia, originada per una

escultura anomenada *Àguila*, que en genera una altra que és el seu propi reflex, i així arriba a ser-ne dues, una dreta i l'altra esquerra. Dins un aquari de 650 litres d'aigua, les dues escultures es poden contemplar en dansa, seguint corrents invisibles. Una projecció de les dues escultures, animades en tres dimensions, permet contemplar-ne la unió des de diferents punts de vista en múltiples acoblaments de manera simètrica i ordenada.

Àguiles és una escultura que es pot

«Àguiles» és una escultura que es pot «veure» amb el tacte.

«veure» amb el tacte, i en la qual intervien també l'oïda i l'olfacte. L'exposició, patrocinada per l'Associació Nesher, compta amb la col·laboració, entre altres institucions, de la parròquia de Sant Miquel de Palma de Mallorca.

L'obra de Guido Dettoni comença amb la trobada entre les mans i la matèria, en un procés que porta al descobriment de formes que ofereixen un estímul senso-

rial, emocional o verbal a qui les rep. L'escultura revela sensacions latents a la imaginació i a la memòria. Arriba a ser «veritat» en el sentit grec de la paraula: allò que estava amagat i adormit és desvetllat. En el cas d'*Àguiles*, l'espectador s'oblida de l'àguila reial per llançar-se a la introspecció per a la qual només importa el que s'experimenta, el que sent, el que passa en l'interior.

Guido Dettoni della Grazia va néixer a Milà el 1945. Entén l'art com a comunicació i acció humana i social que arriba a mans de tothom. Es va iniciar en el seu treball com a artista plàstic el 1960 amb l'obra *L'home que vola*, que va presentar a Barcelona i Viena. Després de viatjar i treballar en diferents continents, el seu retorn a terres catalanes va coincidir amb la presentació d'una recopilació dels seus treballs a l'Institut d'Estudis Lleidatans el 1992. Tot seguit descobreix Mallorca i des del 1993 s'hi estableix, i manté tallers a Barcelona i Roma. (C.C.)

Nadales al Reial Cercle Artístic

BARCELONA.— El 9 de gener passat el Reial Cercle Artístic de Barcelona va tancar el cicle nadalenc amb una mostra de nadales a càrrec del baríton Carlos Prieto, sota la direcció de la compositora Maria Teresa Llorens. No va haver-hi massa assistència de públic malgrat que la mostra va comptar amb una gran qualitat musical. Es van cantar les tradicionals *Santa Nit* i *Adeste Fideles*, a més d'alguna novetat composta per a l'ocasió per la mateixa M. Teresa Llorens. (C.C.)

INGREDIENTS:

6 llesques de pa
una mica de llet
mantega
mel i mató
6 mitjos préssecs en
almívar, 1 plàtan
llet condensada
licor de grosella

PREPARACIÓ:

Traieu la crosta de sis llesques de pa. Engru-neu-les en un bol i afegiu-hi una miqueta de llet fins a poder formar unes boletes amb el pa. Fregiu les boletes lleugerament, amb mantega i poseu-les en un plat per cobrir-les amb mel i una mica de mató barrejat.

Com a darrera operació, a part, esmicoleu sis mitjos préssecs en almívar i un plàtan amb una mica de llet condensada. Ha de quedar com una crema, per cobrir la resta.

Per últim, ruixeu-ho tot amb una mica de licor de grosella per sobre.

Pasti-pobre

Si teniu algun dubte d'aquesta recepta Joan Villaró us atindrà al tel. 938 793 402.

Exemple de perseverança

Hola, amics! Vull recordar aquí l'homenatge que recentment va oferir Terrassa a quatre dels seus ciutadans per la tasca que han fet en àmbits molt diversos: Josep Betriu, Antònia Domènech, Àngels Roch i Màrius Heras. Van ser guardonats amb el premi Terrassenc de l'Any. Entre les col·laboracions de Josep Betriu, podem esmentar la presidència durant onze anys de la delegació local de Càritas diocesana o el secretariat de la Mutualitat de Xofers de Terrassa. De la seva banda, l'actriu Àngels Poch ha actuat en més de trenta obres de teatre. També ha fet cinema i televisió, com *Temps de silenci*, on interpreta el paper de Carmeta. Antònia Domènech fa més de vint anys que treballa a favor de les persones amb malalties neurològiques degeneratives i sense recursos. Va impulsar la creació de l'Associació de Malalts Necessitats de Fisioteràpia i Rehabilitació (Adfir). Finalment, Màrius Heras és una persona amb una gran capacitat de treball i força interior. La seva energia i voluntat arrossega tothom qui està al seu costat. És l'impulsor del Concurs Bíblic i organitzador de conferències, trobades, etc. També ha col·laborat sovint a *Catalunya Cristiana*. Cerca col·laboradors com bolets, que és la seva gran afició. Aplaudim la perseverança d'aquestes quatre persones i imitem la seva qualitat d'acció.

Cecília Aranés Mallof

Coses de la vida

Coses de la vida

Restauració de campanes

SALARDÚ/TREDÒS.— Els pobles de Salardú i Tredòs, gràcies a la sensibilitat dels seus alcaldes, Víctor León y Andrés España, i del seu rector, Mn. Josep Quella, i recollint el sentiment popular, han fet possible la restauració de dues campanes del segle XVIII i XIX que estaven trenca-des i en molt mal estat. Aquestes campanes, mitjançant la tècnica de soldadura en calent, s'han recuperat i tornen a sonar amb el seu so original. Tornen, així, a sentir-se els antics tocs tradicionals que van caracteritzar aquestes localitats. La restauració l'ha duta a terme l'empresa de Barcelona ERMEC. (C.C.)

Mn. Josep Quella al costat d'una de les campanes restaurades.

LLIBRES

Donar resposta a la set de transcendència

Vigías del abismo, el tercer llibre escrit per Josep Otón, és una obra que sorprèn agradablement el lector interessat en temes de reflexió i pensament. Es tracta essencialment d'un mosaic de cites i referències de filòsofs, poetes i artistes del món contemporani que, a partir de les seves afirmacions, dubtes i interrogants, permeten a l'autor seguir un fil conductor fins a arribar a allò que pretén afirmar: que la producció intel·lectual d'aquests pensadors, encara que es considerin ateu o agnòstics, està íntimament relacionada amb la seva vida interior, que presenta grans paral·lelismes amb la dels místics de les religions convencionals.

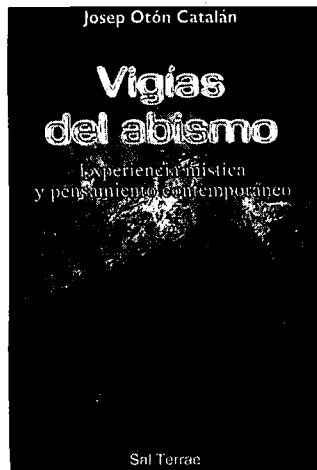
Són notables el coneixement i el domini que Otón té de les obres i del pensament d'una sèrie d'autors com ara Nietzsche, Kafka, Ionesco, Unamuno, Mary Shelley, Oscar Wilde, Walt Whitman,

Simone Weil o Cioran. Josep Otón sap transmetre aquest coneixement al seu lector amb un llenguatge pla i entenedor, amb la qual cosa la lectura d'aquest llibre resulta àgil, facilita la reflexió i fa palesa la importància de l'experiència mística en el món actual.

Per últim, és francament gratificant trobar un llibre com aquest que obre nous horitzons a la reflexió. En un món en què han entrat en crisi els grans ideals, inclosos els espirituals, i on moltes persones se senten cansades de lluitar omple de satisfacció trobar autors que ens proposen una relectura dels grans pensadors per tal de continuar endavant i plantar aquests ideals, si cal, encara molt més enllà del que hauríem esperat.

Bartomeu Palau

Josep Otón Catalán, *Vigías del abismo. Experiencia mística y pensamiento contemporáneo*. Editorial Sal Terrae, Col·lecció El Pozo de Siquem, Santander 2001, 180 pàg.

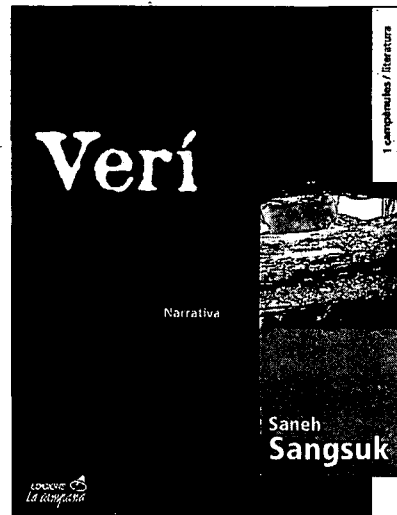

La lluita del dèbil contra el fort

Un nen tailandès de deu anys, pastor de vaques, té un braç inútil per culpa d'una caiguda. Una tarda, prop d'un llac és atacat per una cobra gegant. La serp s'enrosca en el seu cos, l'estreny, i ell es defensa de la mossegada mortal agafant-li el coll amb la seva única mà vàlida, l'esquerra. El jove protagonista comença a caminar amb dificultat. Amb la serp envoltant-li el cos, busca ajut, però la gent fuig, espantada. Una narració fascinant, d'una rara intensitat, que manté el lector en suspens fins a un final sorprenent. Una bella i estremidora

al·legoria de la lluita del dèbil contra el fort, de la fermesa contra la por. La novel·la, de l'escriptor tailandès Saneh Sangsuk és fruit d'un talent literari fora del normal. Saneh Sangsuk va néixer el 1957 en una ciutat de la costa de sud-oest de Bangkok. Insubmis i lluitador durant l'adolescència, quan va caure la dictadura militar el 1973, el seu tutor el va internar en un campament de l'exèrcit on va acabar l'escolaritat. El 1983 es va llicenciar en llengua i literatura angleses. (C.C.)

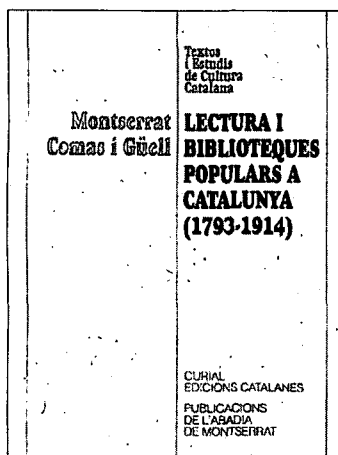
Saneh Sangsuk. *Verí*. Edicions La Campana, Col·lecció Campànules, Barcelona 2001, 73 pàg.

Sistema de lectura públic

L'objectiu d'aquest estudi és demostrar que la vitalitat de la promoció de la lectura i les biblioteques populars a Catalunya durant el segle XIX tenia una força comparable a la d'altres països europeus i que, malgrat les dificultats amb què van trobar els seus impulsors, va constituir l'autèntica base per a un sistema de lectura públic. La creació de biblioteques va anar acompanyada d'enfrontaments ideològics entre les diferents classes socials que volien capitalitzar-ne el resultat: editors, Església, obrers, etc. El debat es va tancar definitivament l'any 1910 amb la dura polèmica entre Eugeni d'Ors i Luis de Zulueta per tal de definir el tipus de biblioteques que calia a la nova societat del segle XX. El llibre presenta la història de les moltes biblioteques populars (adreçades a les classes populars: obreres, menestrals, pageses...) que es van crear durant tot el segle XIX i començaments del XX. També s'hi poden trobar documents que es van elaborar per planificar el correcte funcionament d'una biblioteca. (C.C.)

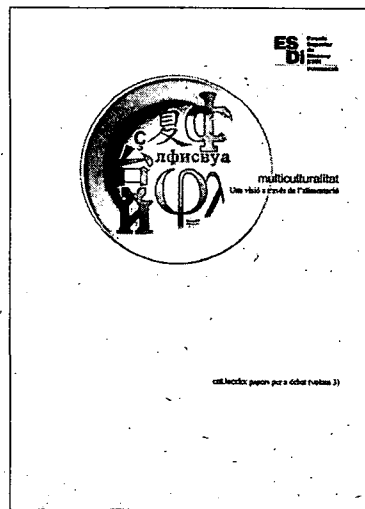
Montserrat Comas i Güell, *Lectura i biblioteques populars a Catalunya (1793-1914)*. Curial Edicions Catalanes-Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Col·lecció Textos i Estudis de Cultura Catalana, Barcelona 2001, 270 pàg.

Filosofia i disseny en l'alimentació

La multiculturalitat es manifesta dia rere dia amb més força en la societat actual. El diàleg entre cultures sovint esdevé confrontació. En un món hipercomunicat la lluita entre el procés d'unificació cultural i la fragmentació social és ben palesa. Davant d'aquestes realitats cal reflexionar sobre aquest meravellós mosaic multicultural que és l'espècie humana. En aquest volum l'eix vertebrador que s'ha fet servir és una cosa tan quotidiana com és l'alimentació. Es tracta d'una realitat heterogènia, atès que una gran part del planeta encara no ha aconseguit els nivells nutricionals de supervivència, mentre que l'altra, minoritària, s'esforça a consolidar la societat del coneixement en un marc d'elevat grau de benestar. La finalitat d'aquesta col·lecció de llibres és fomentar el debat, la reflexió i el contrast d'idees sobre tots aquells temes que directament o indirectament han de ser considerats a l'hora de plantejar solucions a les problemàtiques que sorgeixen en el progrés de la humanitat. (C.C.)

La multiculturalitat. Una visió a través de l'alimentació. Fundit-Escola Superior de Disseny Esdi, Col·lecció Papers per a Debat, Sabadell 2001, 151 pàg.

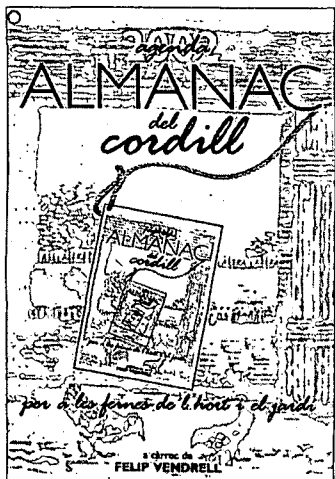

Revitalitzar una tradició catalana

Arreu dels Països Catalans es manté viva la tradició del «calendari pagès», una publicació que pren diferents noms i diferents formats i que des de molts anys enrebra barreja informacions astronòmiques i meteorològiques, amb anotacions religioses, consells agrícoles i tota mena de consideracions pròpies de la cultura popular. Amb la publicació de l'*Agenda almanac del Cordill* els seus responsables volen defensar i

revitalitzar aquesta tradició, actualitzar dades i afegir-hi una eina imprescindible per als nostres dies: l'agenda. A casa nostra els almanacs relacionats amb les feines del camp han sobreviscut fins als nostres dies. El tema que domina en els almanacs primitius és el temps: el pas del temps i les condicions meteorològiques. La dependència gairebé total de l'home antic respecte de la natura explica el seu interès per l'observació climatològica i la seva recerca de models de predicció. L'*Agenda almanac del Cordill* és elaborada per Felip Vendrell, pagès i escriptor. D'ell són les receptes culinàries i els consells per als treballs de l'hort i el jardí. (C.C.)

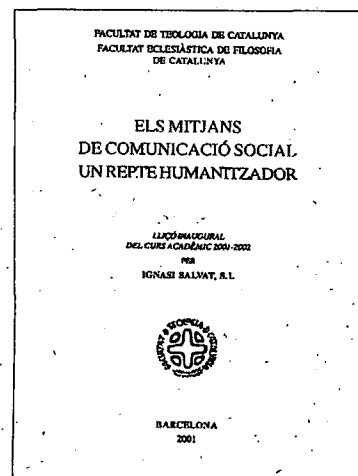
Felip Vendrell, *Agenda almanac del Cordill per a les feines de l'hort i el jardí*. Edicions Grata Lectura, Barcelona 2001, 30 pàg.

Reflexió sobre els «mass media»

«M'agradaria que les meves paraules ajudessin tothom a voler situar-se davant de qualsevol mitjà de comunicació amb una actitud oberta, com qui es troba davant un repte i l'afronta sense prejudicis negatius, veient-lo com un instrument que serveix a la comunicació interhumana i que, ben utilitzat, serà, i serien tots, directament humanitzador de les persones, «factores de progrés humà»». Són paraules d'Ignasi Salvat, s.i., que va pronunciar durant la lliçó inaugural del curs acadèmic 2001-2002 de la Facultat de Teologia de Catalunya i de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya. En el llibre que recull aquesta lliçó el ponent afirma que dues conseqüències operatives es dedueixen de la importància dels mitjans de comunicació social pel seu valor humanitzador: la necessitat d'una formació bàsica per a tothom i la necessitat de l'acció. «La reflexió ètica —afirma Ignasi Salvat— ve culminada per una reflexió sobre el valor teològic de la comunicació.» (C.C.)

Ignasi Salvat, s.i., *Els mitjans de comunicació social. Un repte humanitzador*. Facultat de Teologia de Catalunya-Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya, Barcelona 2001, 86 pàg.

El llibre de la setmana

Faula molt convincent

El Diccionario de la Real Academia indica nou accepcions per a la paraula *faula*. La majoria —tot s'ha de dir— tenen una connotació negativa: mentida, engany, ficció artificiosa, objecte de murmuració. No obstant això n'hi ha una, que es fa servir en preceptiva literària, que es refereix a una manera de l'art poètica, «composició literària, generalment en vers, en la qual mitjançant una ficció al·legòrica i de la representació de persones humanes i la personificació d'éssers irracionals, es dona un ensenyament útil o moral». Una definició llarga per poder-hi incloure les tradicionals i conegudes admonicions morals d'Isop o Samaniego, que alguna vegada tots hem llegit o recitat. *El panal de rica miel, El burro flautista, Juntáronse los ratones para librarse del gato...*

A Andrea Schwarz ja el coneixem gràcies a una singular iniciativa d'Edicions Sígueme. La història de la dragoneta Quiéreme ja es va comentar en aquesta mateixa pàgina. Ens va parlar «en faula» de la soledat d'un ésser diferent, que ha d'acceptar el rebuig social, per situar-se en la realitat personal autèntica. Ara és

Andrea SCHWARZ,
El amor es así.
Sígueme, Salamanca 2001, 131 pàg.

una altra vegada la bonica de Quiéreme la protagonista de la història d'*El amor es así*.

Per endavant vull dir que aquest llibre breu, no és senzillament una història explicada per a la mainada. Potser, com vaig indicar en el meu comentari anterior, la paraula «dragoneta» desorienta, però la faula que s'hi explica enclou un gran ensenyament útil i moral que és, sense cap dubte, molt apte per tenir-lo en compte en la vida. Sobretot quan pel mig hi ha l'amor.

Tots dos protagonistes, aquesta vegada dragoneta i gat, intenten començar una travessia llarga de vida en comú. Un matrimoni per amor de dos éssers tan diferents com un felí, que se suposa voluminós, i un rèptil saure, la petita Quiéreme.

Evidentment, l'amor tapa molts pe-

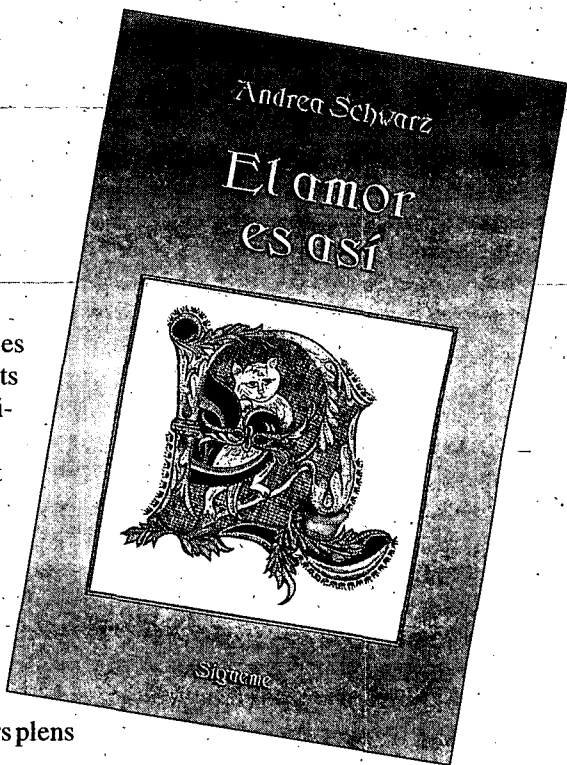
cats. Ja ho va dir sant Pau, i també es pot aplicar al que hi ha entre aquests dos animals, salvades les distàncies. Estem en plena fabulació...

Molts pecats, potser en aquest cas és una mica exagerat, però sí que podem parlar de diferències. El felí estima la caça, li agrada sortir de nit i dedicar-se a passejar pels terrats a la llum de la lluna; ella, rèptil, estima prendre el sol, arreglar les coses de la llar, passejar i mirar els aparadors plens de tantes coses que l'atreuen.

Com podeu suposar, aquesta faula és una lliçó per a la convivència de dos éssers tan iguals i tan diferents com són un home i una dona, que un dia decideixen caminar junts pel món, però que han d'aprendre a conviure, no tan sols amb les seves diferències, sinó precisament comptant-hi.

Una lectura suau, no gaire novedosa, però sí allisonadora, com serveix la repetició d'algunes coses per activa i per passiva perquè, al cap i a la fi, les arribem a entendre.

Si viure és conviure, els diferents pro-

tagonistes d'una vida comuna ho han de saber fer, encara que, de tant en tant sorgeixi la incomprensió, el drama, i es voregi la tragèdia. El que hem d'evitar, gràcies a les lliçons com les de Schwarz en aquest llibre petit, és que desamboqui en la ruptura. Hi ha moltes maneres per aconseguir-ho, evidentment, encara que al nostre entorn moltes pàgines de paper cuixé s'obstinin a fer propaganda de tot el contrari.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Campionat de Catalunya 2001

El Campionat de Catalunya de Grups Sardanistes ha conclòs sense sorpreses i la colla Violetes del Bosc ha assolit el títol de campiona de la categoria d'honor. Un títol que ja ha ostentat després de les tandes competitives de 34 temporades diferents. La segona colla classificada ha estat Mare Nostrum, de Barcelona, seguida de les colles Vallderoure, de Calella de Mar, Roure, de Barcelona i Riallera de Vic; en sisè lloc s'ha classificat la colla Enxaneta, de Barcelona, després la colla Tarragona Dansa, de Tarragona; en vuitena posició Llabor del Montgrí, de Torroella, seguida de Repicadissa de Manlleu; i en desè lloc, Nostra Ensenya, de Barcelona.

També en la Classificació d'Honor cal destacar el nom de les colles campiones de les respectives categories d'aleví, infantil i juvenil: 18 de juny de la Passió, d'Esparreguera, Petits Corriols d'Igualada i Nova Tarragona Dansa, de Tarragona. I pel que fa referència a les colles veteranes, la classificació d'honor l'encapçala Arrels de Dintre el Bosc, de Manresa. Finalment ressenyarem que les colles sardanistes més ben situades per accedir

al Campionat d'Honor són Banyoles de la capital del Pla de l'Estany, Estels, de Barcelona i Àgora, de Granollers.

El Campionat de Punts Lliures va pel camí de consagrar també com a campiona inabastable la colla Antaviana, de Tordera, que amb el del 2001 ha assolit quatre dels onze títols disputats des que es va institucionalitzar aquesta modalitat competitiva. En colles grans, els altres llocs destacats del Campionat els han ocupat les colles Aires de la Passió, d'Esparreguera i Maig de Barcelona; la campiona infantil de Punts Lliures ha estat la colla Petits Corriols, d'Igualada; i la campiona juvenil d'aquesta modalitat, la colla Nova Tarragona Dansa, de Tarragona.

La festa de cloenda del Campionat de Catalunya 2001 encara no s'ha determinat quan ni on es farà, tot i que es parla de celebrar-la a Malgrat de Mar, en el marc del Pubillatge de la Sardana que aquesta població ostenta fins al proper mes d'abril. Caldrà, però, esperar la determinació de la Unió de Colles Sardanistes, com a entitat responsable de l'organització. (C.C.)

**Catalunya
Cristiana**
Una xarxa per a
l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara
només per 75,02€ (12.480 ptes.) a l'any

Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 75,02€
(12.480 ptes.) per any

☐ Amb dos pagament semestral
de 37,50€ (6.240 ptes.)

☐ Domiciliació bancària
(Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els
presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Títular Data

Entitat

Oficina

DC

Compte

Signatura del titular del compte.

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Pensadors cristians del segle xx (56)

Werenfried van Straaten o l'amor a l'Església necessitada

EL PARE CANSALADA

Werenfried van Straaten va néixer en un bonic poble holandès anomenat Mij-drescht. S'educa en el si d'una família profundament creient. Per això, als 21 anys d'edat ingressa a l'orde monàstic premostratenc, tot i estar «bojament enamorat». Farà el noviciat a l'abadia de Tongerlo (Holanda). Va ser secretari de l'abat Stalms, formador i protector seu.

El pare Werenfried va viure en carn pròpia els horrors de la Segona Guerra Mundial. Però ell no era indiferent al sofriment dels qui l'envoltaven: «Després de la guerra, molts dels meus amics morts en la discòrdia i en la divisió descansaven en fosses comunes o als cementiris militars que cobrien l'Europa devastada. (...) Les víctimes de la depuració dura i inhumana de la postguerra, que encara ha deixat les nafres vivents, van ser nombroses.» Encara que com a monjo la seva regla el convidava a mirar vers el cel i a deixar aparca-des les coses d'aquest món, Van Straaten decideix consagrar la vida als miserables de la terra.

En efecte, el 1947, dos anys més tard de la derrota nazi, decideix lliurar-se als necessitats, als oprimits per les guerres, als pobres i als despallats de tot bé material, fins i tot d'allò necessari per sobreviure. Ell mateix ens ho narra amb aquestes paraules: «Jo sóc prevere, monjo, i rara vegada sóc a l'abadia, perquè des de fa vint-i-dos anys em dedico a recórrer els països on Déu plora, o bé sóc a la recerca d'homes que em vulguin ajudar a eixugar-los les llàgrimes» (cf. *Dios llora en la tierra*, 1986).

Com a fruit del seu treball apostòlic amb els més desfavorits d'aquest món, Van Straaten crea l'organització Ajuda a l'Església Necessitada. Mitjançant campanyes de predicació i sensibilització envers els miserables, va aconseguir recollir quantitats importants d'aliments, roba i materials de primera mà. Després de repartir entre la població famolenca quantitats ingents de cansalada, els necessitats l'anomenen afectuosament «el pare cansalada». Gràcies al seu esforç, va aconseguir alleugerir el patiment de molts angoixats.

Ajuda a l'Església Necessitada està implantada actualment en molts països d'Europa i de fora. De fet el pare cansalada ha viatjat, per ajudar els més febles del planeta, per Europa, Àsia, Llatinoamèrica, Àfrica...

TEOLOGIA DEL PATIMENT

Compartir el dolor amb els que pateixen no està ben vist per la nostra societat consumista. Un testimoni eloqüent d'amor als desprotegits el trobem en aquest prevere catòlic. La seva persona i obra han esdevingut, durant el pas del temps, refugi

per a perseguits i oprimits per les injustícies.

Tant en les seves paraules com en el seu pensament espiritual trobem una teologia senzilla. Apta per a tots els públics. És una teologia que parteix del cor i vol endinsar-se en la pregonesa de tota persona, especialment si està necessitada de béns espirituals i materials. És una teologia que veu en el dolor una font d'alegria i d'esperança.

Una alegria que es fa notar en les obres del pare cansalada. S'hi palpa una gràcia que no és d'aquest món, del qual es desem-pallega del materialisme i aspira a solidaritzar-se amb el germà necessitat en el signe de la caritat cristiana. Per al nostre pensador holandès, viure en cristià és viure estimant i patint amb goig al costat del germà. Perquè Déu pateix en aquest món. Déu plora a la terra.

La seva teologia del patiment el porta decididament a la praxi cristiana. El nucli del seu pensament espiritual és actuar estimant i estimar donant-se. El mateix pare Werenfried ens recorda: «L'essencial d'aquesta vocació no és distribuir cansalada als alemanys expulsats, o petits automòbils als preveres amb la motxilla a l'esquena, o construir emissores de ràdio al servei dels analfabets als països en via de desenvolupament, o editar llibres per a la propaganda rere el teló d'acer, o les capelles-escola al Vietnam (...) L'essencial de la meua vocació és eixugar les llàgrimes de Déu arreu on Ell plora» (cf. *Dios llora en la tierra*).

PER UN CRISTIANISME VERITABLE

Recordar el pare cansalada és rememorar la seva lluita contra la tirania soviètica. Una lluita diària. El seu amor a l'Església, un altre pilar de la seva teologia, va fer que Werenfried esdevingués un testimoni d'esperança per a milers de cristians. Esperança en els moments difícils com el de la pròpia deportació a un camp de concentració soviètic.

La seva espiritualitat combativa neix després de l'experiència de l'Església perseguida sota el jou marxista. Ell mateix ens explica: «A mitjanit, la policia va entrar al seminari, ens va amuntegar en autocars i ens va portar a un destí desconegut. (...) El misteri de la creu es revelava bruscament amb una nova llum: un misteri que nosaltres havíem de poder aprofundir més en el camp de concentració.»

El pare cansalada ens recorda que, gràcies al patiment, cooperem amb Crist en la redempció del món. Patint al costat dels altres cristians, al costat del seu Cos Místic, salvarem ànimes per a l'eternitat i vides per a la societat. La tasca principal del cristià és treballar la santedat des del dolor i l'amargura, i no és només predicar, ensenyar, edificar esglésies de pedra o l'assoliment d'èxits pastorals.

«És un dels grans pregoners amb una veu que abat les portes de les ànimes i la misericòrdia inescapable del qual acaba arrencant pietat fins i tot dels cors més endurits. Arreu obre la boca per proclamar que Déu té fam. En ell plora la misèria sense fronteres del món. És el consolador d'una multitud innumerable de cors afligits» (Norberto Calmels).

El pare Werenfried van Straaten.

Quan es perd la perspectiva d'un cristianisme sacrificat, es perd tot el sentit de l'Evangeli. Molts cristians acomodats, instal·lats en la rutina, miren amb menyspreu el necessitat, vantats de béns materials. Aquests cristians, per a Van Straaten, són hipòcrites i el signe clar de la permanència del mal en aquest món.

EN CONTRA DEL TOTALITARISME COMUNISTA

Després de la fascinació, l'engany. Tant a l'antiga Europa de l'Est com a la Xina comunista, molts intel·lectuals i artistes es van meravellar de les tesis del comunisme marxista (Marx, Lenin, Stalin, Mao...). Es mostraven fascinats per l'ideal de llibertat.

La frustració va arribar aviat. El que havia de ser una lluita contra la burgesia i la religió del poble va esdevenir, gràcies als totalitarismes, la rebel·lió espiritual contra l'opressió comunista. En el règim ateu Déu va ser reduït al silenci. Però la seva veu va ressonar en molts testimonis de l'esperit, entre ells, el pare Werenfried.

El pare cansalada va encapçalar la lluita contra el comunisme amb la senzillesa i perspicàcia cristianes pròpies dels fills de Déu: «Déu va ser foragitat de la consciència de molts. Aquesta rebel·lió no fou sostinguda per idees religioses, sinó per idees humanístiques. Això no obstant, en diversos estrats de la població predomina una confiança espontània en l'Església catòlica, ja que ha estat la més valenta a resistir l'agressió.»

Valentia, fortaleza, testimoni de resistència... són elements del cristianisme i de l'Evangeli que predominen en la vida del pare cansalada. El cristià autèntic no traeix

els pobres amb falses expectatives de futur ni amb teologies consumístiques. De la mateixa manera que el comunisme, també el capitalisme actual trepitja els drets humans. Som nosaltres, els creients del segle XXI, els cridats a transformar la societat, segons Van Straaten. Ell mateix ens recorda: «L'Església continua sent Mare i Mestre dels fills de Déu, que engendra, no per al món, la imatge del qual passa, sinó per a l'eternitat, on Déu mateix eixugarà cada llàgrima i es prendrà venjança de tot escàndol. Que el Déu immortal ajudi a mantenir-nos fermes en una lluita de la qual l'Església no es pot evadir.»

Joan Manuel Gutiérrez Delgado

Escriptor i humanista, (stein@mixmail.com)

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA
(edició setmanal)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA
(edició mensual)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA
(edició anual)

RÀDIO ESTEL

Informe-vos al telèfon: 934 092 810
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catcrist.com

Al Cinturó de Kuiper hi ha asteroides grans

A mesura que els telescopis progressen en perfecció també progressa el coneixement del cosmos i del nostre sistema solar. El 1951 l'astrònom holandès Gerard P. Kuiper (1905-1973) proposà l'existència d'un gran nombre d'asteroides que orbitaven més enllà de Neptú, que serien les restes de materials de la primitiva nebulosa formadora del sistema que no van poder aglutinar-se per formar un nou planeta, que hauria estat el desè de la llista. I efectivament s'han anat trobant molts objectes petits més enllà, o poc més lluny, del planeta Plutó. D'aquest planeta no fa gaire es mogué la qüestió de si calia dir-ne planeta o bé l'asteroide més gros del conjunt que ara s'anomena Cinturó de Kuiper en honor de l'astrònom holandès (si bé prevalgué l'opinió d'anomenar-lo com fins ara). Ja en dèiem *cinturó* dels asteroides situats entre Mart i Júpiter. D'aquests del cinturó de Kuiper es fa difícil escatir-ne la grandària. Els bons telescopis ens en van donant l'existència; ja passen de 400 els catalogats. La majoria, segons sembla, a més de 40 unitats astronòmiques de distància (unitat astronòmica —UA— vol dir la distància Terra-Sol, uns 150 milions de quilòmetres). El planeta Plutó es troba a unes 40 UA de mitjana.

L'actualitat científica que us vull explicar aquesta setmana és que s'ha

Observatori de La Silla, Xile.

1.400 km, és a dir, és més gran que l'asteroide més gros del cinturó que hi ha entre Mart i Júpiter, el cèlebre Ceres, descobert per Piazzi l'1 de gener de l'any 1801. Ceres té el diàmetre de 1.000 km i fins ara s'havia de considerar el més gran de tots els asteroides. Aquesta troballa fa pensar que potser encara n'hi hagi d'altres de més grandària. El nostre sistema planetari no ha acabat de donar-nos sorpreses.

pogut esbrinar amb força exactitud la grandària d'un d'ells. És el que du el nom de 2001KX76 (es fa referència a l'any de la descoberta amb les quatre primeres xifres). Va ser detectat per primera vegada el 2 de juliol passat per un equip d'astrònoms nord-americans sota la direcció de Robert Millis del Lowell Observatory de Flagstaff (Arizona). Com que el seu aspecte era interessant, ara un altre equip, format d'alemanys, finesos i suecs, que treballen amb el telescopi Astrovirtel de l'Observatori Europeu Austral de La Silla (Xile), l'han estudiat amb més detall i han arribat a la conclusió que es troba a 43 UA de distància. I això ha permès determinar-ne la mida amb una certa aproximació. Com que l'albedo (poder reflectant de la llum que hi incideix) dels cossos del cinturó de Kuiper és del 4-7%, gràcies a la llum que reflecteix del Sol s'arriba a la conclusió que té un diàmetre de 1.200 a

Actualitats científiques

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Església i ciència al llarg de la història

29 Un altre científic del Col·legi Romà del segle XVIII

El segle XVIII va ser un segle de trist record per a la Companyia de Jesús. La campanya de descrèdit, per no dir guerra declarada, que des de l'inici de la centúria es va desencadenar per part dels enciclopedistes francesos i altres, va anar creixent fins a extrems impensables cap a la meitat del segle. Els jesuïtes tenien en aquest moment 22.600 membres distribuïts en 39 províncies i la seva influència era clara en molts ordres: escolar, social, cultural, missioner... i això no ho podien sofrir els seus enemics. A Portugal el tristament cèlebre marquès de Pombal, Sebastião J. Carvalho, ministre del dèbil rei Josep Manuel I, aconseguia del monarca el decret d'expulsió de tots els religiosos de la Companyia el 1759, després d'haver-se apoderat dels béns que tenien al país. A França era dissolta la Companyia per un decret del parlament de 1762, aprovat per Lluís XV, havent declarat que les seves regles eren oposades a les lleis de l'estat. A Espanya Carles III amb la *Pragmàtica Sanción* enviava a l'exili els jesuïtes el 1767 a instàncies dels ministres Aranda i Roda; i a Nàpols Ferran IV, fill de Carles III, seguia l'exemple del seu pare. Els religiosos es veieren obligats a refugiar-se als Estats Pontificis. Però la cosa no acabà aquí. Havent mort el papa Climent XIII, que sempre els havia defensat, el seu successor, que va ser el cardenal Ganganeli, si bé amb el nom de Climent XIV semblava que volia seguir la línia del Papa anterior, en veure's gairebé forçat pels monarques de França i Espanya, no tingué clemència i el 21 de juliol de 1773 publicava el decret *Dominus ac Redemptor* amb el qual extingia la Companyia de Jesús. No es veurà restaurada fins al 30 de juliol de 1814 per Pius VII amb un altre decret *Sollicitudo omnium ecclesiarum*.

En un segle tan calamitosos hom podria

pensar que ja no hi hauria cap jesuïta científic que poguéssim citar en aquesta recensió que fem dels religiosos dedicats a la ciència. Doncs no és pas així. També al segle XVIII podem parlar d'un professor de matemàtiques del Col·legi Romà que figura en els llibres d'història de les ciències.

Matemàtic, físic i astrònom

Es deia Roudjier Yossif Boscovich (1711-1787). Havia nascut a Ragusa (a la regió de Dalmàcia, avui Dubrovnik). Era, doncs, croat. Però es va educar a Itàlia. Va ser alumne del Col·legi Romà i als catorze anys entrava a la Companyia. De seguit es distingí com a bon científic. Ja en tenim una publicació del 1736, *De maculis solaribus* («Sobre les taques del Sol»), que li donà reputació d'astrònom. El 1740 era nomenat professor de matemàtiques i filosofia del Col·legi on ell havia estudiat. Publicà una llarga llista d'obres de caràcter científic. Entre altres *Dissertationes duae de viribus vivis* («Dues dissertacions sobre les forces vives», 1745), *Dissertationes de lumine* («Dissertacions sobre la llum», 1748), *Elementa totius Matheseos* («Elements de tota la Matemàtica», 1754) i l'obra que li va donar més celebritat, *Philosophiae Naturalis Theoria reducta ad unicam legem virium in Natura existentium* («Teoria de la filosofia natural reduïda a una sola llei de forces existents en la natura», 1758).

El 1750 el papa Benet XIV li encarregà que mesurés dos graus de meridià, de Roma a Rimini, i així ho féu ajudat per un altre jesuïta, el P. Christophorus Maire. El 1761 emprengué un viatge per Europa, començà per Constantinoble i acabà amb un recorregut per Polònia. El 1764 rebia el nomena-

ment de catedràtic de la universitat de Pavia.

Quan se suprimí la Companyia el 1773 quedà reduït a sacerdot secular i anà a París invitat per Lluís XVI a portar la direcció de l'òptica naval. L'enciclopedista D'Alembert li donà uns quants disgustos i el 1782 tornà a Itàlia, a Bassano, on visqué un temps i més tard a Milà. En aquesta ciutat va dirigir la construcció d'un observatori al Col·legi Brera, origen del que hi ha ara. A Milà va morir el 1787.

La seva obra científica

Boscovich va fer algunes observacions importants en astronomia. Una d'elles va ser la determinació del valor de l'aberració de la llum que ens arriba de les estrelles. És la desviació del raig lluminós a causa de la translació de la Terra al voltant del Sol (com el que passa amb la pluja vista des d'un tren que corre), fenomen descobert per Bradley el 1727. El valor fixat pel nostre jesuïta va ser de 20 segons. Les mesures posteriors només hi han pogut afegir decimals. Va calcular també els elements de l'òrbita d'un cometa a partir de tres observacions, amb això s'avançava a Olbers i Laplace.

Com a matemàtic pràctic va idear un sistema de mesures geodèsiques que va aplicar a trobar la distància de Roma a Rimini. Exposà un mètode per ajustar mesures d'àrees aplicant la probabilitat a la teoria d'errors, cosa que iniciava el que més tard va elaborar Gauss, el qual, honradament, cita Boscovich a la seva obra.

En total va publicar 14 obres de matemàtiques, 28 de física i 15 d'astronomia, a part d'altres escrits fins a una setantena. Les recerques que va fer de física i astronomia es publicaren a Bassano el 1785 amb el nom *Opera pertinentia ad opticam et as-*

tronomiam en cinc volums.

La celebritat de Boscovich es deu sobretot a l'obra ja dita *Philosophiae Naturalis Theoria*. Hi té una concepció molt especial de la natura, perquè exposa una teoria sobre les forces de la matèria que avui és insostenible però que, per la part de possible veritat d'algunes coses, va fer pensar molta gent. Conté unes idees que en certa manera s'avancen als coneixements de les ciències actuals. Afirmar que els elements primers constitutius de la matèria són punts indivisibles (o sigui àtoms) inextensos (en això segueix Leibniz), impenetrables, diferents i centres de força. La força que fan varia amb la distància. Quan els àtoms són a prop fan força repulsiva, més intensa com més junts es trobin. Seria infinita si es posessin en contacte. En separar-se minva la repulsió fins a anul·lar-se en un cert moment i començar a ser força atractiva que passa a un màxim i minva fins a anul·lar-se un altre cop a una certa distància i després es torna atractiva i ja ho és definitivament segons la llei de Newton que decreix amb el quadrat de la distància. D'aquesta manera Boscovich explica la cohesió i l'elasticitat dels sòlids, la pressió dels gasos que creix quan es comprimeixen, l'atracció i repulsió elèctriques, etc. Per què els cossos són extensos i impenetrables? Per la força de repulsió que és oposada a la que es faci per compressió.

El seu llenguatge tan nou de moment no va tenir gaires seguidors. Però no es pot negar que, amb un llenguatge diferent, exposa idees de la teoria atòmica actual, sempre que entenguem que els seus àtoms són les partícules elementals (els quarks i leptons) i entenguem que les forces nuclears, forta i dèbil, no són pas tan diferents de les que deia el nostre jesuïta. Dels seus seguidors hem de citar anglesos de l'escola de Newton, com Priestley, Davy i algun altre. Però que li reconegueren el mèrit en podem citar molts més, com Fechner, Weber, Cauchy, Maxwell, Hertz, Lorenz... i el químic Mendelèiev que en digué: «Boscovich és, juntament amb Copèrnic, l'orgull dels pobles eslaus. Pot ser considerat com el fundador de l'atomisme modern.»

CADENA ESTEL

Des de les 02.00 a les 8.00 hores, selecció de música instrumental.
El tren de les set (reflexió matinal), 07.00 hores.
Espurna d'Alba, a les 07.15 i 02.00 hores.
 Informació general, d'Església i solidaritat, serveis i cultura, cada quart d'hora.
 Comentari de l'Evangeli a les 7.30, 15.30, 18.55 i 2.10 hores.
 Pensament humà i cristià, cada hora.
 Comentari creient sobre l'actualitat, a les 9.30 i 17.30 hores.
 Angelus cantat, a les 12.00 hores.

Dilluns

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè* (informatiu i tertúlia).
 09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-20.30 *La Consulta* (magazín de serveis).
 20.30-22.00 *Sin concesiones* (esports).
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes* (actualitat en clau cristiana).
 23.00-00.00 *Planeta Blau* (medi ambient).
 00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical).

Dimarts

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-20.30 *La Consulta*
 20.30-22.00 *Sin concesiones*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *Paraules d'amor* (família).
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*

Dimecres

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-20.30 *La Consulta*
 20.30-22.00 *Sin concesiones*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *Radiofórmula*
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*

Dijous

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-20.30 *La Consulta*
 20.30-22.00 *Sin concesiones*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *A tota costa* (submarinisme).
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*

Divendres

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*

09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-19.30 *Ressons*
 19.30-20.30 *Catalunya Sense Barreres* (atenció als discapacitats).
 20.30-22.00 *Sin concesiones*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *Amb llum pròpia* (personatges famosos).
 00.00-00.30 *De nou n'nou* (música alternativa).
 00.30-02.00 *La Gran Diferència*

Dissabte

07.00-08.30 *Radiofórmula*
 08.30-09.00 *Contes de la Fada Vetakika*
 09.00-10.00 *Club de golf* (deportes).
 10.00-11.00 *Trotamundos* (turisme rural).
 11.00-12.00 *Radiofórmula*
 12.00-13.00 *Fills: preguntes i respostes* (escola cristiana).
 13.00-17.00 *Radiofórmula*
 17.00-18.00 *Vaixells, trens i música country*
 18.00-19.00 *Cum laude* (universitats).
 19.00-20.00 *Afinado con Brasil* (música brasilera).
 20.00-21.00 *Els temps de la música* (música clàssica).
 21.00-22.00 *Tanca els ulls i fixa-t'hi bé* (música cinema).
 22.00-23.00 *Mar de claror* (catequesi).
 23.00-00.00 *Temps de Paraula* (Biblia).
 00.00-00.30 *Cova de Jazz* (música).
 00.30-02.00 *La Gran Diferència*

Diumenge

07.00-08.30 *Radiofórmula*
 08.30-09.00 *Contes de la Fada Vetakika*
 09.00-10.00 *Tot sardana*
 10.00-11.00 *Rutes per Catalunya* (excursions).
 11.00-18.00 *Radiofórmula*
 18.00-18.30 *La Taula de l'Evangeli* (comentari de les lectures dominicals).
 18.30-20.00 *Avui és el dia del Senyor* (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona).
 20.00-21.00 *Melodies de fe* (música cristiana).
 21.00-23.00 *Radiofórmula*
 23.00-23.45 *Missatge en una ampolla* (reflexions).
 23.45-00.00 *Moments a mitjanit* (reflexió cristiana).
 00.00-00.30 *La cova del Country*
 00.30-02.00 *La Gran Diferència*

106.6 FM Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat.
93.7 FM Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages, Berguedà i Garraf **ARQUEBISBAT DE BARCELONA**

103.4 FM Gironès, Selva, Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i Garrotxa **BISBAT DE GIRONA**

105.0 FM Ràdio Principat: Alt Urgell, Cerdanya, Noguera, Segarra, Pla d'Urgell i Urgell
107.5 FM Ràdio Principat: Andorra **BISBAT D'URGELL**

CADENA ESTEL

Desconnexions de Ràdio Estel**De dilluns a divendres:**

08.00, 08.15 Desconnexió *El Primer Cafè*
 14.00, 14.15 *Informatiu migdia*
 18.30, 18.45 *Informatiu vespre*
 09.15, 14.15, 19.15 *el Temps*
 12.00, 15.00, 17.00 *Butlletins horaris*

Cada dia

06.45 *Un bon motiu per viure*
 08.10, 10.45, 16.15 *Agenda*
 12.45, 17.45 *Recomanacions turístiques*

Dimecres

00.00-00.30 *El que més ens agrada*

Dijous

00.00-00.30 *La Taula de l'Evangeli*

Dissabte

13.00-13.30 *Església d'Urgell*
 13.30-14.00 *In Corpore Sano*

Diumenge

18.00-18.30 *La Taula de l'Evangeli*

RÀDIO BARCELONA (OM 666)
 Diumenge - De 22.05 a 23.00h, *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista a Eduard Fontrodona, enginyer industrial, president de Mans Unides Campaña Contra la Fam del Maresme Nord; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

Diumenge 27

08.45 *Tiempo de creer* (programa protestant).
 Programa dedicat a les manifestacions religioses de la comunitat musulmana, jueva i evangèlica.
 09.30 *Pueblo de Dios*
 «Ángeles de la noche»
 Conegudes com a «ministres dels malalts», les serventes de Maria surten dels seus 121 convents repartits arreu del món a les deu de la nit i tornen a les set del matí, després d'assistir gratuïtament els pacients a casa seva. Aquest reportatge fa un seguiment de la tasca nocturna de dues religioses a Barcelona i Madrid.
 10.00 *Últimas preguntas*
 Programa religiós catòlic per a gent que té dubtes.
 Direcció: María de los Ángeles Fernández.
 10.30 *Santa Missa*
 Amb la participació del cor parroquial Santa Agnès de Malanyanès (Vallès Oriental), sota la direcció de Pelegrí Bernial.
 (Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Víctor Subirana.)

Dilluns 28

17.15 *Pueblo de Dios*
 «El rostro humano de la salud.»

Diumenge 27

09.00 *Signes dels Temps*
 «La litúrgia de l'Església.»
 La litúrgia és un dels elements més importants de l'Església catòlica. A través dels símbols i dels rituals vol fer viure i transmetre el més profund de la fe. El programa conversa amb Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona i un dels experts en litúrgia més importants de Catalunya. L'octubre passat va ser investit doctor *honoris causa* en sacra litúrgia pel Pontifici Institut Litúrgic de Sant Anselm de Roma.
 Altres temes:
 —Entrevista al paleògraf, Anscari M. Mundó, sobre l'edició facsímil de la *Bíblia de Ripoll*.
 —Presentació del moviment Encontre Matrimonial, adreçat a les parelles cristianes.
 —Reportatge sobre la revista infantil *Cavall Fort*, amb motiu del seu 40è aniversari.
 —Comentari de llibres, amb Jaume Reixach.
 —Comentari de l'Evangeli de diumenge.
 (Dirigit per Francesc Rosaura i presentat per Teresa Pou.)
Signes dels Temps repeteix l'emissió la nit del diumenge al dilluns, a partir de les 02.00 h per TV3; el diumenge a les 11.20 h pel Canal TVC Internacional i pel Canal TVC Sat.

Divendres 25

20.30 *Creure avui*
 «Entrevista», a càrrec d'Albert Dresaire;
 «Espai de notícies», coordinat per Lluís Álvarez; «Agenda», l'agenda d'activitats a càrrec de l'equip d'*El Full de Mataró*, Joan Salicrú i Montserrat Romaguera; «Temps de reflexió», comentari de l'Evangeli de diumenge.
 Presentat per Steffi Leonardi i coordinat per Ramon Safont-Tria.
 El programa repeteix l'emissió el dilluns a les 14h.

Cada diumenge

12.00 *Paraula i vida*
 Espai que escriu i presenta Mons. Lluís Martínez Sistach.

(El programa repeteix l'emissió el diumenge a la tarda cada tres hores).

Canal Berquedà de Televisió

Bona notícia, programa setmanal que s'emet els dijous a les 20.15h, el dissabte (migdia i vespre) i el diumenge (matí, tarda i nit).

GENER ÉS EL MES CONSAGRAT AL NEN JESÚS

Internet

• **PERIODISME CATÒLIC.**— A www.periodismocatolico.com trobareu revistes, diaris, setmanaris i diferents publicacions del món catòlic de parla hispana.

• **BALMESIANA.**— Podeu llegir la conferència del P. Raimondo Sorgia, o.p., sobre *Ramón de Penyafort, hombre de Iglesia y modelo de santidad* a UVST.balmesiana.org/es/Conf/confrainmundo.htm

• **ASSÍS.**— La basílica de Sant Francesc d'Assís ha activat una pàgina dedicada a la Jornada de Pregària per la Pau a www.sanfrancescoassisi.org, on trobareu moltes informacions relatives a la trobada i a les precedents visites del Papa a la ciutat del «pobrissó». També es convida tothom a enviar pregàries, pensaments i dibuixos dedicats a la pau.

Altres bisbats

• **RELIGIOSOS CAMILS.**— El Centre d'Humanització de la Salut organitza a Madrid els dies **1, 8, 15 i 22 de febrer** un cicle de conferències sobre *Sufrimiento y enfermedad a la búsqueda de un sentido*. Del **6 al 8 de febrer** organitza a Alacant un curs sobre *Comunicación interprofesional y trabajo interdisciplinar* (en col·laboració amb l'Hospital Universitari de Sant Joan, d'Alacant). Més informació: tel. 918 060 698, fax 918 040 033, a/e: cehs-formacion@humanizar.es

Barcelona

• **PREGÀRIA PER LA PAU A EUSKADI.**— Serà el **24 de gener**, a les 20.00, a la parròquia de Sant Agustí, pl. Sant Agustí, 2 - Barcelona.

• **CENTRE CRISTIÀ DELS UNIVERSITARIS.**— El **25 de gener**, a les 20.00, Marc Vidal i Falguera (fisioterapeuta i professor de l'Escola Universitària de Ciències de la Salut, parlarà sobre *Ergonomia i higiene postural en les activitats de*

la vida diària. C/Villarreal, 81 - Barcelona.

• **PER L'ALTRE COR CREMAT DE BARCELONA.**— Aquesta entitat d'ajuda al Quart Món organitza el **25 de gener**, a les 20.30, un concert amb Albert Guinovart (pianista i compositor). Més informació: tel. 934 901 168, tel. 933 228 014, a/e: corcremat@terra.es

• **ANY JUBILAR BARNABITA.**— En el començament del V centenari del naixement del fundador dels Pares Barnabites - Germanes Angèliques - Laics Sant Pau, Antonio M. Zaccaria, el **27 de gener**, a les 12.30, eucaristia solemne presidida per Mons. Carrera a l'església de Sant Joan Baptista (Sant Adrià de Besòs).

• **ASSOCIACIÓ CIC.**— Organitza una aula d'extensió universitària per a la gent gran el **28 de gener**, a les 17.00, sobre *La situació mundial: anàlisi de la globalització*, a càrrec d'Arcadi Oliveras (UAB, president de Justícia i Pau). A les 18.30, eucaristia. Més informació: Via Augusta, 228, baixos - Barcelona, tel. 932 013 701, fax 932 090 575, a/e: associaciocic@terra.es

• **PALAU DE LA MÚSICA CATALANA.**— En aquesta temporada presenta el **28 de gener**, a les 10.00 i a les 11.30, «Tocs de cobla»; el **29**, a les 21.00, concert de presentació de la Fundació Jaume Aragall; els dies **29 i 30**, a les 10.00 i a les 12.00, «Trencadís de cançons» amb la Factoria Mascaró; el **31**, a les 10.00 i a les 12.00, «El Cistell d'aire va»; el **2 de febrer**, a les 19.00, concert de l'Orquestra Simfònica del Vallès. Més informació: c/ Sant Francesc de Paula, 2 - Barcelona, tel. 932 957 200, fax 932 957 210, Internet: www.palaumusica.org

• **FUNDACIÓ PERE TARRÉS.**— El **28 de gener** comença un curs sobre *L'humor com a necessitat vital*. Més informació: c/ Entença, 157 - Barcelona, tel. 934 101 602, fax 934 394 515, a/e: if@peretarres.org

• **ATENEU BARCELONÈS.**— El **29 de gener**, a les 19.00, Pilar Vélez, doctora en Història de l'Art i directora del Museu Marès i membre de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi, parlarà sobre *Any Puig i Cadafalch. El modernisme, la globalitat de les arts*. C/ Canuda, 6 - Barcelona, tel. 933 436 121, fax 933 171 525, a/e: ateneubarcelones@eresmas.com, Internet: www.ateneu-bcn.org

• **AMICS DELS CLÀSSICS.**— El **29 de gener**, a les 19.30, recital de Juli César Díaz i Montserrat Palet. C/ Ausies Marc, 26, 8è - Barcelona.

• **PARRÒQUIA DE LA CONCEPCIÓ.**— Organitza una Escola de Pregària que tindrà lloc el **29 de gener**, a les 21.15, sobre *Devoció i devocions en la vida de parròquia*, a càrrec del Dr. Pere Montagut, professor de Teologia Espiritual. C/ Llúria, 70 - Barcelona, tel. 934 576 552.

• **PARRÒQUIA DE LA MARE DE DÉU DE LA BONANOVA.**— Conferència del Dr. Antoni Bentué (teòleg laic, professor de la Universitat de Santiago de Xile) el **29 de gener**, a les 21.30, sobre *Creiem en sol Déu, que és Tri*. Parròquia dels Sants Gervasi i Protasi i Mare de Déu de la Bonanova, pl. Bonanova, 12 - Barcelona.

• **ESCOLA DE PREGÀRIA.**— El **31 de gener**, a les 20.00, tindrà lloc l'Escola de Pregària, un espai mensual diocesà per a joves de pregària compartida i acompanyada per la reflexió del cardenal Ricard M. Carles a la catedral de Barcelona.

• **TROBADA DE FORMACIÓ HUMANA I RELIGIOSA.**— Organitzada per l'Agrupació d'Educadors Cristians el **31 de gener**, a les 20.00, a la parròquia de Sant Fèlix de Sabadell. Margarida Nir, mestra i especialista en educació, parlarà sobre *L'adolescent i les seves relacions familiars*. Més informació: tel. 937 254 094.

• **FEDERACIÓ DE CRISTIANS DE CATALUNYA «GRUP AVANT».**— El **31 de gener** es tanca l'admissió de treballs per als concursos d'enguany: XVII Concurs Bíblic, XIII Concurs de Redacció i III Concurs de Dibuix. Tel. 937 852 291, apartat 936 - 08220 Terrassa.

• **HOMES DEL SAGRAT COR.**— Parròquia de la Bonanova (Sants Gervasi i Protasi, pl. Bonanova, 12 - Barcelona), **dijous 31 de gener** per a sacerdots, homes i joves: a les 21.15, punt doctrinal; a les 21.45, cafè i acollida; a les 22.00, hora santa, i a les 23.00, eucaristia. Parròquia de Sant Joan d'Àvila (rbla. Prim, 252 - Barcelona): **dijous 31**, participació dels homes a la Bonanova (autocar a les 21.00 per tornar a les 23.30). **L'1 de febrer**, divendres, per a religioses, dones i noies: a les 11.00, hora santa, i a les 12.00, eucaristia. Parròquia de Sant Joan d'Àvila, a les

17.00, hora santa per a religioses, dones i noies, i a les 18.00, eucaristia.

• **CENTRE SANT FRANCESC.**— Organitza un cicle de conferències els dies **31 de gener, i 7, 14 i 21 de febrer**, de 22.00 a 23.30, sobre *Teologia del Padrenuestro*, a càrrec d'Antoni Bentué (teòleg laic, professor de la Universitat de Santiago de Xile). C/ Elisa, 23 - Barcelona.

• **CENTRE D'ESTUDIS PASTORALS.**— Els dies **31 de gener, i 7, 14, 21 i 28 de febrer**, de 19.00 a 20.30, Antoni Bentué (teòleg laic, professor de la Universitat de Santiago de Xile) impartirà el curs *Experiència pasqual i catequesi*. Per a més informació, programes i inscripcions: c/ Rivadeneyra, 6, 3r - Barcelona, tel. 933 174 858, fax 933 025 109.

• **EQUIP DE PASTORAL OBRERA DE BADALONA-SANT ADRIÀ.**— El **2 de febrer**, de 10.00 a 14.00, trobada sobre *Pregar des del pluralisme i el diàleg interreligiós*. Can Banús, c/ Muntaner, s/n - Badalona.

• **UNIÓ EUCARÍSTICA REPARADORA.**— El **2 de febrer** es compleix el centenari de l'arribada del seu fundador Manuel González a Palomares del Río (Sevilla). L'experiència viscuda davant de Jesús Eucaristia en aquell sagrari pobre i abandonat va canviar la seva vida i va sorgir a l'Església un carisma nou: la reparació eucarística. Amb aquest motiu aquest dia hi haurà pregària davant del Santíssim exposat i celebració de l'Eucaristia. Serà a les 16.00 a les Missioneres Eucarístiques de Natzaret, c/ Mare de Déu de la Salut, 26 - baixos.

• **CARILLÓ.**— El **3 de febrer**, a les 12.00, concert de música francesa amb obres de Ravel, Massenet i Fauré entre altres. Carillonista: Anna M. Reverté. Carilló del Palau de la Generalitat de Catalunya.

• **HORA SANTA.**— El **3 de febrer**, a les 17.45, hora santa amb la predicació de Mn. Francesc de P. Sala Arnó a la parròquia del Sagrat Cor de Jesús-crypta Gaudí de la Colònia Güell. Organitza: Unió Comarcal de Lligues de Perseverança del Baix Llobregat.

• **PARRÒQUIA DE SANTA EULÀLIA DE VILAPICINA.**— Amb motiu del dia

NECESSITEN UN PADRÍ! VOLS SER-HO TU?

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 26 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ SIGNIFICA UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la tasca humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

18,03 euros mensuals ho poden fer possible

FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN
C/ Avenida de Madrid, 21, 1º B,
47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 544 750 - 983 545 206 - Fax 983 544 750 e-mail: fcnpny@teleline.es

AMB LA COL·LABORACIÓ DE LA DELEGACIÓ EPISCOPAL D'ECUMENISME DE BARCELONA

«Els inicis del nou mil·lenni» volem veure Jesús

«El gran ecumenisme de la santedat produirà la unió dels cristians»
(Joan Pau II *Novo millennio ineunte*, 48)

- 17 de febrer, **Voldríem veure Jesús.** Eliseu Vila, president de la Comissió Cristiana Evangèlica
- 24 de febrer, **El rostre de Jesús.** Dimitris Tsianparlis, vicari episcopal de l'Església ortodoxa grega
- 3 de març, **El rostre de Crist en els altres.** Jaume González-Agápito, delegat episcopal d'Ecumenisme
- 10 de març, **Partir novament de Crist.** Ricard Maria Carles, cardenal de Barcelona

CONFERÈNCIES QUARESMALES ECUMÈNIQUES

Quatre diumenges estructurats en forma de minirecessos

- A les 19, **conferència**
- A les 19.45, estona de **silenci** (possibilitat de celebrar el Sagrament de la Reconciliació o d'entrevistar-se amb el predicador)
- A les 20, **vespres solemnes**
- A les 20.30 **Eucaristia** (o possibilitat de celebrar el sagrament de la Reconciliació)
- Servei de guarderia

Parròquia de la Puríssima Concepció
Aragó, 299 - Tel. 934 586 372

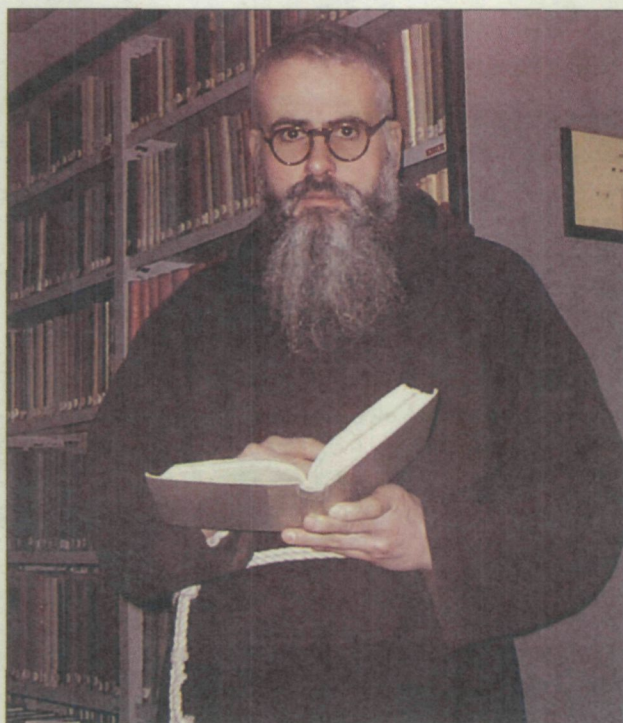
Des del carrer

Sense adonar-se'n, fra Valentí Serra ha heretat moltes coses del P. Pio. Fins i tot la seva poblada barba franciscana. Ja fa més de 20 anys que el va «conèixer» i des de llavors no ha pogut deixar d'endinsar-se més i més en la seva espiritualitat.

Ara, el reconeixement de la seva santedat no li arriba per sorpresa.

Actualment, a més, fra Valentí Serra coordina un grup de pregària a l'entorn de la fascinant figura del P. Pio. Es reuneixen els primers dilluns de mes, a les 18.30, a la parròquia de la Concepció (c/ Aragó, 299). Tothom hi és convidat, només cal tenir ganes de pregar i fer pregar, com feia el beat P. Pio, que aviat pujarà als altars.

Fra Valentí Serra és el consiliari del primer grup de pregària del pare Pio a Catalunya

«La santedat del P. Pio va molt més enllà dels seus estigmes»

—Què tenia el P. Pio que aixecava tanta expectació?

—Aquella mirada fonda, de *furbaccio*, penetrant, que escrutava el cor dels penitents i els suggeria quelcom del misteri sobrenatural.

—Per què ha estat tan ràpida la seva canonització?

—El fervor popular, ja en vida, havia «canonitzat» el P. Pio. Després de la seva mort el poble fidel seguí trobant en la figura d'aquest humil caputxí un intercessor proper i entranyable. La canonització no fa altra cosa que ratificar el desig del poble fidel de venerar entre els sants fra Pio de Pietrelcina.

—Han afavorit aquest ràpid procés els fets sobrenaturals que el mateix P. Pio va viure al llarg de la seva vida?

—La possibilitat de poder copsar en la vida quotidiana del P. Pio la irrupció de tants dons sobrenaturals: els estigmes, la penetració de les consciències, la capacitat de pregar i de fer pregar, la sensibilitat envers els pobres i els malalts, motivà una gran expectació i interès entorn del P. Pio que ha augmentat molt més arran de la beatificació i canonització.

—Per què suscita tant d'interès el

tema dels estigmes?

—Francesco de Forgione, el futur P. Pio, naixia el dia 25 de maig del 1887, coincidint amb un decret del govern italià que ordenava que es retirés immediatament la imatge del Crucifix de les escoles i llocs públics d'Itàlia. Doncs bé, aquell mateix dia, naixia aquest humil servent de Déu que duria en el seu cos les marques de la Passió de Crist en un difícil context mundial d'increença, ateisme i secularitat. No és, doncs, gens estrany que les seves llagues suscitésin tant d'interès, polèmica, curiositat i, òbviament, devoció, puix foren un testimoni, ben palès, de la sobrenaturalitat en un món de secularisme i materialisme.

—No són, però, els estigmes del P. Pio una veritat de fe.

—Òbviament l'Església dona plena llibertat al fidel de creure, o no, en els diversos aspectes sobrenaturals de biografia del P. Pio. Personalment, no em costa gens de creure-m'ho; amb tot, la vida, misteri i missió eclesial del P. Pio van molt més enllà dels estigmes, no són altra cosa que una visualització d'una realitat i misteri més interior i fondo...

—Com ha viscut vostè el reconeixement de la seva santedat?

—Sempre és un motiu de joia profun-

da veure un germà d'hàbit als altars, oimés el P. Pio, que li tocà de sofrir tantes i tantes incomprendiments per mor de la seva missió i testimoniatge, àdhuc de la Santa Seu, que no sempre va saber entendre la dimensió profètica i missió sobrenatural del P. Pio.

—Tanta fama de santedat ha arribat fins i tot a Barcelona, on s'acaba d'engegar un grup de pregària del P. Pio...

—A poc a poc, com arreu del món, també a Barcelona s'ha estructurat un dels grups de pregària anomenats «del P. Pio», ubicat a la parròquia de la Concepció on, també, s'està a punt d'inaugurar la primera escultura del caputxí estigmatitzat, obra del famós artista Manuel Cusachs, que es venerarà a Catalunya.

El ritme de trobada d'aquest grup de pregària és mensual, i connecta amb l'ideal de l'espiritualitat del P. Pio: «pregar i fer pregar» i, alhora, ajudar els que sofreixen a través de projectes concrets de caritat a favor dels pobres i malalts. La meua missió de consiliari no és altra que ajudar a pregar i conduir els devots del P. Pio a un més gran amor i coneixement de Jesucrist.

Samuel Gutiérrez

Joan Carrera Planas

Bisbe auxiliar de Barcelona

«És Al·là qui ha inspirat el Papa...»

Aquestes sorprenents paraules ens arriben del Senegal. Les va pronunciar Sérigne Abibou, representant de la família religiosa *tidianiya*, referint-se a la iniciativa de Joan Pau II de convocar un dejuni catòlic per la pau del món i de fer-lo coincidir amb el final del Ramadà. I El Hadj Oumar Gueye, director de l'Institut Islàmic de Dakar, ha vist en aquesta «idea feliç» la prova que «la comunitat catòlica i, en primer lloc, el seu cap visible, cerca la comprensió i l'entesa entre les diverses expressions religioses». Conforta poder constatar aquestes reaccions. Són testimoni de l'eficàcia dels gestos d'obertura i d'amistat envers els creients d'altres religions: susciten reciprocitat.

Ara, justament aquests dies, acompanyem i fem nostra la gran pregària interreligiosa d'Assís, també convocada pel Papa. Aquest esdeveniment ve després de la tragèdia de l'11 de setembre i de l'agreujament del conflicte entre Israel i Palestina. Uns fets que incideixen perillosament en les nostres relacions amb el món islàmic.

Al costat de l'aspecte interreligiós d'aquestes iniciatives, n'hi ha un altre de fonamental: la pau per la qual preguem. De quina pau es tracta?

La simple reacció antiterrorista és insuficient. Cal anar més enllà i arribar a les arrels de la guerra per tal d'extirpar-les. Joan Pau II condiciona la pau a dos factors ineludibles. D'una banda, a la reducció de les «situacions d'opressió i de marginació», les quals, si bé no justifiquen, de cap manera, el terrorisme, en creen la temptació i el pretext. De l'altra banda, el perdó. No es tracta, en efecte, d'aconseguir simplement «un fràgil i temporal cessament de les hostilitats»... El perdó mira cap a «la profunda sanació de les ferides obertes». Amb vista a aquesta sanació, «són essencials la justícia i el perdó».

Quan aquesta dimensió és oblidada, correm el risc de quedar atrapats per l'espiral d'accions i reaccions imprevisibles. En aquest sentit, fan pensar les paraules del bisbe Giorgio Bertin, administrador apostòlic de Somàlia. En el moment que aquest país ha estat assenyalat per molts observadors com a objectiu possible de la lluita antiterrorista, aquest bisbe ha declarat: «Bombardejar Somàlia no serviria per a res. Més encara: podria guanyar nous adeptes al terrorisme. Demano als líders occidentals que abandonin aquesta idea i es valguin d'altres mitjans per combatre el terrorisme.»

La convocatòria de la pregària per la pau a Assís té, a més, un valor afegit: ajuda a veure que una cosa és el discurs de l'anomenat món occidental, i una altra, de diferent, el discurs cristià. Aquest cerca els punts essencials de convergència de tots els creients a fi que les religions, fidels a les seves identitats profundes, siguin sempre un instrument d'entesa entre tots els homes de la terra.

Ara mateix

Rauxa

Saber motivar

Massa sovint els llibres de lectura obligatòria per als escolars no acaben complint l'objectiu desitjat. Els educadors esperen que aquestes lectures engresquin els nens, els facin adquirir coneixements i vocabulari i, per sobre de tot, els facin sentir amor pels llibres. Però en moltes ocasions passa que els joves lectors troben les obres avorrides, i escrites amb un llenguatge que els fa incomprendible la intenció de l'obra. Aquests llibres, tan temuts pels alumnes, acostumen a ser obres realment importants de la literatura, autèntics clàssics, però l'experiència ens demostra sobradament que no són les lectures més adients per a nens de deu o dotze anys. Ells no s'hi senten còmodes i en les notes s'informa als pares que el fill «no ha assolit satisfactòriament la capacitat de comprensió lectora». Al final força nens acaben avorrint els llibres i la lectura.

Però vet aquí que un fenomen literari recent, les aventures de *Harry Potter*, ha trasbalsat el món dels més joves. Molts d'aquells nens que els informes describen com a gairebé analfabets, resulta que ara són capaços de devorar sense parar autèntics totxos de 400 pàgines. I en gaudeixen tant que encara se'ls ha despertat l'interès per altres obres literàries. Fins i tot alguns deixen anar la imaginació i es posen a escriure pel seu compte continuacions inventades de *Harry Potter* o aventures similars. Els quatre llibres de J. K. Rowling han aconseguit motivar més que anys de lectures obligatòries.

Eduard Brufau